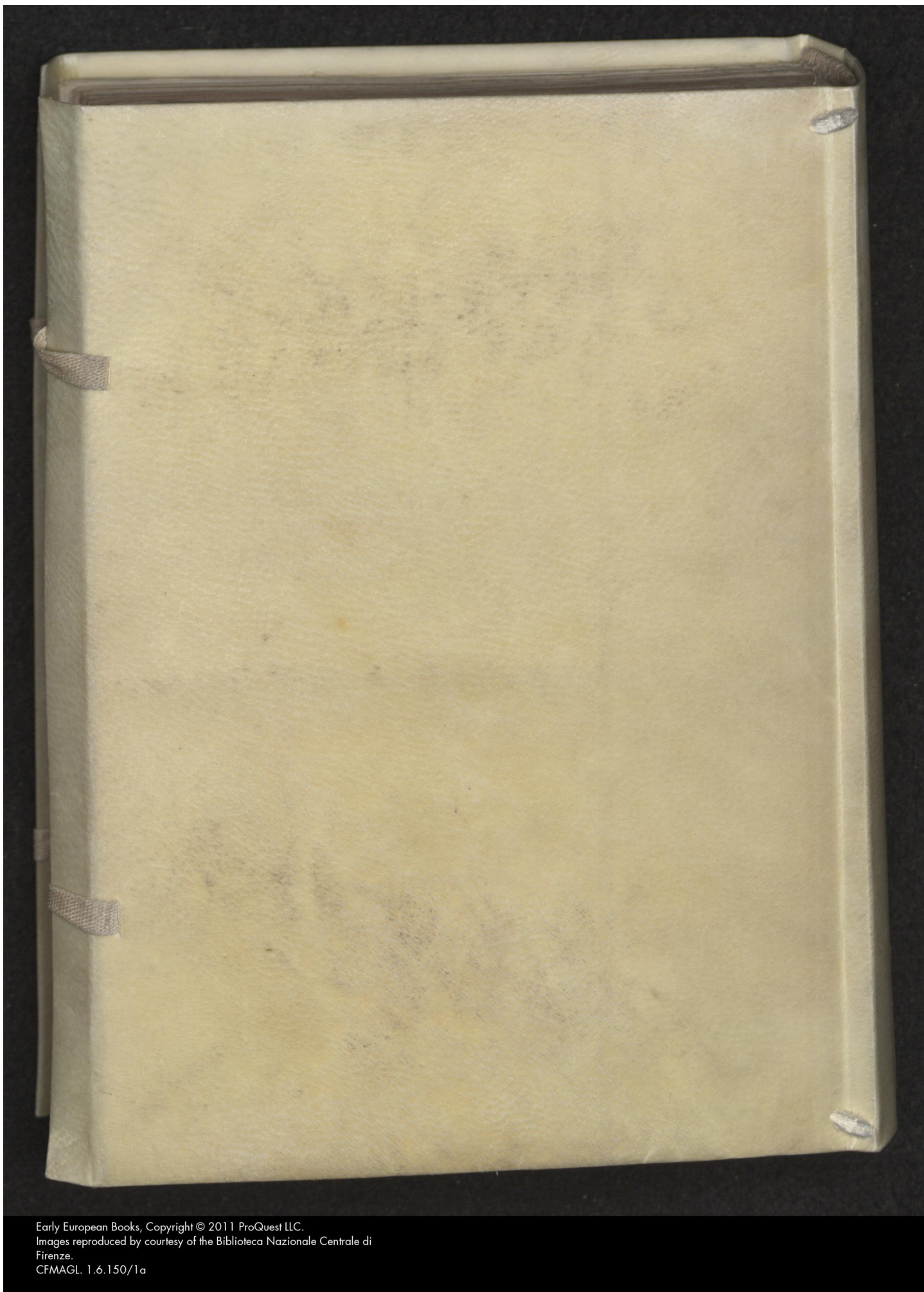

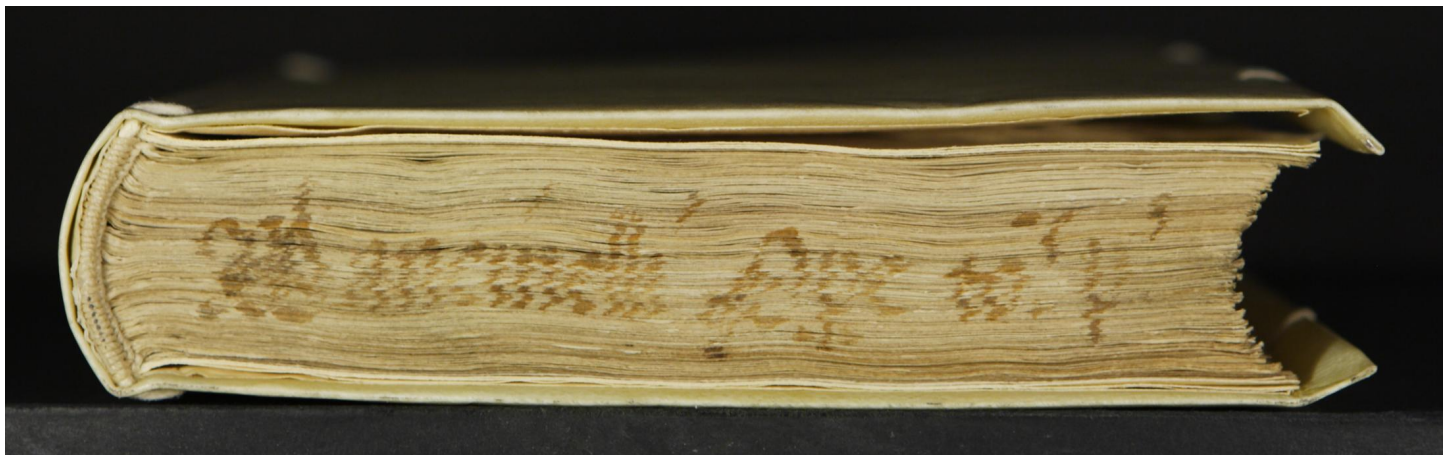
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.150/1a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.150/1a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.150/1a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.150/1a

¶ Ant. Mancinelli.

¶ Spica Voluminum quattuor.

¶ Versilogus.

¶ Suscipe lector amantissime Mancinelli Spicam:
opus multiplex & uarium: omnibusq; grāmati-
ces professoribus maxime necessarium: quæ etsi
aliis impressionibus q̄ pluribus data sit: non tñ in
tegra: neq; eo ordine quo nunc tēporis a Ioanne
Tacuino impressa est: ipse utiq; Mancinellus au-
ctor: paulo ante q̄ ex uiuis decederet eandem re-
cognouit emendauitq; diligentissime: Addidit
præterea: oium fere odarum rationes: quibus in-
genue cognoscere poteris quo carminis genere:
unaqueq; constructa sit: quæ in aliis minime re-
peries.

Antonius Illuminatus de monte nouo
Antonio Mancinello. S.P.

Salue mi Mancinelle: accēpi litteras: quas ad me
Balthesari cōmuni discipulo dederas cum opu-
sculis tuis: corpore quidem paruistat puri & lati-
ni sermonis copia imēsis. Etenim cāteris tēpo-
ris angustia omīssis Spicam percurri: quā mihi
frugifera uisa est: ut nihil hactenus ad puerorū eru-
ditionem (absit oīs liuor) cōpendiosius ac utilius
editum intuear. nihil nāq; mancum aut prauum:
sed omnia dextima & rectissima sapit. Abeat iam
barbarus Alexander & barbaram cum sua barba-
rie repetat patriam: & uere Romanus ac elegans
Mancinellus ubiq; uigeat & decantet. Gratulor
ingenio tuo perspicacissimo: quo latinus sermo
illustrat. Gaudeo mihi & cāteris grāmatices p-
fessoribus: qui sine labore & fastidio tua indu-
stria in tradendis grammaticā erudimētis profi-
cere poterimus. Ago tibi gratias immortales: q̄
primus non modo litteris me uisitare: uerū mu-
nera & quidem rege digna impertiri dignatus es
Quibus rebus tātus in me excitatus est amor te
uidendi: ut in horas ardeam te conuenire. Et nisi
publicum me impediret munus iam iam ad te ad-
uolassem: ut præsētia nostra hāc nostrā amici-
ciā primordia confirmaremus: Interea Vale &
Antonius Antonium ama: qui te omni officio
& pietate colit: & siquid tibi grātū efficere queat:
iube obsecro nihil mihi gratius euenire potest: q̄
tuis & aliorū doctōrū iussis obsequi & parere. Ite-
rum Vale decus meum ex monte nouo. x. calen-
diles. M. cccc. xci.

DECLINATIO II

70

¶ Ant. Mancinelli Veltorni Spica: ad inclytum sapientemq; uirum. Ia. utriusq; iuris doctorem eximium: Episcopumq; Calacensem.

Sæpius e nostris uoluere penatibus ire
 Quæ mihi iâ pridem musa benigna dedit.
 Ne tñ in præceps ruerent: ne forte subirent
 Exitium: nulli ducta per ora uirum:
 Continui: retroq; domum remeare coegi:
 Adiciens aliis non uigilata uiris:
 Cui demum uenerande patenti cui tradere possem
 Tutius: id pueri me monuere tui.
 Ergo patrocinium nostri iam summe libelli:
 Promeritis fuero tempus in omne tuus.
 Scripsimus hæc pueris: cura assiduoq; labore:
 Plenior hinc Spica est: pinguis Arista simul.
 Vale.

¶ Tituli declinationis.

Prima declinatio.	Tit. i.	Quæ penit ⁹ carēt singu-
Secūda declinatio.	ti. ii	lari uel plurali ti. xv.
Tertia declinatio	ti. iii	Masculina singularia. xvi.
Quarta declinatio.	ti. iiii	Fœmia singularia ti. xvii
Quinta declinatio.	ti. v	Neutra singularia ti. xviii
Patronimicorum forma		Masculi pluralia ti. xix
tio	ti. vi	Fœminia pluralia ti. xx
Patronimicorum decli-		Neutra pluralia ti. xxi
natio	ti. vii	Masculina in singulari ti.
In E græca	ti. viii	plurali neutra ti. xxii
¶ Octo noīa quæ sectan-		Fœminina in singulari ti.
tur fm modum pno-		plurali neutra ti. xxiii.
minum	ti. ix	Neutra in singulari plu-
Carentia uocatiuis	ti. x	rali masculina & neu-
Cōposita e duob ⁹ rectis	xi	tra ti. xxiiii
Composita ex recto &		Neutra in singulari: in
obliquo	tit. xii.	plurali fœminia. xxv.
Cōposita e duobus obli-		Diversi recti i eo. gñe. 26
quis.	ti. xiii.	Duplicis noīa decli. 27
Carentia casu & nume-		A. qs & qui deducta. 28
ro	ti. xiiii	Cōposita pnoīa. ti. xxi x

A ii

DECLINATIO

¶ Spica libellus uoluminū quattuor hæc habet Car-
men Declinationis. De Generib⁹. De Præteritis: &
de Supinis.

¶ Prima declinatio. Tit. i.
Prima genus tantum poscit uariatio triplex
Masculinū muliebre simul cōmune teneto.
Sumit A post as: es: aut am: uariatio prima
Aegina Aeneas: Anchises monstrat & Adam.

¶ De Genitiuo & Datiuo.
Ae genitiuus habet diphthongon siue datiuus.
Aulai ueteres musai & more pelasgum
Pro musæ ac aulae dixerunt sæpe latini.

¶ De Accusatiuo.
Quartus in Am finit: musam docet atq; poetam
Si dat A græcorum proprium muliebre creabit
Am uel in An quartum: de tristibus indicat illud:
Qui legis electran & egentem mentis orestem
Maian & electram fastorum portio quarta.
Stattius enarrat patriis æginan ab undis:
¶ Nomen in as græcū uel in es: qd̄ prima reflectit
N potius M q̄ proprio uult tradere quarto.
Indicat Aenean: Anchisen: Priamideng.
Aenean tamen inuenies plerunq; latine.
Anchises quarto dabit en: e quintus: & alter.
Sic quoq; laertes & achates siue polites.
Anchisa hic olim uariarunt sæpe latini. Fab.
Coniugio anchisa ueneris dignate superbo:
Anchisa generate deum certissima proles
Virgilius dixit: ueteres sectando latinos.

¶ De Vocatiuo.
Primæ uel ternæ quartæ quoq; nōmina quintæ.
Ausonidum: recto similem dic tradere quintum.
O tamen ænean: tamen anchise uocitabis.

¶ De Ablatiuo.
Ablatiuus in A: sed in e cum uenit ab es fit.
Aegina ænea anchise bene testificantur.

¶ De nominatiuo & uocatiuo plurali.
Plura i numero rectus uel quintus in æ sunt:
Indicat hæ musæ: uel terræ: dardanidæue.

¶ De Genitiuo plurali.
Sed genitiuus habet musarum siue dearum

DECLINATIO

III

71

Hic hæc dardanida in genitiuis dum dat & arum.

Sic etiam flectas tu nomina compositiua:

Deriuata simul: tum patronimica per des.

Cælicola ostendit uariando cælicolatum

Cælicolumq; simul: dic graiugenum quoq; narū:

Priamidam simul inuenies & priamidarum:

¶ De Datiuo & Ablatiuo plurali.

Tertius & sextus plurales concipiunt is.

Filia cum nata: libertaq; uel dea mula.

Sic equa: serua: asina: in plurali suscipit abus.

At decimo terno est pelignie: uero duabus

Et totidem natis Andros fraterna petita est.

Valla asinabus enim prohibet: reliqui docueret:

Sed testamenti causa esse id sergius inquit.

Quod tribuant abus plurali nomina dicta.

Ipsæ animis Cicero uoluit proferre duabus

Vxtori & natæ scribendo: ut Valla notauit.

Protulit ut legi Lactantius ipse animabus.

Curtius at scribens de matre uxoreq; regis.

Darii: dominis est usus: non dominabus.

¶ De Accusatiuo plurali.

As quarto dabitur: mulas dicendo patebit:

¶ In Am barbara.

Adam uult rectus: dæ tertius atq; secundus.

Dam reliqui poscunt: uel dic dam semper habere.

¶ Secunda declinatio, tit. ii.

Primū fœmineū neutrum genus adde, secundæ:

Er: uel iriurq; refert: eiusus sim: umq; secūda

Indicat hic teucer: uir: uel satur orpheus atq;

Pactolus: templum.

Is longum genitiuis habet: cum flecto secundam:

Tertius & sextus dant o: quartus tamen um fert.

Er: uel iriurq; tenens: aut um romane secūda

Rite uocatiuum recto similem generabit.

Teucer: uirq; satur: uel templum: pandit abunde.

Nomen at us retinēs infra uariabit apte. ¶ In Er.

Prosper eri generat: tener ac teneri uariabit.

Armifer at miser: sic armiger armigeri dat.

Liber eri bacchus: uel qui non seruus habetur.

Namq; liber libri charta est uel in arbore cortex

A iii

DECLINATIO

Trade puer pueri: focer & focer genitiuo.
Hinc cancer canceri: cancer nam canceris hoc uult.
Apri gignit apri: coluber colubri retinebit.

Dexter eri & dextri patrium uariare docemus.

¶ Alter at alterius: sed uter uariabit utrius.

Neuter neutra: quidē neutrum: neutrius habebit.

Quod neutri neutrae neutri quoq; flectere possum.

¶ Nominatiuus & Vocatiuus pluralis.

R Ectus uel quintus pluraliter i retinebunt.

Masculi generis uel sint: uel sint muliebri.

¶ Vtroq; in numero neutralia tris similes dant.

Græculus id seruat: seruat simul ipse latinus.

¶ De genitiuo plurali.

Plurali numero genitiuus finit in orum:

Mascula si careant neutro: genitiuus in orum.

Vm q; est: sic nūmus nūmorum dat quoq; nūmum.

Virgilius uero (licet autem uatibus) inquit.

In nono: Teucrum mirantur inertia corda.

¶ Mille feras nūmum: nūmorum mille caueto.

Vm q; triumphat: habet genitiuus: pelle uictorum.

De quo Varronem quinto iam cerne libello.

Mille docet nūmum neutrum Macrobius esse.

In numero primo: plurali millia nummum.

¶ De Datiuo & Ablatiuo plurali.

Is ablatiuus longum petit atq; datiuus.

¶ De Accusatiuo plurali.

Os reitnet: quartus: neutralia tris similes dant.

¶ In It.

Vir q; uiri generat: plurale uirum q; uirorum.

Compositiua tamen leuiter docet atq; triumphat.

Quæq; uirum capiunt tantum: pellendo uirorum.

¶ In Vi.

Rite Satur patrio saturi concedere debet.

¶ In Vs.

Hoc pelagus pelagi: uulgi quoq; dat: tibi uulgi.

Tam neutro generi uulgi q; iunge marino.

Hæc duo plurali semper caruisse notarunt.

At Cicero pelagis libro de finibus inquit.

¶ Vm uel on est quartus: cū mascula græca p us fuit.

Pactolum priamum: pacto lon uel priamon dic.

DECLINATIO

IIII

72

¶ In Vs uel in Ius.

Nomen in us uel ius dat e cunctis rite uocatis:
 Lucanus lucane docet: pius & pie reddens.

¶ Si proprium dat ius recto: dabit i uocitanti:
 Iulius o Iuli: Mariusq; mari docet istud.

¶ In Ius.

Accipe Pōpei quarto Nasonis habetur. De pō.
 Aft aliqui Pompei dicunt: uultei quoq; caiq;
 Durus ait uultei nimis attentusq; uideris. Hor.
 Qd̄ debes cai redde inq; phœbus & illinc, Mar.

¶ Vocatiui Anomali.

O deus: o lucus uocita. Sed filius olim
 Filie: nunc filii: populus leilus ac uocitabit.
 Fert pelagus: uulgi: fluiuius: chorus: agnus e uel us
 Attica lingua solet pro quinto ponere rectum:
 Propterea nostri uariant ita sæpe latini. Pr.
 Ordinibus cūctis (quod Seruius edocet) olim
 Quintus erat similis recto: chorus indicat illud.

¶ Domus.

Hæc domus in recto: mus atq; domi genitiuo.
 Huic domui: quartoq; domi: domus o uocatiuo.
 Ag; domo sextus. Mus hæ pluralia sumunt:
 At genitiuus erit duplex domūq; domorum.
 His domibus: quartoq; domos: mus o uocatiuis:
 A domibus tantum.

¶ In Vm.

Si dabit on græcum nomen neutrale: latinis;
 Certe on uertit in um: sic ilion ilium habebit.
 Ilios hæc etiam reperitur sæpe legenti.
 ¶ Iugerum & hoc flectit uariatio sola secunda
 In numero primo duntaxat: iugeris autem
 Tertia declinat uel iugere: non tamen ultra.
 Sed totum plurale dabit sibi tertius ordo.
 Ultima pars melæ pomponi iugeris effert.
 Prædator cupit immensos obsidere campos;
 Ut multo innumerâ iugere pascat onem. Tibul.
 Plinius in decimonono dat iugere sexto.

¶ In Eus.

Eus retinens nomeu græcorum dicitur esse:
 Tydeus in recto: genitiuus ei uel eos dat.

A IIII

DECLINATIO

Tydeon uel tydis poterit uariare datius,
 Accusatiuus dat tydeas: tydeon umq;
 Tydeu clamabis: sextus capit o uariando;
 ¶ Orpheus hoc pacto uel perseus ire monemus
 Tydeon est quatuorquum rectus tydeus effert;
 More quidem græco: uel eus disyllaba nostro,
 Orpheon esse rata Nasoni hinc fertur in ibin,
 Androgeus q̄ sumit eus disyllabon: haud it
 Tydens: ut quando diphthongus terminat istud.
 Tydeo nec dicas huius: uelut androgeo fert
 In sexto uates: alia est uariatio longe.
 Quod tibi demonstrat flectendi sūmula iure,
 Androgei patrius siue androgeo retinebit.
 Tydeus hic autem si dices: tydeo format.

¶ Tertia Declinatio, tit. iiii.

Tertia rite genus uariatio continet omnes
 Pluribus ipsa modis finitur in ordine dicā
 Is genitiuus hēt correptū: longat at hęc uis,
 Tertius i retinet. Quartus sed in em: uel in im sit.
 Est recto similis quintus flectendo latina.
 I uel e sextus habet.

Vtroq; in numero neutrali astris similes dant.
 ¶ Plurali rectus: quartus uel quintus in es sunt;
 Sed neutrale genus data pectora fortia pandunt.
 Vm: uel ium genitiuus habetibus tertius effert.

¶ In A:

Rectus A quum capiet in eentrum dic esse pelargon.
 Doq; poema tibi: Do Syrma: Torcumq; testes.
 Tos: uel tis iuncta facient tamen hęc genitiuum.
 Syrmatos hoc syrma id uel syrmatis indicat huius.
 ¶ Poscit A si neutrum plurali tis: tibus infert;
 Ergo syrmatibus: uel tis formare ualebit;
 Tis autem uariare pores: quondam quia Syrma
 Syrmæ dixerunt: hoc syrmaq; tum quoq; prisci.
 ¶ Plurali numero dic saturnalia flecti;
 Sed genitiuus ium retinet: uel finit in orum.
 Tertius ac sextus dant saturnalibus ambo.
 Orgia sic flectas: & uulganalia sic &
 Nomina festorum pluralia cuncta dierum.
 Bacchanal facit is profert in milite plautus

¶ In E.

Quod dat E: correptum neutrale: per i variabit
 Sextum: Nasonis fastorum musa refert: e.
 Cur tibi pro libycis clauduntur rate leanis.
 Tranquillus sexto rate aurato quoq; dixit.
 Fert tragicus rati scribens octavia de te.
 De mare: nasonis dixerunt Tristia quinto.
 Grammaticus summus docuit: ueteres e: dedisse
 Casibus in sextis: per e: neutrum quum variabant.
 Hoc Mare plurali debet tris sumere casus.
 Cæsar ait quinto. quum gallica bella notauit:
 Vitimur in reliquis maribus.
 Cape tenet rectum: quartum: quintū quoq; tantū.
 Capa hæc fœmineum: capæ hæ pluraliter effert
 Gausape non uariant uocem: præsepe ue neutrat
 Nec prænestis tamen prænestis fœmineum sit.
 Gausapa plurali. uel tū præsepia trade.
 Hæc præsepis item Plauti Casina docebit.
 Terna petit Soracte quidem inam tis generabit.
 Aplustre hoc dicunt: aut hoc amplustre poetæ.
 I sexto dabitur. Plurali Aplustria: Aplustra.

¶ In I.

Gummi hoc haud unq; flectentur siue Sinapi.
 Protulit at Plautus: terit scelerata sinapis. In pl.
 Et columella refert: fletum factura sinapis
 Qualis & est Gummi terno in decimo tulit idem.
 Sunt frugi: & nihil inauci: uel mancipi: ut aiunt.
 Obliquiscunctis iunguntur casibus apte.
 Idq; figurate: generi iunguntur & omni.
 Omne genus quærit compositum per genitiuos.
 Istius idq; modicuiusmodi pandere possunt:
 Bini compositi genitiui non uariantur.

¶ In Y.

Græcula in. y. græco reperimus nomina quædam.
 Moly. Aepy. aut dory hoc casus quæ tris tenebunt.

¶ In O. latina.

Cardinis hic cardo: sed appollinis edit apollo.
 Ast hominis dat homo: uult neminis edere nemo.
 Hic hæc nemo ceter plurali cum uocitante.
 Turbinis hic turbo pro uento. Nam gladiator

DECLINATIO

Turbonis uariat: Margo uel marginis huius.

Ipsē cupido solet uariare cupidinis apte.

Alcedo profert alcedinis in genitiuo

Virgini s at uirgo: cauponis caupo creabit.

Iunonis iuno: carbo carbonis habebit.

¶ Compago semper compaginis edere debet.

Ambago hæc etiam profert ambaginis usq.

Compages Compagis habet: ambagis & huius

Ambages flectit: late probat omnia summa.

¶ Hic anio profert anienis: sape anionis

Ennius inflectit.

Hic anien primo sylvarum protulit auctor.

Quas præceps anien dicens ueteres imitando.

¶ Hæc caro dat carnis genitiuo: namq. uetusti

Hæc etiam carnis recto uariare solebant.

Linus hæc carnis dixit: uen summula monstrat.

¶ Genitiui in ium quando sunt.

Vult genitiuus ium pluralis sapius ipse:

Quum principali recto fit par genitiuus.

Sicq. caro carnis concedit ium generanti:

Sic etiam collis: præter panum: sobolumq.

Quis iuuenū: frugū ne canum: strigilū quoq. iūge.

Fert sedes sedum: uel ium: uatom: uel ium dic.

Sic mensis: cædesq. simul duplicate memento.

¶ Nomina quum reddunt i sexto: aut i uel e iuncta

Vult genitiuus ium: calcar docet atq. cubile.

Sed quādoq. tamen fit syncopæ nomina reddunt

I uel e quum sextis: sapientum pandit aperte.

Comparatiua quidem dant rum: nam dico minore

Sed plus format ium: uetus at ueterum generabit.

Dat uigil & uigilum: pugilum pugil edere debet.

Vult memorūq. memorū: quāq. dent i uel e sexto:

¶ In. O. longum græca.

Nomen in. O. longum græcorum (fert diomedes)

Per casus omnis uariatur more pelægum.

Exemplum capies hæc dido: siue calypso.

Tris autem casus græcorum sumimus apte.

Hæc dido: didus huius: a dido hoc manifestat.

A didoq. etiam poterit uariare latinus.

Plinius a sapho: sed enim dixisse notatur. li. zz.

DECLINATIO

Non flexum totidem plurali dat genit̃s omne.

¶ In Im.

Cim uici hoc nomen nunq̃ uariabile fiet

¶ In An.

Hic Titan titanis habet: titanos & huius.

Dic huic titani: titanaq̃ quartus amabit.

O titani: sextus titane assumere debet.

Hoc quoq̃ plurali totum uariabitur apte.

¶ Sic quoq̃ declina p̃æani: & mascula gr̃æca
An dant in recto quoties: quod pan manifestat.
Primo oratoris p̃æanem Tullius inquit.

¶ In En.

En dans productum: uel gr̃æcum: siue latinum est

Hic splen ostendit splenis. Ren renis & huius.

Hæc syren syrenis habet syrenos & huius.

¶ En breue quæ retinent: cerie sunt cuncta latina.

Cornicen hic pandit tibi cornicinis uariando.

Flâminis hic flamē: uel numinis hoc quoq̃ numē.

¶ In In.

Delphin delphinis: delphinis: dat genitiuo.

Huic & delphini: quartus delphina tenebit.

O delphini: sextus delphina ab Tertia poscit

Pluralem numerum: delphinas quartus habeto.

Delphini: delphinus: delphis quoq̃ dicitur apte.

Nam quoties rectus tenet in: tenet is quoq̃ longū.

Sic arin proprium. tenet aris sic & Eleusin. Pr.

¶ In On.

Inq̃ Sinon proprium: debet generare sinonis

Haud aliterq̃ Simon debet uariare simonis.

Flaccus enim dixit rationem carminis edens:

Pythias emuncto lucrata simone talentum.

¶ Sarpedon in recto est: sarpedontis genitiuo

Sarpedon longum: sarpedonis euariabit. S.

¶ Lao coon flectit genitiuum laocoontis.

Sicq̃ leon proprium debet generare leontis.

¶ Hæc in. o. flexerunt romana ut nomina quondā

Statius hinc primo de thebis attulit illud

Conclamant danai: stimulatq̃ agamēno uolentes

¶ In Ar.

Arneuri generis si deriuetur habebit

DECLINATIO VII

75

Casibus obliquis a longum: exempla teneto
 A laqueo laquear laquearis: sicq; lupanar.
 Vox neutra ar retinens: & longans ante supremū
 Format in i sextum: pandit laquear laqueari.
 Far tamen excipitur: uarians a farre supremum.
 Nectaris hoc nectar generans: a nectare format.
 Par paris omne tenens: sexto pare: siue pari dat.
 Vult: par hoc epatis: naris nar flumen habeto.
 Lar laris est diuus: lar lartis at induperator.
 Est ueientorum.

In Er.

Imbris habens imber: sexto dabit imbre uel imbri
 Mulciber ex imber componi legimus ipsi.
 Mulciber hic uariat genitium mulciberis: uel
 Mulcibris: eius enim simplex sectabitur apte. Pr.
 Hic hæc puber enim dat puberis in genitio.
 I. petit in sexto September: siue nouember
 October ue. December item: quæ noia mensum.
 Carceris hic carcer: mulier mulieris habebit.
 Arbor acer profert aceris tantūmodo semper.
 Aggeris hic agger genitio tradere debet.
 Hic celer. hæc celeris: dans hoc celera coleti uult.
 Mediocr sic & mediocris. uel mediocre.
 Sic & equester erit ue pedester. siue paluster.
 Et uolucer. celeberq; alacerq; saluber & acer
 Campester. Syluester item quibus adde sequester
 Fœmineum cuius phocas uult esse sequestra.
 Undecimo uates nam dixit pace sequestra.
 Gramaticus meminit plautum fecisse secundi
 Ordinis id nomen: cum fert fugioq; sequestrum
 Is uel in er nomen finitum: dat genitios
 Sicut in er tantum. sibi scilicet is capiendo.
 Indicat hic puluis uel puluer: pulueris huius.
 Hic ciner atq; cinis: cineris solūmodo reddens.
 Sic uomis uomer genitium uomeris effert.
 Hic cucumer dat eriscucumis tñ hic cucumis dat.
 Aetheris hic æther dabit ætherē & æthera quarto.
 Sic Aer uariat: plurali ambo catuerunt.
 Hoc iter inflexum dat itineris in genitio
 Iuppiter huius habet ionis: olim iuppitr: statq;

IV DECLINATIO

Iuppiteris: recto iouis at tribuere uetustl.
 Mar spitrīs Accipitris dant maspiter accipiter
 Crater crateris crateros & huius habebit.
 Craterem quartus: cratera ue terminat usq;
 Casibus in reliquis poterit iam flectere quisq;
 Sic pantherq; statherq; character tu uariabis.
 Ver ueris: uerū uerū uerq; a uere tenebit
 Sic cicer hoc ciceris. plurali ambo caruerunt.
 Verberis: atq; beris: solumq; a uerbere dicasi
 Verbera plurali declinat tertius ordo.

Quare hic Crater & hæc cratera;
 Sapius e græco rectum fecere latinum
 Accusatiuo. nos hæc cratera docebit.
 Hæc panthera simul: uel cassida: siue stathera. Pr.

In Er. pro Ablatiuo. pr. vii.
 Nomen in er generis cuiuslibet accipiens e
 Formabit sextum: pauper sic paupere format.
 Si tamen is recto iungetur in. l. uariabit
 Hic celer: hæc celeris: testabitur ta celeri dans.

Cōmunia cū neutris in. e. pro Ablatiuo. Pr. vii.
 Masculina quidem: siue & cōmunia: rectum
 Er uel in is dando faciunt per e: neutra tamen si.
 Ablatiuus in i tantum uariabitur ipse.

Hic celer: hæc celeris: celere hoc celeri uariabit.
 Omnis & omne quoq; in sexto uariabimus omni.
 Peligni paridis sed epistola scribit amicæ
 Hoc mihi nam recolo fore. ut a cœleste sagitta
 Figar: leander cœlesti pectore dixit.

Amne perenne latens. anna perenna uocor. Fast.
 In decimo quinto est: specie cœleste resumpta.
 Atq; bimestre potes fastorum cernere sexto.
 Extraq; de porca cruda bimestre tenet.
 Hument incultæ fonte perenne genæ. Ouid.

In Ir.
 Martyris at martyri: uel martyros edere debet.
 Vrbs hoc hispanis gaddir dat gaddiris huius.
 Hoc hir plāta manus: recti est: quarti quoq; quinti.

In Or.
 Ori retinent quoties græcorum nomina: semper.
 Ante suprema quidem breuiabitur in genitiuo.

DECLINATIO VIII

46

Aktoris hic aktor demonstrati & hektoris hektor.
 Cor cordis: memorisq; meoniuult æquoris æquor
 Marmoris hoc marmor. sic robor roboris huius.
 Grammaticus quinto memor hic hæc asserit esse.
 I uel e sextus habens: sed error. namq; uetusti.
 Hic hæc & memoris: memore hoc uariare solebāt.
 Ipse trium generum phocas uult legimus autem
 Aeneidos quarto: iustumq; memorq; precatur.
 Hic hæc hocq; memor: fert grammaticus quoq; dici
 Post sextum: plurale tamen neutrale negauit.

¶ In Vr.

Vulturis hic uultur: fulgur dat fulgoris huius
 Hoc scemur at scemoris: robur quoq; roboris es
 Hoc ebur ac eboris: fur furis uult genitiuum. (fert
 Rite iecur iecoris ue iocinoris edere debet.

¶ In As.

Mœcenas hic uult mœcenatis genitiuum.
 As assis uariatimas hic maris indicat huius
 Vas uadis hic opratuas uasis sed tamen hoc uult.
 Vasa hæc uasorum: uasis uult ipsa secunda.
 Hoc fas: hoc nefas: debent tris sumere casus
 Hic hæc hoc nugas indeclinabile dicunt.
 Arpinas hic hæc arpinatis uariabit
 Ast arpinati dabit arpinateq; sexto
 As circumflectunt gentilia sunt uelut illa
 Arpinas: frasinas: qm̄ sibi syncopa facta est.
 Arpinatis enim ueteres hic hæc uariarunt.
 Hoc arpinate in neutro. Prius.
 Plinius hinc decimo quarto generosa docendo
 Vina latinorum: fert priuernatia uina.

¶ In As latina pro genitiuis Pr.

As latium dat ium: dabit um quoq; pro genitiuis
 Id tamen arpinas: probitas ne docere ualebunt.

¶ In As græca pro uocatiuo.

Gracula quæ tribuunt as rectis in genitiuo
 Vel crescant uel non tribuent a cuncta uocanti.
 Sic uocat Aeneas æneas: quoq; pallas. S.
 Græcorum ponunt as recto mascula quando
 Nisi retinet genitiuus: more pelasgo
 An quintus formet: similis tamen est quoq; recto.

DECLINATIO

Calchas hinc calchanicalcha: & calchas nocitabit
 Sicq; gigasidianas: adamas: pallas uariantur.
 At quondam calchas calchæ uariasse notatur.
 Pallas pallantis uocitat pallan quoq; pallas.
 Sed maro sectado græcos: fert maxima palla. **Pr.**
¶ In Es.
 Stipitis hic stipes truncum sine frondibus esse.
 Ac torrem dicunt.
 Stips stipis hæc nūmus signatus: festus ut inquit.
 Pes pedis: atq; tripes tripedis reddit genitiuo.
 Compedis hæc compes: etiam uariare notatur.
 Hæc pubes pubis pro multitudine poscit.
 Hic hæc miles enim dat militis: alitis ales.
 Alitum & alituum plurali dat genitiuo.
 Idq; figurate.
 Hic hæc fert præpes genitiuum præpetis huius
 A terete & tereti sexto teres addit: habesq;
 Arietis hic aries: paries hic parietis fert.
 Ipsa quies debet iam iam generare quietis.
 Nāq; olim tribuit genitiuo sæpe quiei.
 Hinc requies flectit requieris: uel requiei.
 Vult teges hæc tegetis: uult inquires inq; quietis.
¶ Rectus apes uel apis legitur retinere poetis.
 Ast apium uel apum pluralis uult genitiuus.
 Deses siue obses: dat desidis obsidis atq;
 Sic cuncta a sedeo composita inflectere debes.
 Atq; ceres ceteris: merces mercedis habebit.
¶ A locuplere capit locuples: simul a locupleti.
 Grāmaticos: sed enim generi coniungitur omni.
 Hagnes hagnetis: magnes magnetis habeto.
 Præs prædis generat: prædum pluraliter effert.
 Hic moyses: huius moysi dabit: huic moysi.
 Hunc moysen: quintus moysæ fert: moysæq;
 Sic apud est ueteres scripturas: ergo ita flecte.
 Dicitur & moses mosis uel mos: ut achilles
 Huius achillis enim: uel achilli format achilles
 Lem quarto tribuit: quinto & sexto dat achille.
 Mi achilles uocitat: plautus de milite narrans.
 Eus quoq; rectus habet: qd achilleus indicat ample
 Plautus in epidico profert: O hercules: idem
Fert etiam

DECLINATIO

IX

77

Fert etiam in decima.

¶ Nomen in es longum græcor: sicut Vlysses.

E quinto tribuit siue es: quod parcius esto.

At genitiuus erit uel in i uel in is uariandus.

Ipse dares generare daris: uel nosce daretos:

Sic mendes: rhānesq; chremes: laches quoq; giges

Thucydides autem dis uel dæ: rite creabit.

Ordine sic duplici moyses: mosi quoq; mosæ

Nosce chremes generare chremis: gnare chremetis

Disce chremen quarto uariare chremeta chremetē

Nāq; daten uates posuit: posuitq; darera. in. y.

¶ In Is.

Vult lapis hic lapidis: ueteres lapis huius habebant

Cuspidis hæc cuspis: dat iaspis iaspidis huius

Strigilis hæc proprio fert strigilis in genitiuo.

A strigili in sexto: strigilium pluraliter effert.

¶ Pollinis hic pollis generas: Cæsar tamen inquit

Pollin is hic pollens: dixit probus hic quoq; pollen

Pro media libra semis semissis habebit.

At pro dimidio semis semis tenet usq;

¶ Hic hæc dis ditis: dites & ditia flestit.

Hic dis uel ditis pluto est: quod Seruius inquit

Glis gliris tenet hic: glis glissis lappa refert hæc:

Glis dans hæc glitis pro creta ponitur apte.

Hic hæc pubis habet genitiuum pubis ut effert

Seruius in quinto: compositum fit tamen inde:

Hic hæc impubis simul hoc impube teneto.

¶ Accusatiui in Em & Im:

Em dat & im: puppis: turris: restisq; securis. Pr.

¶ Accusatiui in Im. pro ablatiuo.

Accusatiuus dans im: solet i dare sexto.

Ut tyberina tyberi. Prif.

¶ Accusatiui in Em & in im: pro ablatiuo.

Im retinens simul en quartus: dabit i uel e sexto.

Hanc turrem & turrim: profert a turre ue turris

¶ Finit e: dūtaxat (quidam ut monuere) bipennis:

I uel e dat phocas uariatq; bipenne bipenni.

Menses in er uel in is: pro ablatiuo.

Er uel in is mensis sexto dabit i uariando.

Accipe september septembri: sume nouember

B

DECLINATIO

October uel december item quintilis aprilis. **Pr.**

¶ Regula. x. pro ablatiuo.

In uis ceu naus: uel ciuis pandere possunt.
 I uel e dat sexto: sic in guis format ut anguis.
 In etis ceu uestis: in gnis uelut indicat ignis.
 In mnis: ut hic amnis: sic omne genus uelut ardens.
 Comparatiua simul melior: peior bene monstrant
 Et quæcunq; dabunt is recto quando præbunt
 Consona bina: uelut postis: dant i uel e sexto.
 Sumit eidem taxat testis pestis quoq; uestis.
 Trix uerbale tenens: ceu uictrix: i uel e sumet.
 I uel e gentile arpinas frusinasq; creabit.

¶ In is: pro genitiuis.

Quod tenet is longum: si crescens est genitiuus
 Plurali dat ium: ut lis litis: sic quoq; famnis

¶ Accusatiui in es & is: quando fiunt.

Si dat ium nomen genitiuis: tunc bene reddit
 Es simul is quarto: colles hos dic quoq; collis.
¶ Rectus in is: semper faciens in ium genitiuos
 Es & in is quartum finit: nam sæpe uidebis
 Hos ignes ignis: hos omnes hosq; uel omnis.
 Pauca tamen recto: quarto: aut quinto tribuerunt
 Is: uelut hæ sardis alpis syrtis quoq; trallis.
 Tortellus docuit syrtis syrtes quoq; dici
 Alpis ac alpes: quod Plynus uisitat ipse.
 Trallis uel sardis plurali alpis quoq; trape.
 Lucanus primo dixit: nunc de super alpis
 Nubiferæ colles: terno quoq; protulit alpema.
 Nec quot in alpe feræ pelignæ tertius artis.

¶ In is græca pro genitiuo.

Nomen in is græcum: faciens & in os genitiuum
 Præcedat tamen os si littera consona: semper
 O mutabit in is: monstrat simois simoentis
 Nam simoentis erit: dat a donis donidos & dis
 Huius adonis item: flectendi summa legatur.

¶ Genitiuus græcus in os puram.

Grammaticus sexto monuit: si fert genitiuus.
 Os puram græcus: recto tunc rite pelasgum
 Fit similis noster genitiuus: sic & adonis
 Huius adonis habet: græce sed adonios effert.

DECLINATIO

x

78

Sic polios uepolis uariare Neapolis aiunt.

¶ In is græca facientia genitiuum in dis.

Atti ca si reddunt is recto: & dis genitiuos

Ter tius ac alter crescunt solūmodo recto

Sunt similes quarti: sexti quoq; dicimus ergo

Hæc tigris, dis, di, tigrin, tigrī quoq; tigrī.

Si secus inuenies: scito q̄ fiet abusus,

Lucanus dixit: flāmis & tigrīde foeta, S. Li. x.

¶ Tu tamen inuenies sæpe id dixisse poetas.

Sexto operis magni est: defendis ægide pectus, N.

Illius ambages imitatus in ibide dicat, Naso.

De ponto est: domino busyride iura timeres.

Tristibus in legi: celebrasse lycorida gallo.

Tum iuuenalis ait: condita in pyxide lyde.

Thebaidos finis: diuinam æneida tenta.

¶ Dat paris hic: paridos paridis ue paris genitiuo.

Huic paridi ue pari: parida & paridem: parin & rim

O pari siue paris: sexto ride siue pari dat.

De quinto uideas helenen: quum scribit amico.

Nam casus alios Maro fert: alioq; poetæ.

Mater achillis habet thetis hæc thetidos thetidis ue

Huic thetidi: quartus thetin atq; thetim uariabit

O theti clamato: sextus thide: siue theti uult.

Tethys oceani coniunx dat tethyos huius.

Huic thethy: hanc thethym uel thethyn: clamorq;

Terminat a thethy. (thethy.

¶ In is græca pro Accusatiuo.

Accusatiuus græcorum finiet n si

M dat romanus: tybrin tybrim fabarinq;

Et fabarim pandit.

¶ In is græca pro Vocatiuo.

Si græci rectus tenet is: dabit i uocitanti.

Inde charibdis habet quintum uariare charibdi

¶ In Os.

Ferre nepos debet genitiuum rite nepotis.

Rite leporis habet lepor atq; lepos genitiuum.

Tum labor atq; labos debet uariare laboris.

Hic odor hic uel odos genitiuo tradit odoris.

Sic uariant clamor clamos color arbor & arbos

¶ Flos floris, custos debet custodis habere.

B ii

DECLINATIO

Cos cotis format: dotis uult quippe sacerdos:
 Bos bouis usq; boum plurali dat genitiuo.
 Bobus uel bubus Varro fert Plynius atq;
 Impos uel compos dant compotis impotis ambo:
 Os breue fert ossis: tamen os oris generabit.
 Heros heroos uel herois dat genitiuo.
 Minos minoos minois flectere debet.
 Tros troos trois. phocas id rettulit ample.
 Protulit at crispus minois fugerat iram.
 Hoc autem qm̄ minon quoq; græcas & heron
 Vñtat in recto: romanus fert quoq; mino
 Vt leo siue draco. sed in cōp græce uariantur.
 Exemplo minonis ait tranquillus & ipse.
 ¶ Hic & athos recto uel athon uariare solemus
 Huius athonis habet: sed tertius inquit athoni.
 Sumit athon quartus uel athonē: & sumit athona
 Clamat athos uel athon: sextus dat atho uel athōe
 Aut athon aut rhodopen dixere georgica primo
 Quot lepores in atho tulit artis naso secundo.
 Ast caldarinus libro nasonis in ibin
 Dixit athos haud esse breuem: capit ō quia magnā
 Narrat athon recto maurum non rite tulisse.

¶ In Vs.

Velleris hoc uellus: pondus uult ponderis huius
 Muneris hoc munus: uulnus quoq; uulneris edit.
 Fert holus hoc holeris: recte dabit huleris hulus
 Hoc acus ast aceris: ueteris uetus afferet apte.
 Pus: puris: puri: pus: pusta pure tenebit.
 Vñtur obliquis medicus sēpissime celsus.
 Temporis hoc tempus: facinusq; facinoris effert
 Vult penus hoc penoris: pen⁹ hic hæc iure pen⁹ uult
 Hocq; pecus pecoris: pecus hæc pecudis uariabit
 Sæpe pecu ueteres dixerunt: ac pecuare
 Plurali pecua: & pecuaria sæpe tulerunt
 Vult lepus hic leporis: tamen intercus dabit utis.
 ¶ Pigneris hoc pignus: uel pignoris edere debet.
 Fœneris haud aliter fœnus: uel fœnoris affert.
 ¶ Tellus telluris: mus muris: crus dato cruris.
 Rite palus uel salus: udis dabit atq; saluis:
 Incus incundis: suis & sus: grus gruis edit.

DECLINATIO

XI

79

At ligur atq; ligus liguris debet uariare;

Fert pelagus pelagi: uulgi uulgi retinebit;

O pelage & pelagus: uulge & uulgi nocitabis.

¶ Oedipus & oedipodis debet uariare: podos uel

Tertius oedipodis: quartus podas: siue podem uult;

Oedipode in sexto: quintus tamen oedipu habebit

¶ Oedipus ut græce uariabitur ipse melampus;

Oedipodis magni thebaidos ultimus affert.

Oedipi ait tranquillus enim de cæsare dicens.

Oedipo ait plauti comædia pœnulus olim

Oedipodes etiam uelut anchises uariatur.

Oedipodæ confusa domus fert statius ipse.

¶ Comparatiua quidem dicunt e uel i dare sexto.

Id melior pandit: meliore a uel meliori.

Nam neutro ueteres tribuerunt or: uelut inquit

Grammaticus: referens fœdus prior esse apud illos

¶ In Aus.

Fraus fraudis generat: laudis laus hæc retinebit.

¶ In Ns: In Er: In Vr pro genitiuis.

Ns: nomen habens: genitiuis um uel ium dat

Pandit amans istud: nam tum ue tium generabit.

¶ Er uel in ur rectus: tantum dabit um genitiuis.

Sicq; pater patrum: murmur quoq; rite murū uult

Exemplo tandem firmamus cætera cuncta,

Sicut apes apium uel apum.

¶ In duas cōsonātes: pro genitiuis.

Consona bina quidem rectum cum terminat: edic

Sextus ei redit ium genitiuis: dens tibi dente

Glādeq; glans monstrat: uarians in ium genitiuos

Vm uel ium formare Parens docuere poetæ.

¶ In Bs. M. Ps. pro genitiuis.

Bs: siue ms: ps si dictio finit

Vm gnāt: chalybūq; chalybs: & hyems hyemū dic

Pum princeps etiam genitiuis ferre monemus.

¶ A caput aut in ium compositum flectere debet

Syncopa ni fuerit: panditq; bicepsq; tricepsq;.

Bs & ps si sui monosyllaba sorte

Vult genitiuis ium: trabs urfis stirps indicat istud

¶ In Ls Ns Rs pro genitiuis.

Ls, siue ns, rs quoq; dat genitium

B iii

DECLINATIO

Anteisti iuncto: puls pultis: mons quoq; montis.

Iunge cohors flectens genitium rite cohortis!

¶ At glans dat glandis: discors discordis habebit.

Format euntis iens: abiens: rediensq; quiesq;

Præterienq; simul: sic cætera compositiua

Quæ dat iens flecto: uerum uult ambiens entis

Vphens uphensis: libripens libripendis habeto.

Lens animal lendis: lens lentis dico legumen.

Vnda maris capiti lendes diducit iniquas: serenus.

¶ In Ans.

Quadrans quadrātis: glans glandis reddere debet

¶ Omnis generis nomen: pro ablatiuo.

Omne genus nomen retinens: dabit i uel e sexto.

Hic hæc hoc audax, currens & amans manifestant

¶ In Ens.

I nq; tridens flectit sextumq; tridente tridenti!

Fuscina neptuni generum nam sæpe ualebit,

Esse trium: telo quoniam dixere tridenti!

¶ In Yns.

Hæc tityns titynthos habet titynthis & hulus.

¶ In Ons.

Frons frontis capiti: frons frondis at arboris esto,

Frons aliqui pro fronde negant: certe reperitur

Frons ait ipse uetus Varro dum rustica tractat.

Protulit & uates: dum frons tenera ipse secundo G

Atq; serenus ait: cum baccho persica frondis;

¶ In Vns.

Aruns aruntis proprium uariare docemus.

¶ In Ars.

Ars artis: pars partis agit: mars martis & huius.

In Ers.

Flectit inertis iners: generi quod iungitur omni.

¶ In Ors.

Hic hæc hoc concors concordis poscere debet.

Hic hæc concordis tamen hoc concorde uetusti

Sic & discordis uariarunt sæpe latini.

¶ In Vrs.

Hic hæc hoc Tyburs tyburtis uelle notatur.

¶ In Vls.

Puls pultis uariat.

¶ In Bs. Ms. Ps.

Bs: siue ms: ps: quoq; dant genitium.

Isi interponas: urbs urbis: hyems hyemis dic.

Sic & inops inopis: tamen hæc si contineant: et

Ante bsips: si non monosyllaba: uertunt

E: per isic princeps dat principis in genituo.

Cælibis & celebs. Capitis composita mouebunt

S: & tis iungent prius e: per i: uertere debent.

Auceps ancipitis: præceps hinc præcipitis dat.

Auceps præterea dabit aucupis euariando.

¶ In Abs.

Hic dat arabs arabis: trabs hæc trabis euariabit.

Ennius ipse trabes in recto protulit olim.

¶ In Ebs.

Plæbs hæc dat plæbis: plæbes hæc rite bei dat.

Stattius in quinto dixit: fremit impia plæbes.

Cælibis: at celebs hic hæc uariare monemus.

¶ In Ybs.

Esto chalybs chalybis ferrum: populi chalybes sunt

¶ In Obs.

Scobs scobis hæc poscit scrobs h hæc dat scrobis ap

¶ In Vrbs.

Vrbs urbis uariat: reliquis tu casibus adde.

¶ In Aps.

Daps dapis hæc generat.

¶ In Eps.

Incerti generis dat adeps adipis genituo.

Varro adipis illa dixit: dum rustica tractat.

Auceps præterea dabit aucupis euariando.

¶ In Yps. In Ips.

Cinypis hic cinyps: est & fluuius garamantum.

Stirps stirpis nomen romanum dicitur esse.

Vt trabs siue trabes: plæbs plæbes: stirps quoq; fit.

Dicimus: æneidos primo tibi Seruius auctor (pes

¶ In Ops.

Aq; pelops pelopis: hydrops hydropis habeto.

¶ In Et. It. Or.

Vrbs est italia: neper hoc quod non uariatur.

Liuius hoc nepete scripsit minime uariando.

Hoc git git retinens: minime tu flectere debes.

B iiii

DECLINATIO

Sunt omnis generis tot quot: pluraliter usq.

¶ In Vt.

Ferre caput capitis nolet: occiput occipitisq.

Sincipitis profert hoc sinciput in genitiuo.

¶ In Ax.

Fax facis: atq; facum pluraliter edere debet

Format abax abacis: plerunq; abacus reperitur

Pharmacis hic pharnax proprium uult: nāq; secūdo

Lucanus dixit: nec pharnacis arma relinquo

¶ In X. pro ablatiuo.

Si tenet x nomen: sextum uariat per e nobis.

A face fax: pellex a pellice. nix niue monstrans

¶ Tu tamen exci pias uerbalia uix retinendo

Adiectiua simul: quoniam dant i uel e sexto

Hinc a uistrici uistriceq; dicito uistris.

Hic hæc hoc atrox atroci fert & atroce

Sic etiam le q; li debet formare supellex.

¶ In Ex.

Grex gregis: inde gregum plurali iungere debet

Illicis hæc ilex: rex regis: lex quoq; legis

Fert senis: hicq; senex: exlex exlegis habebit

¶ In Ix.

Pistris hæc piscis: pistris dat genitiuo:

Hæc pistris naus dat pistris: seruius auctor

Fert decimo uates in pistrin definit alius.

Pistris adest balbum scito proferre secundo.

Hi ne poterit pistris uel pistris bælua dici.

¶ In Yx.

Styx stygis atq; stygos uariat: gi tertius effert.

Hanc styga siue stygem: styx o stige sextus habeto.

¶ In Ox.

Nox noctis: dat ium pluraliter in genitiuo:

Vox uocis uocum plurali iungere debet.

¶ In Vx.

Nux nucis atq; nucum: dux dat ducis adde ducūq;

Faux faucis dai ium: pollux pollucis & effert.

¶ In Alx.

Falx falcis generat: plurali tradit iumq;

Pro pede calx calcis dat ium pluraliter apte.

¶ In Anx.

DECLINATIO

XIII

81

Lanx lancis per ium plurales dat genitiuos.

¶ In ynx.

Inx.

Lynx lyncos lyncis:lynxum uariare notamus

Sphinx sphingos sphingis:sphingum grūs hēbit.

¶ In Vnx.

Quincunx quincuncis:Sexcunx sexcuncis habeto.

Coniugls at coniunx:plurale tamen facit in gum.

¶ In Arx.

Arx arcis formans per ium plurale tenebit;

¶ Quarta declinatio. Tit.iiii.

Quarta grūs sumit primū muliebre ue neutrū

Terminat us quartā:uel & u flectēdo latine

Quæ dāt us quartā:sunt mascula scēmicq;

Denotat hic cultus:domus hæc ostendit aculq;

Dans u dic neutrum:ueluti cornuq; genuq;

¶ In Vs.

Rectus in us quartæ:dabit us longum genitiuo.

Poscit ui ternus:quartus dabit um:uocitan sq.

Est similis recto:sextus tamen u retinebit.

Vs recto plurale dabit:quarto quoq; quinto.

Fert genitiuus uum:dat ibus ternus quoq; sextus.

Sicq; manus manibus:fructus uel fructibus edit.

Quæ tamen u seruant:licet hic aperire latinis.

¶ Artibus hic artus uariat:non artibus autem.

Ars artis quoniam facit artibus euariando.

Arcubus arcus item flectit:quando arcibus effert.

Arx arcis:partus dat partibus:haud tibus autem;

Pars partis quoniam plurali partibus addit.

Artus & arcus ubus discrimine dant quoq; partus

Præterea lacubus lacus hic:tribubus tribus hæc dat

Ficubus hæc ficus:portus quoq; portubus inquit

Hæc acus his acubus:quercus his quercubus affert.

Hic aut hæc specubus specus edere debet ubiq;

Questubus hic questus flectit signando querelam

Testis enim ualla est:pro lucro questibus in fit

Sumit i pro lucro:tenet u quum signo querelam

¶ Euentus ueluti uisus uariabitur usq;

Hoc tamen euentum plurali euenta reflectit;

Partibus in Cicero:nam euenti causa notauit.

Euentum dici poterit quodcunq; erit actū:Lucre.ii

DECLINATIO

¶ Abiussu legi: & permissu: non tamen ultra.
Syllius in sexto: inono: & iussu tamen inquit.
Pelignus quatorius: quoq; protulit huius.
Inde hæc iussa fluunt.
Casibus u cunctis: quarto tamen um dat lesus.
Centimanus proprio genitiuo centimanus dat.

¶ Ficus.

Hic ficus ficus uitium: quartæ atq; marini.
Hæc ficus ficus pomum ci & cus erit arbor.
Grammatici sexto prudens sic colliget omnis
Valla tamen primo: uitium uult esse secundæ.
Pro arbore uel fructu dat quartæ datq; secundæ.
Hic ficus fici pro fructu Plynus inquit.
Hæc ficus fici: sed pro arbore ponitur usq;
Hæc ficus ficus pro fructu ac arbore dicunt.
¶ Hic ficus ficus uel fici igitur uitium di.
Hic ficus fici fructum solummodo dicas.
Hæc ficus ficus fici: & pomum sit & arbor.

¶ In V.

Rectus in u quartæ nunq; uariabitur ulli
Post u tres casus pluralis sumere dica.
Cornua demonstrant: genitiuus uum retinebit.
Tertius ac sextus dant cornibus: u per i uerso.

¶ Quinta declinatio. Tit. vi.

Quinta gen⁹ triplex fert masculeū muliebre
Incertum iungas: sunt merities acies ue:
Hic aut hæcq; dies exempla per oia cuncta
Nomen in es longum quintæ finire docemus.

¶ De genitiuo & uocatiuo.

Consona præcedens es quintæ: sumito præbes.
Tradite correptam genitiuo siue datiuo.
Nāq; bei formati fideiq; fides generabit.
At si præcedet uocalis: longa manebit.
Ostendit facies faciei: siue diei.
¶ In quinta ueteres recto similem genitiuum.
Ars sicut Diomedis ait uariare solebant.
Hæc acies huius acies tibi testis adesto:
Grammaticus uero genitiuum siue datiuum.
Flexerunt ueteres dixit: ueluti quoq; sextum.
Indicat hæc acies: huiusq; acies: huic acieq;.

DECLINATIO XIII

82

Pro fideiq; fide peligni tertius inquit.
 Prima fide: uocisq; rata tentamina sumpsit.
 Utq; fide pignus: sexto quoq; protulit. idē. in met.

¶ De accusatiuo: ucto: ablatiuo.

Quartus in em finit: quintus recto similatur.
 Ablatiuus in e producto finiet usq;.

¶ De plurali quintæ.

Sunt similes recto: primæuo tres bene casus.
 Ast ablatiuorum iungere nult genitiuo.
 Tertius aut sextus pluralis finiet ebus.
 Quintæ plurales fugiunt tres nomina casus.
 Tris tantū poscunt: rectum quartum uocitantem.
 Illa tamen retinen casus pluraliter omnes.
 Hæc res atq; dies facies uel iungere debes.
 Nāq; cato facierum inquit ite summa docebit.
 Aeneidos quinto interpres profert aciebus.
 Vitur ille idem speciebus sæpe secundo. g.
 Latius in summa flectendi perlege lector.

¶ Patronymicorum formatio Ti. vi

¶ St patronimicum: formāt quod noīa patrū
 Dumtaxat græcis.
 Dāt patronimicū par abusus nomina auoꝝ
 Et matrum: fratrum: regionum: condicq; torum
 Et regum ac urbis: de quolibet accipe testem.
 Est athlantiades ab auo cyllenius ipse.
 Romulus iliades a matris nomine fertur.
 Sic phæthontides phætontis dico sorores.
 Troia creat troas: fert æmonia æmonis apte
 Cuius athenarum thesides: cecropidesq;
 Argolis urbs argos format colchi quoq; colchis.

¶ In des patronimica.

Des patronimicum retinens: dic esse marinum
 Sicut priamides: pelides: nestorides ue.
 Rectus in as græcus: sed in æ faciens genitiuum
 Fert patronimicum per ades: pelias peliæ sic
 Peliades profert: aeneas aeneadesq;.
 Aenides contra normam. Maro protulit olim. Pr.
 Seruius in nono fert Aeneus illud habere.

DECLINATIO

¶ Rectus in es græcus: si forte dat æ genitiuo.
 Sumit ades uel ides: potius sed ades reperitur.
 Inde butes butades: corinetes iure tides uult.
 Nec patronymicum genitiuos primiꝝ tiui.
 Vincere deberet lector nisi syllaba in una.
 Ast anchisiades anchises pro anchisades fert.
 Laertes etiam laertiades generabit.

¶ Ei genitius habent aut i: uel & is uariando.
 Finit ides: priamus priami sic priamides fert.
 Nestorides nestor dans nestoris edere debet.
 Belus belides: lycomedides tamen aiunt.
 Peleus pelides: thesides dat tibi theseus.
 I longū sed enim pro i ponimus ut docuerūt. P.
 Quod dat ii: uertit per a tunc i suscipit & des.
 Inde menetiades uult ferre menetius apte.
 Inuenies autem quandoq; elementa poetas
 Addere & eximere: & sic peliades reperitur
 His pro pelides: hi deucalides quoq; dicunt.

¶ In As in isi in ne patronymica.
 Fœmineum certe uel in as uel in is reperitur.
 Aut ne ut nerine: uel pelias æolis atq;
 Fœmineum recte fit de mare: de remouendo.
 Aeolides monstrat dans æolis: æneastesq;
 Aeneas formans: licet æneis Maro dicat.
 I longum retinens prædes semper muliebre
 Fert is uel eis: thesides theseis atq;
 Theseis monstrat: nerides nereis adde.
 Nereis ingreditur fert undecimo ubi naso.
 Et tibi ob inuidiam nereides increpitant. Propi

¶ In ne patronymica.
 I longum retinent in ne certe ante supremum.
 Si uocale tamen non sumit i primiꝝ tiuum
 Inde adraſtine adraſtus: nereus quoq; recte
 Nerne format. si sumit i primiꝝ tiuum
 O longum præ ne reperitur iam bene pandit
 Acrisius: quoniam bene dicitur acrisione.
 Hinc poſſeſſium acrisioneus Maro profert
 Acrisioneis Danae fundasse colonis
 Grammaticus meminit: tamen inquit Seruius illic
 Acrisioneis danae patronymicon esse.

DECLINATIO XV

¶ Patronymicorum declinatio. T. t. vii.

Lectuntur primæ ceu patronymica nomen
Quæ dāt es recto: sed mascula semper hñtur

¶ In des patronymica.

Tyndarides rectus: sit tyndaridæ genitiuus.
Sicq; datiuus erit: quartus den iure tenebit.
Deq; uocatiuus uel sextus sumere debent.
Hi dic tyndaridæ: genitiuo tyndaridarum
Tyndaridumq; simul: dic tyndaridisq; datiuo.
Tyndaridas quarto: sed quinti tyndaridæ sunt
Tyndaridis sexto: pelides: mestorides sic.

¶ Teste quidem phoca: dant patronymica semper
N quarto potius: de monstrat scipjades id
Scipjaden faciens: sed flaccus scipjadam fert.
E quinto & sexto patronymicon accipit in des.
Atrida hic uoluit uariare Propertius olim.
Non ita dardanio gauisus atrida triumpho

¶ In As: patronimica.

Pelias hæc format genitiuum peliadis dos.
Fert huic peliadi: sed peliadem da ue quartus.
Pelia uult quintus. peliade sextus habebit.
¶ Peliades rectus: genitiuus peliadum fert.
Tertius aut sextus retinent ibus. addite quarto.
Peliades nostro: græcus peliadas effert.
O dic peliades. uel in as ita flectito cuncta.

In is: patronimica.

Tyndaris in recto: genitiuo tyndaridis dos.
Dic huic tyndaridi uult quartus tyndaridem da
Tyndari clamato. sextus ride sumere debet.
¶ Hæc dic tyndarides: genitiuo tyndaridum dic.
Hic ridibus uaria: quartus das des retinebit.
O uult tyndarides: ridibus tamen ultimus effert.

¶ In E græca. T. t. viii.

Dans productū muliebre genus sibi quærit
Vt libye euteipe nerine: græcula cuncta
At libye libyes græcorum more reflectit
Huic libyæ: quarto libyen. libye. libye post.
Penelope sic & nerine sic quoq; plura.
Moreq; romano libya hæc libyæ uariamur.

DECLINATIO

¶ Oſto nomina ſecundum modum
pronominum imitantia. Tit.ix.

U Nus & uniuſ: totuſ: & ulluſ.
Vlliſ: generatim nulluſ: nulliuſ: & alter
Alteriuſ: ſoluſ: ſoluſ: dat genitiuo.
Fert uter utriuſ: aliuſ: generabit aliuſ.
Vnuſ: uel ſoluſ: totuſ: quoq; dant uocitantem.
Neuter neutra quidem neutruſ: neutriuſ: habebit
Vel neutri neutra neutri bene flectere poſſum.
¶ Flexerunt ueteres oſto iam nomina dicta.
Doctuſ: docta uelut doctum uariare ſolemuſ.
Dicimuſ: ipſiuſ: ueteres ipſi uariarunt.
Sic illi ac iſti: nunc iuſ: cunſta tenebunt.

¶ Carentia uocatiuiſ. Tit.x.

Q Vinto iure caret quod partiet atq; negabit
Distribuit ue reſert nomē ue interrogat oē
Infinita ſimul. monſtrat tibi nulluſ: & alter
Ac aliuſ: qualis quiſ: quantuſ: quilibet ulluſ.
Alteruter talis uel tantuſ: uter uel uterq;
Sic etiam bini & terni quini quoq; deni. Pr.

¶ Compoſita e duobuſ: rectiſ. Tit.xi.

S I componuntur duo recti:ambo uariantur.
Hinc quintuſ: fabiuſ: quinti fabii generabit:
Alteruter debet rectuſ: uariare ſupremuſ.
Sic & holuſ: atruſ: roſ: marinuſ: uariantur.
Roſ: marini nam roſ: marinuſ: habebit.
Latius in ſumma flectendi cunſta probantur.
Tulliuſ: atq; Cato: ueteres alii quoq; pluſ:
Hinc inde alteruter uoluerunt flectere quondam.

¶ Cōpoſita ex recto & obliquo. Tit.xii.

O Bliquoſ: recto coniunctuſ: non uariatur:
Idq; pater patriæ patriſ: patriæ bene pandit
Sic plæbiſ: cituſ: plæbiſ: citi uariabit.

¶ Cōpoſita e duobuſ: genitiuiſ. Tit.xiii.

B Incompoſiti genitiui non uariantur.
Iſtiſ: idq; modicuſ: iuſ: modi pandere poſſunt.

¶ Carētia caſu & numero. Tit.xiiii.

H Aec aliquoſ: reſeruāt caſuſ: numerū uſ: utrūq;
Fors a forte dabit. maſ: & maſ: & hi quoq; maſ:
Hūc laterē lateſ: ac lateres lateſ: teribuſ:q; (ſci

DECLINATIO

XVI

84

Hic later in primo Virunius utitur ipse.
Sponte petit sextum:spontis fert uarro secundo:
Spontis item celsus primo in titulo quoq; dixit:
Sæpius inuenies ditionis uel ditioni:
Accusatio ditionem: cum ditione.
Flamine plurali dat flamina:flaminibusq;
Huius erit tabutabo:a tabo quoq; tantum.
Hæc tabes tabis recipit tabem quoq; tabe.
Lentæ inquit tabis post sextum Liuius auctor.
Est recti satias saties uel cætera defunt.
Suppetiæ tantum:uel suppetias reperimus.
Inficias solum.de quo Laurentius ample.
Ipsa lues:luis:atq; luem:luet:flectere debet
Hic astus ue astus astu & pluraliter astus.
Aleo uult rectum quintum quoq; ganeo iungas.
Sed ganeonem Cicero pro sextio inquit.
Hoc & tantundem genitiuo tantidem effert
Accusatio tantundem:dicit Natu.
Verberis atq; beri solumq; a uerbere dicas.
Verbera plurali declinat tertius ordo.
Abusu legi & permisso:non tamen ultra:
Hoc plus pluris habens plure & pluri uariabit.Pr.
Ast adiectiuum plurali dicimus esse.
Nam plures & plura tenet uel plura quondam.
Huius opis dat opē:uel ab hac ope.nō tamen ultra.
Plurali cunctis id casibus omnibus hæret.
Dic uicis in patrio:quartoq; uicem. uice sexto.
Pluralis genitiuus abest:reliqui tamen in sunt.
Hæc uis uis huius.quarto uim. ui quoq; sexto.
Plurali cunctos debes tu iungere casus.
Vires plurali tradit nunci:uis tamen olim.
Has uis hinc dixit Lucretius ipse secundo.
Viscere dumtaxat sic obliice iungito sexto.
At totum plurale petunt.Phoc.
Dixerunt uiscus lucilius atq; serenus.
Tranquillusq; etiam uitelli gesta renarrans
Utitur & celsus sæpissime.tu quoq; dicas.
Tu precis atq; preci prece solum flectere debes.
Quarta precem Plauti comœdia protulit olim.
Huic frugi.hanc frugem.fruge & plurale tenebunt

DECLINATIO

Hæc frux & fruges recto tribuere uetusti.

¶ Os mare. far. mulsum. uinū. mel. ius quoq; mox.

Aes. defutūq; forum. rus. tus. simul hordea. iunge

Plurali recto quarto quinto quoq; tantum.

Oribus. ac maribus. uinis. moris reperitur

Aeribus ac ærum.

Vergilius profert octauo: atq; oribus ora.

In decimo dixit: quinquaginta oribus ignem.

Oribus & profert Tulli natura deorum.

Iuribus ut legi Lactantius utitur ipse.

Plinius in terno dixit quoq; iuribus olim.

¶ Quæ carent plurali: nel singulari. Tit. xv.

Pluralem sugiūt hominū uel nomina diuuz:

Montis: sylvarum. fluuiorum: siue locorum

Urbs item: quandoq; tamen pluraliter usus.

Declinat solum: fundi docet atq; Velitræ.

Inuenies etiam fabios mariosq; catones.

¶ Masculina singularia. Tit. xvi.

Illa quidē numeri primæui & mascula sunt

Sanguis sal. pontus. mundus. paluis simus aer

Et penus: & uesper: genuinus carcer & æther

Muscus: sol: fumus: limus: ueneris quoq; cestus

¶ Legimus at mūdōs: salibus: fumos quoq; fumis.

Pulueres ac soles uel solibus ipse relegi.

Tum natura deum Ciceronis fert genuini.

¶ Fœminina singularia. Tit. xvii.

Sunt hæc fœminæ numero flectenda priori

Gloria: fama: salus: sapientia: cum lue. tabes

Tum sitis & proles: amentia: pax: humus atq;

Pernities ue penus: contagio. uespera: gaza

Pix: saniesq; fames: rabies eloquentia: arena:

Mors caries ue: fides: lux: uitaq; uel fugatellus

Sic quoq; paupertas: soboles: dementia: culpa.

Adde senectū simul ue senectus: adde iuuentus.

Sic & auaritia: uecordia: siue iuuenta.

Sic etiam labes: infania: sic quoq; plura.

Lucibus & lucēs: uitas: paces reperitur.

Sic & amicitia: labes: gazas: & arenas.

Flaccus ait paces: plaut⁹ quoq; pacib⁹ inqt. in Ps.

Inuenies etiam relegendō plurima lector.

¶ Neutra

DECLINATIO XVII

¶ Neutra singularia Tit. xviii.

Nutra nefas: senium: uirum: adoratq; macellum:
 Pus ue solus: letum: scenum: nil iungito cœnâ
 Fas: uulgus: pelagus: ue gelu: uer: manâq; pascha
 Iunge crocum: uiscum: mane: æuum iungito lac: hira
 Haleci: iustitium: barathrum simul addere debes.
 Tum nihilum ue piper: triticum ue penum: loliumq;
 Adde salum: uirumq; nihil: uesperq; necesse.
 Hinc milium plumbum: ferrum simul: atq; oricalchum.
 Sic cicet: ac oleum: stannumq; lutumq; notabis.
 His aurum: argentum uel acetum iungere debes.
 Inueni loliis: æuis solas iunge macellis.
 Staius in decimo fert sparsa oricalchalca renident
 ¶ Arida uel liquidâ: ad mensuram quæ referuntur:
 Aut pondus: minime numero flectuntur utroq;
 Id triticum monstrat: scœnum: cicet: ac oleum: mel:
 Multa tamen ueteres ex his pluraliter edunt:
 Hordea: farrâ uelut mellâ: & frumenta: & uinâ:
 De frutâ: mulsâ: fabis: mustis: uinis: quoq; lentes.

¶ Masculina pluralia. Tit. xix

Rimores: proceres: cani: liberiq; penates.
 Maiores: seniores: supiue fori quoq; manes.
 ¶ Primates ue sales: falces antes codicilli.
 Carceres & casses: pisces: uepresq; quirites.
 Inde pugillares: fasti: mores: luceresq;
 Cancelli atq; lares: raciones: inferi & adde.
 Sunt etiam locri: gabii: ueii quoq; sentes.
 Natales: oculi: uel amores addito ludi.
 Circenses: gemini: geniales atq; minores.
 Posterî & annales optimates numerentur.
 ¶ Inuenies procerem ue quiriti siue quiritem.
 Inde pugillarem: sed pugillaria quondam
 Ipse catullus ait. Naso quoq; uepre notauit.

¶ Fœminina pluralia. Tit. xx.

Lurali numero muliebria iuncta canemus.
 Indutiæ: feriæ: lactes: nonæ ue calendæ.
 Aut idus: thermæ: paleæq; seu nudina: diræ:
 Primitiæ: ex cubiæ: ex uuiæ: uel litteræ: triciæ
 Inde plagæ: sordes adduntur: suppetiæ ue.

DECLINATIO

Gratiæ quando deæ dicuntur iungitò crates.
 Aedis sit tēplum:templa atq; domus tamen aedes;
 Inferiæ:exequiæ:inficiæ:cautesq; minæ ue.
 Quisquiliæ:ambages:& opes:nugæ quoq; cunæ;
 Blanditiæ:phaleræ:insidiæ latebræ simul insunt.
 Nuptiæ & illecebræ:scalæ:naresq; genæq;
 Hinc inimicitia:tenebræ scopæ ue notentur.
 Antiæ:quadrigæ:antemnæ:grates quoq; ualuz.
 Reliquiæ ue fores:clitellæ:siue latinæ.
 Manubiæ bigæq; facetiæ delitiæq;
 Hinc cerimonîæ:decretales quoq; trigæ.
 ¶ Hæc lactis:paleam reperitur & inde latebra.
 Blanditiæ:ambages:& diræ huius gratia biga
 Huius quadrigæ:cerimonîa:delitiæq;
 Hinc inimiciam:foris atq; forem fore legi.
 Illecebramq; genæ in patrio:naris quoq; nare.
 ¶ Ats uult quæ constant ex pluribus esse latinis
 Pluralis solum:uates tamen & secus aiunt.S.
 Cancelli id:paleæ:bigæ:scopæ quoq; monstrant.

¶ Neutra pluralia. Tit. xxi.

Hæc numero soli plurali neutra tulerunt.
 Illia lustra simul:præcordia:moenia castra.
 Rostra quidem:tempe & cunabula:seria:liba
 Arma:ingataut spolia:& sic exta:mapalia ferra
 Adde intestina:& sponsalia milia tesqua.
 Spectacula:effataatq; cibaria classica:pondo.
 Bastra:cithera simul carchesia:tenthura flabra
 Inde parentalia:& solēnia iungimus iisdem
 Lumina:uel lachana:& magalia cōnumerentur
 Orgia iusta simul coniunge cœraunia dictis.
 Ostrea ttipudia:& palearia:pascua:iunge
 Nomina festorum:quod bacchanalia monstrant.
 His quoq; iungentur ue georgica:bucolicaue.
 Tu plura inuenies istis relegendo latinis;
 Sepe iugum:& spoliū:libum quoq; legimus ipsi
 Lumen itē pro oculis:lachani fert ille catinū.hor.

¶ Masculina i singulari. i plurali neutra. Tit. xxii

Hæc priò i nūero sūt 'mascula:neutra secūdo
 Dindymusi:ferus:uel tartarus:is marus atq;
 Mænalus addas:uel xænarus adde & auernus

DECLINATIO XVIII

86

Massicus appones seu gargarus adiiciemus.

Pileus. his etiam iungatur carbasus ipse.

Maximus hoc pileum dixit: ceu summula pandit.

Supparus hic tribuit plurali suppara rig.

Est etiam neutri generis nam supparum aiunt.

Sibilus hic profert hæc sibila: liq. latinis.

Bætea siue rei plurali balteus inquit.

Ipse iocus ioca siue loci retinere notatur.

Sicq. locus loca siue loci uariare ualebit.

Fœminia in singulari: in plurali neutra. Tit. 23.

Estilia in numero plurali quare supellex.

Intybus hæc phocastidiomedes hic docet ipse

Intybus inflectit: recte plurale marinum

Intybum & hoc debet pluraliter intyba ferre.

Plynus hoc pacto uariat.

Arbutus arbor erit: pluraleq. tos retinebit.

Arbutum erit pomum pluraliter arbuta flectens.

Neutra i singulari: i plurali masculina & neutra. tit. 24.

Hoc porrus hi porri porra hæc pluraliter edit.

Sic frænum & filum uariant rastrumq. forumq.

Hoc cælum hi cæli: sic argos suscipit argi.

Neutra i singulari: i plurali fœminia. Tit. xxv.

Hoc epulum neutrale tenens epulas uariabit

Sic quoq. delitium: pluraliter edere debet

Balgneum nea siue neæ poterit uariare:

Diuersi recti in eodẽ genere. Tit. xxvi.

Eiusdem generis rectus diuersus habetur.

Hic arar hic araris: simul hoc iter hoc itinereq.

Hic titan titanus ite: gongrus quoq. gonger

Delphinus delphin: delphis simul euariatur

Hic arabus uel arabs: abacus uel abax repperitur.

Prosperus aut prosperue nouember siue nouebris

Aethiops æthiopus: Teucer teucrus bene fertur.

Euander tymber simul euandrus quoq. tymbrus.

Hæc apis hæc & apes: plæbs plæbes dicitur apte

Heros atq. heron: minos minonq. tulerunt.

Tum ligus atq. ligurus uel achilleus hic & achilles

Gobios hic aiunt uel Gobio: sic Elephas hic.

Hic elephanteus habet. fors hæc uel sortis habeto

æpe trabs quondam: modo trabs uariatur ubiq.

C ii

DECLINATIO

Dicimus hæc lampas: plantus dat lampada recto/
Mugilis aut mugil: phorcyn phorcys quoq; phorc?
Hic cucumer cucumis ne feres: adipis uel adeptsq;
Hic cinis atq; ciner: puluis quoq; puluer habebit
Vomis & hic uomeri: tybris aut tyberis reperitur
Hæc cassis legitur uel cassida, quod Maro dixit.
Hic labor atq; labos: lepor hic ue lepos? quoq; legi
Hic honor aut hic honos: arbos hæc arbo r habeto
Hic odor hic & odos: uapor atq; uapos reperimus.
Clamor & hic clamos. fabius docet omnia primo.
Eius amos retinet plauti: comædia quinta.
Dicimus hic torris: torrus tamen Ennius inquit.
Hic tapes: hocq; tapete: simul dixere tapetum.

Duplicis noia declinationis. Ti. xxvii
R dinis hæc sunt: tum quarti, tūq; secundi
Hæc laurus quercus cornus ficus dom? atq;
Arquus cælestis. colus hæc. uel iūgito pin?
Hic animal cancer cancri est: cælesteq; signum.
Canceris hoc cancer morbum tamen esse notatū.
A celso morbus cancer cancri quoq; fertur.
Insomnis solum uelut ex somnis reperitur.
Semisomnus enim uel semisomnis habetur.
Acer & infirmus uel inermus dic hilarusq;
Acris & infirmis uel inermis dic hilarisue.
Dic biugus biugis: sic quadriugus uariatur.
Infrænusq; etiam: sic exanimus uel inermus
Vnanimusq; simul.

A quis & qui deducta. Ti. xxviii.
Ost q; nā. q; piā (sine q) conige. putas. q;
Si. ne. alius. num q; simul en pponere debes
Dam. uis. cūq; libet (sine quis) q; cōtinet apte
Quisq; uel quicqd recti est: quarti quoq; quicquid
A quoquo retinet uel quaquā rite su premus.
In plauto mulier fert cistellaria quisquis.

Composita pnomina. Ti. xxix.
Dem eadē u? idē: certe is demū quoq; formāt
Fert ergo met recte cūctis in casibus: unus
Pluralis numeri ceu nostrum sumere uitat.
Met datur obliquis tu cunctis attamen omnis
Pluralis capiunt casus: præter genitium.

GENERA XIX

Non dixere tunc: uerbum quia posset haberi.
 Tutemet in recto tantummodo: tute ue fertur.
 Tu suimet sibi: semet quoque saepe uidebis.
 Sunt tete: memento: sese: quarti quoque sexti.
 ¶ In sexto parte breuem capiunt proposita quinque
 Possessiva quidem: nostra parte mea parte tuapte
 Atque suapte simul uestra parte ue pandere possunt
 Hircius ac Cicero dixerunt saepe suapte.
 Ingenio plauti comedia quarta tuapte.
 In decima quarta legi dixisse meapte.
 ¶ Casibus antiqui cederunt omnibus olim.
 Hic haec hoc: quare dixerunt hicce uel hecce.
 Hocce simul: reliqui solam iunxere minores
 Obliquis illis Squorum finis habetur.
 Hinc huiusce tenet genitiuus: tertius hisce:
 Hisce etiam recto plurali Comicus infit. in capite
 Hosce uel hasce tenet quartus: sextus capit hisce
 ¶ Nobiscum dices tecum quoque secum.
 Cum nobis cum te cum me cum se tamen olim.
 ¶ Finit Carmen declinationis.

¶ Carmen de generibus per Ant. Mancinellum.
 Libro secundo.

Propria cuncta uix sunt mascula siue deo
 Foeminei generis mulierum nomina sunt.
 Omne quidem meum nomen dicere est marinum.
 Auium nomina:

Sunt auium semper promiscua nomina lector.
 Gallus gallinam retinens dicere esse marini.
 Sicque columbus erit. legitur nam saepe columba.
 Iunge mari phoenix: lucani sextus habebit.
 Aut cinis eoa positi phoenix in ara.
 Bubo tamen commune genus retinere memento:
 Grus etiam commune dabit: communeque turtur.
 Alcyon hic haec dat: dicunt alcedo latini. Var.
 Oestros apum species generi concede marino. Pl.
 Flumina.

Flumina masculineum repetunt: rhenus bene pandit
 Aut flumen rhenum sed Horatius inquit in arte.
 Octauo tribuit Strabo Caucon sed muliebri.
 Allia foemineum peligni primus in arte.

C iii

DECLINATIO

Protulit enarrans sanguinolenta fuit.
 Et damnata diu romanis allia fastis. Luca. vii.
 Clauigeri & tanto est Albula porta deo. in fasti.
 Plémyrium neutrale genus dic poscere semp
 Crustumium neutro tribuis lucane secundo.
 In titulo primo terdeni Plinius inquit
 Elatum arcadiæ flumen steriles facit atq;
 Flumen Aphrodygium pyrrheæ.
 Atq; iugurthino neutrum Muthul ipse relegit
 Lethe orci fluuius retinet genus hæc muliebre.

Arborum nomina.

Arboris omne ferunt nomen muliebre latinum
 Hoc robur suber fert Plinius: hic oleaster.
 Hic rubus esto frutext: cyti sus: dumus quoq; uepres
 Manditur apta rubus gingiuis fertque serenus.
 Hæc tuber est arbor tuberes hinc Plinius inquit.
 Proq; suis pomis tuberes quoq; legimus ipsi i Mar.
 Arboris hoc tuber nitium: fungus simul esto.
 Molle filer (fructicæ uult Plinius esse) maro fert.
 Pruni arbor spinus maris est: ut Seruius inquit.
 Hæc hebenus simul hoc hebenum dixere poetæ
 Est bdellium neutri: neutri quoque balsama cernes.

Numeralia.

Omnia discamus quæ sunt numeralia: ab uno
 Ad tres flectuntur: monstrant unus duo tresque
 Quattuor ad centum pluralia sunt: generisque
 Omnis: nec uariant. A centum compositiua
 Sicut etiam fiunt: tercentum comprobat istud.
 Ast ad nongentos pluraliter atq; ducentis
 Flectuntur ueluti docti doctæ quoque docta.
 Hoc centenarium dic ordinis esse secundi.
 Hoc & mille quidem plurali millia iungit.
 Mille etiam sumet pluraliter omne genusque.

In A.

N Omne a dans retinet primū genus atq; secūdū
 Cōmune & neutrū. muliebria dicimus illa
 Charta catapultæ cataraactæ margaritæque.
 Officii nomen quod a terminat: estq; uirorum
 Dumtaxat: generi semper coniunge marino.
 Quid tibi demonstrat scriba hic: collegaue lixa

DECLINATIO XX

88

Additur his nauta: & populuscurra: sophista: poeta
 Perfuga iungatur: uel transfuga: siue lanista.
 Iunge planeta simul: scythia: uel citharista: cometa.
 Pincerna: Affecla.

Composita a uerbis: uel deriuata: reposcunt
 Pol comune genus. recte conuiua docebit.
 Patriq; cida simul: sic aduena: grai ugena q;
 Cælicola: agricola: & sic plurima: dardanida q;
 Sichomicida feras: autiga: pedisse qua: uerna.
 Aemilius Fabius: tum uarro: pedisse quus aiunt.

¶ Cætera si propria: aut appellatiua manebunt
 Fœmineo tradas. ut curia: musa ueroma.

Inuenies autem promiscua nomina quædam
 Masculei generis: pandunt hic talpa q; dama.

Quamuis hæc etiam muliebri iungier aiunt.

¶ Nomen a dans neutrum romanum non reperit
 At græcum. ueluti problema: toreuma: poema.

Māmona: uel māna qua hebræa hieronymus inq;
 Sunt elementor; bene nomina cuncta apud omnes

Et neutri generis: nec declinatur ut. a. b.

¶ Nomina cuncta quidem pluralia. quæ retinent a
 Neutrali generi debent adiungier usq;.

Arma hæc armorum demonstrant: seria castra.

¶ In E.

Quod dat e correptum neutrale genus. retinebit.

Id mare demonstrat: præsepe q; siue monile.

Ast cete: & tempe: pluralia neutra monemus.

Virgilius quinto profert immania cete.

Sæpius hic cetus dixit Manilius olim.

¶ E dans productum muliebri genus sibi quærit
 Euterpe: libye. græcorum nomina pandunt.

¶ In l. & y.

Nomen in i capiet neutrum genus illa docebunt.

Moly: æpy: & dory: gummi: coniunge sinapi:

Protulit at plautus: iteritur scelerata sinapis. in pseu.

Et columella refert: fletum factura sinapis:

Qualis & est gummi: terno in decimo tulit idem.

¶ Sunt frugi: & nihili: nauci: uel mancipi: ut aiunt

Obliqui: cunctis iunguntur casibus apte

Idq; figurat: generi iunguntur & omni.

C. iiii

GENERA

¶Omne genus quærit compositum per genitidos:
Istius idq; modi:cuiusmodi pandere possunt.

¶In O.

Si dateo nomen:generi concede marino.

Aleo sit testis:labeo quoq;:ganeo siue.

¶Nomen io retinens lector iucunde latinum

Non uerbale quidem:nec participale manendo

Masculo iungas.ut stellio:curculione

Histrion:centurio:qulbus unio:tallo siue

In sexto uallam cernes iunxisse libello

¶Si uerbale foret:uel participale:genus tunc

Fœmineum poscit.docet actio:lectio siue.

¶In go & do nomen:si uertitur o per i forte

Est muliebri quidē:cape uirgo hæc uirginis edens

Carthago:fuligo simul:dulcedo:cupido:

Est mulier uirgo:puer inuestis quoq; uirgo:

Marcellus docuit.quare hic hæc dicito uirgo.

Masculi generis dic esse cupido latine

Nomen amoris habes.**¶**Clam normæ tollimus isti

Ordinis hic ordo:uel cardinis hic quoq; cardo

Marginis hic margo:tamen hæc reperitur eidem

Cætera iam debent genus hic retinere marinum:

Bufo docet:mango:ligo:tyro:spadoq; mucro

At caro fœmineo generi coniungere debes.

Dantur homo bubo cōmunia nemo latroq;.

Pondo genus neutrale tenet:pluraleq; semper.

Ambo duoq; simul maris & neutri reperimus.

Præsto omni generi cum sum coniungitur usq;

¶In V.

Postulat u neutrum:docet hoc cornuq; uerug;

¶In G.

In c neutra duo reperimus.Iac simul halec.

Halec fœmineo generi quoq; iungier aiunt.

Cui portat gaudens ancilla paropside rubra

Halecem:sed quam protinus illa uorat.Mar.

¶In D.

Si d quidem finit nomen:genus est sibi neutrum:

Id quid demonstrat.uel quod tibi.sic aliudq;.

¶In T.

In t neutra feras:caput hoc & sinciput q;

GENERA   XXV

83

Occiput ostendunt:git uel nepet id notat urbem
Sunt omnis generis tot:quot:uel compositina.

¶ In Al.

Quum tenet al nomen:debes tu iungere neutro.
Vestigal pandit:ceruical:sine tribunal.
Sal maris est generis:neutro & iungere uetusti

¶ In El.

El breue dic neutris:el:melq:exempla teneto.
Dantia productum:tamen el:sunt barbara cuncta
Muscleit:ut gabrielue raphael:sine michael.
Balbus ait sexto:flagranti crine michael.

¶ In Il.

Iunge mare mugil:pugil & tanaquil muliebri
Mugilis hic etiam recto tribuit iuuenalis.
Cōmunis uigil est:neutrali do:nihil:& nil

¶ In Ol.

Ol dans est unum du mtaxat:scilicet hic sol.

¶ In Vl.

Hic maris est consul:cōmunis præsul:& exul.
At phocas præsul generis docet esse marini.
Vrbs futhul:atq:mut hul flumen:neutralia ponis.
Crispe iugurthinæ conditor historix.

¶ In Am.

Vtroq: in numero nequā genus omne tenebit.

¶ In Em.

Neutri est tantundem:totidem.pluralis & omnis

¶ In Im.

Cim uici nomen neutrali iungere debes.

¶ In Vm.

Si tenet um nomen:neutrale iungito semper.
Vt templum regnum:mulierum propria tolle.

¶ In An.

Quum græci nomē dabit an:retinere genus uult.
Illud idem græcum:pan:titan:mascula sic sunt.

¶ In En breue.

En breue quæ retinent:sint a cano compositina
Ma sculeum quærun:iceu tibicen:tubicenue:
Altera cuncta tenent:eniquæ breue:dicito neutra
Vt numen flamen.solamen:iungito semen.
Ex cipitur flamen:peffen quoq:in empe marina:

GENER A

¶ In En productum.

Nomina si capient En longum sintq; latina.
Masculleo trades: ut splenq; lienq; rien: ren.
Græca quidem syren: uel troezen: foeminei sunt
Hic athimen: damen: uel seben: mascula dicunt.

¶ In In.

In dat hicut delphin: uel phorcin: nomina græca.
Vrbis at eleusin proprium muliebre tenebit.

¶ In On.

Vrbis in on proprium generi concede secundo.
Exemplum babylon: sidon quoq; sumitur apte:
Ilion at neutri: per ium uariatur apud nos.
Indicat Aufonius: mihi barbiton hoc retinere:
Dicens & chordas & plectra & barbita conde,
Barbitos hæc etiam reperitur Horatius hic fert.
¶ Sindon foeminei generis quoq; dicere debes.
Hic helicon: dæmon maris insunt: sic quoq; plura.
Hic pithon serpens: hæc pithon phocidis urbs est.
Quæ uero in græcis retinent on: neutra uocabo.
Si nobis on in um conuertere rite ualebunt.
Indicat hoc pæston: nam pæstum nos uariamus:

¶ In Ar.

Hic arar: aut araris: nar: lar quoq; iunge marino.
Par tenet omne genus: sic eius compositiua.
Omne aliud nomen romanum: quod dabit ar: sit
Iam neutri generis: laquear docet: atq; lupanar.

¶ In Er.

Quod dat er: & fuerit nomen fortasse secundæ
Sit maris: auster. ager: sacer indicat: ac oleaster:
Sin ternæ fuerit: beruier dans: sit tibi neutrum.
Ver docet: & tuber: suberq; cadauer: & huber.
Hic imber tollas: ex ipso compositum ue
Mulciber: october: september siue nouember.
Hic hæc puber habet: dans puberis in genitiuo. S.
Hic hæc impuber componitur inde decenter.
¶ Præterea fortis terræ: si terna reflectit:
Sunt neutri generis: uelut hoc cicer: atq; papauer.
Et siser: & lasser: neutrum siler hoc quoq; sumet.
Hæc acer excipias aceris sibi dans genitium.
Hic etiam cucumer tollas: quia masculine fert.

Hoc iter accipiet: spinter simul: addito uesper.
 ¶ Altera cuncta maris generis dicenda monemus.
 Agger ut & passer: frater pater asser equester.
 Carcer & hic addas: uel cancer: siue paluster.
 Hoc cancer ueteres de morbo canceris aiunt.
 Ast mulier: mater: foemellum iure tenebunt.
 Hic linter graciosos hæc uariare solemus.
 ¶ Pauper cōmunis generis sit: paupera res est
 Plautus ait quondam: cōmunia sunt simul huber
 Degener: ac acer: celebris: alacerq; saluber.
 Quāuis sape alacris: celebris uel acris ue salubris
 Foemineum faciant: tamen inueniuntur hic hæc uel
 Er uel is: in sexto uates tibi monstrat aperte.
 Anchises alacris palmas utraq; tetendit.
 Hic uoluceri: uolucris dabit hæc: uolucris hoc q; rex
 Cōsuetudo genus magis est: er ferre marinū (sta
 Ac is foemineum: quorum neutralia dant e
 Hic celer: hæc celeris: celere hoc: exempla teneto.
 Sic & equester erit ue pedester: siue paluster.
 Campester: si uel ester: item: quibus adde sequester.
 Foemineum cuius phocas uult esse sequestra.
 Vnde nouates hinc dixit: pace sequestra.

¶ In Ir.

Ir tenet hic: ut uir: lenis: reuiri: uel abadir
 Neutrali g' addir iungit Salustius ipse.
 Hir pyr dic neutri: martyr cōmune reseruat.

¶ In Or.

Or cōmune genus retinet per comparatiua
 Ut melior ue minor: foelicio: hic senior dat
 Ut probus edocuit: quod sergius asserit ample:
 Plinius undecimo: sed dixit apes seniores.
 ¶ Cætera cuncta maris: ueluti doctorq; laborq;
 Foemineo generi iungas: soror: arbor & uxor.
 Coria: quorū: mat: mor: neutralia robor adoiq;
 ¶ Hæc cōmune genus græcor: more tenebunt.
 Immemorq; atq; memor: cōposita e corpore iūgas.
 Aq; decore: colore simul. uelut indecor hic hæc.
 Discolor addatur uel concolor atq; tricorpor.
 Naso in amore tamen uolat inquit discolor agmē.
 Littora de lino fert uersicoloria quidam. Pl.

GENERA

Grāmaticus quinto memor hic hāc afferit esse:
 Atque trium generum phocas uult legimus inde
 Aeneidos quarto: iustumq; memorq; precatur,
 Hic hāc hocq; memor docuit quoq; dicier ille
 Post sextum: plura tamen neutrale negauit.
 ¶ Auctor cōmune est si fertur ab auctoritate,
 Hic auctor tandem descendit ab augeo quando
 Hāc autrix format, uerbalia cuncta per or sic:
 In trix foemineum faciunt, hinc uictor habebit
 Hāc uictrix: cultor cultrix: tonsor quoque tonstrix

In Vr.

Appellatiuum uolucrum: gentileque nomen
 X retinens: uel t prius uridic esse marina.
 Vultur id ostendit: pandit simul astur & anxur
 Hic anxur marcus: sed horatius hoc tamen inquit.
 Iunge mari sursur: turtur cōmune tenebit.
 Est cōmune ligur. ¶ Verbalia nomina ternae
 Quando homini possunt imponi: tradito cuncta
 Cōmuni generi: demonstrat fūr simul augur.
 Masculei satur est: uariat quod rite secunda.
 Altera cuncta quidem neutralia dicit: pandit
 Hoc murmur sulphur guttur tybur iecur atque

¶ In Asi

As latium gentile tamen: commune notato.
 Arpinas fuisinas possunt id pandere cunctis.
 Caetera foeminei generis dic esse: docebunt
 Hāc pietas probitas: generi concede marino
 Mœcenas lenas: hominum quia propria fiunt.
 ¶ Illa marina ferunt boreas abbasque gigasque.
 Vas uadis mas as: simul his adiunge tyaras.
 Neutra tamen dicunt uas uasis: fasque nephasque.
 Omne genus nugas indeclinabile poscit.
 Hic hāc arcas habet nomen gentile pelasgum.
 Græca genus proprium nobis plerunque referuāt.

¶ In Es correptum,

Es dans correptum: maris & si foeminei que
 Ac adiectiuium neutri poterit tamen esse:
 Vult cōmune genus: comes id milesque teresque
 Achebes & præpes demonstrant. adde superstes
 Inquies & diues sospes iungantur & hospes.

GENERA XXIII

Antistes: quāvis antistita sospita possis
 Hospita foemineum lector iam tu reperire.
 Grammaticus quinto cōmunia protulit esse
 Hospes hebesq; teres sospes quoq; septimus eius
 Hæc eadem triplici generi coniuncta docebit.
 Afrablatium dant hospite sospite tantum
 Curtius in quarto descripsit; hebetia tela.
 Es cōmune tenens neutro coniungier aiunt.
 Virgilius: Tereti mos est aptare flagello.
 Depositum tibi sospes erit dixit iuuenalis.
 Marmore diues opus liber inquit primus in arte
 Diues naturæ regnum quarto quoq; casu
 Maximus introitu uoluit proferre secundi.
 Neutrali generi iunxit Teres ipse Catullus.
 Lucanus scribit: Rerum nos summa sequetur
 Imperiumq; comes. Clam cætera pono marina
 Cum foemininis quæ consuetudine nulla
 Iungunt ungues stipes poples quoq; trames
 Fomes uel cespes limes testantur abunde.
 In ges at excipias muliebria bina: tenente
 Obliquis etenim: seges ac teges indicat, istud.
 In es longum.
 Nomen in es longum: si quintæ sit tamen esto
 Foemineum: species acies exempla teneto:
 Excipiturque dies singulari nāq; marinum
 Vel muliebri dabitur plurali masculineum dat.
 Meridies eius compositum sit maris usque.
 Cætera quæ retinet es longū: propria si sunt
 Masculi generis dicuntur: monstrat Achilles
 Iungitur his aries paries quoque sunt quia longi
 Tolle ceres muliebri. Appellatiua tamen si
 Attineant homini communia dicito: uates
 Ut locuples hæres, locuples neutrum quoq; fertur
 A pede compositum cōmune agnus retinebit.
 Summe bipes quadrupes ue tripes sonipes alipesque
 Plinius ac plures sed quadrupedia dicunt.
 Cōpedis hæc compes muliebri genus sibi quærit
 Altera foemineum poscunt: uelut illa quies hæc
 Et cædes: uulpes: strages: labes: uel apesque.
 Siue lues: clades: sepes: nubesque: struesque.

GENERA

Merces mercedis: moles: proles: abies &.
 Hæc ualles etiam: sed uallis & hæc reperit. **Virg. xl.**
 Multitudo quidem pubes hæc poscere debet.
 Pro porco uerres generi coniunge marino.
 Hippomanes neutro recte concedere debes
 Hippomanes quod sæpe male legere noueræ. **Virg.**

¶ In Aes.

Masculi præ est. Aes eris iungite neutro.

¶ In Is.

Aedilis: maribus quia solum conuenit est mas.
 Illa etiam lector generis dice esse marini.
 Quis n præcedunt: aut ciuel consona duplex.
 Exempla ostendunt hic panis: funis: & amnis.
 Torquis item: piscis: fascis: fustis quoq: postis.
 Vestis: & hic axis: collis: sic ensis: & anguis.
 Hic unguis: mensis: follis simul: ignis: & orbis.
 Hic cassis: torris: uermis simul addere debes.
 Dixerunt ueteres hæc amnis: funis: & anguis.
 Maximus in primo de Sylla hæc protulit anguis.
 Virgilius primo descripsit: lucidis anguis in g.
 Corbis foemineo iunxerunt: masculineoq.
 ¶ Tolle bipennis eis: muliebre genus quia poscit.
 Ast adiectiuum uates fecisse uidetur
 Vndecimo dicens: ferro sonat alta bipenni
 Fraxinus. excipias etiam commune canisq:
 Pestis feminei est: neptis: uestis quoq: nauis.
 Sic uallis: turris: peluis: pellis quoq: febris.
 Restis: uel finis: uel clunis foeminei sunt
 Masculineiq: simul. ¶ Maribus sed compositiua
 Aut ex foemineis: usq: adiectiua manebunt
 Communis generis dicuntur talia cuncta.
 Idcirco a sanguis commune exanguis habebis.
 Exanguis & neutrum. sic exanimus generantur.
 ¶ Cuspis & hæc retinet: cōmune tricuspis habebit.
 Iungitur & neutro per casus scilicet ipsos
 Obliquos tantum. nasōis carmina magni
 In primo retinent: positoq: tricuspide telo
 Mulcet aquas rector pelagi. ¶ Dicatq: marina
 In patrio crescit quibus unica syllaba tantum.
 Vt lapis hic lapidis: pulpis sic pulueris huius.

Sanguinis hic sanguis uomis: cinis additur istis.
 Pulvis hetrusca tamen primoq; Propertius inquit.
 Atq; secundus habet: qui nunc iacet arida pulvis.
 Hic cucumer dat eris: cucumis tñ hic cucumis dat.
 Tollitur hæc cuspis: scemellum: cuspidis huius.
 Cassidis hæc cassis: lis litis: iaspis: & aspis:
 Glis glitis glissis: glis gliris masculeo da.
 Cætera iam retinent muliebri genus fere cuncta
 Quæ similem recto variare solent genitium.
 Classis auis pandunt: puppis: messisq; securis.
 Vis: cutis: & bilis: strigilis: commune canalis
 Dat genus: at melius muliebri iungier inquit
 Seruis in terno. ¶ Veum si græcula dant is
 Id genus in nobis seruauit: quod more pelasgum
 Hic paris: hic tybris: thetis hæc ægis quoq; tigris
 Commune est hostis: cuius testis: inuenisq;
 Additur & samnis: samnite ast Næuius inquit.
 Hic hæc dis ditis: dices & ditia format
 Commune est pubis: ceu quinto Seruius effert.
 Inde est impubis commune: impubeq; neutrum
 ¶ Aquimola ueniens communi trade molaris.
 Nanq; adiectiuum ualet esse: tamen quia sæpe
 Ad lapidem dentem ue simul uolueret referri
 Consuetudo frequens generi dedit ipsa marino.
 ¶ Si ad homines: aliasq; ualent res nomina iungit
 Tunc per e fac neutrum: dulcis testabitur hic hæc
 Hoc & dulce simul: tris uel plurima iunge.

¶ In Os.
 Bis duo scemineum dāt os: cape dos simul & glos
 Gloris: cos arbor. ¶ Communia quinq; notantur
 Custos bos impos: compos simul: atq; sacerdos.
 Altera cuncta maris dixerunt esse latina.
 Ceu ros: flosq; nepos: mos moris: iunge leposq;
 ¶ Hæc duo neutra ferunt os oris: sic & os ossis.
 Iunge chaos neutro: melos argos: nomina græca.
 Sunt sceminini quoq; græcula suntq; marini:
 Hæc lemnos tenedos sint testes: hic logos heros.
 Hic hæc chitonos Tortellius uelle notauit.

¶ In Vs breue.
 Vs breue quod retinet: seu quartæ siue secundæ

GENERA

Arboris ac nomen muliebri genus retinebit.
 Ut myrtus laurus uel quercus siue cupressus.
Cappellatiua hæc muliebria cuiq; ferunt orti
 Arctus christallus costus: quibus adde phaselus.
 Asta phaselus ait Naso tamen ille catullus.
 Quum tibi niliacus portet christalla cataplasma
 Marcus & ipse tulit.
 Iunge hæc prædictis nardus synodusq; papyrus
 Vannus abyssus item: diphthogus siue smaragdus
 Byssus & ægyptus. nardum costum quoq; fertur.
 Plinius ast etiam profert neutrale papyrus.
 Hæc atomus Cicero de fato dat muliebri.
 Carbasus hic phocas docet hæc iat Seruius ipse
 Virgili quarto profert hæc galbanus idem
 Lucanus dixit: peregrinaq; galbana sudant. in. ix.
Aliera græcorum quæ sunt cõmuniamobis
 Id cõmune genus retinent: exempla teneto.
 Hic hæc philosophos seu philosophus ppe nostros
 Hic hæc philocalos seu philocalusq; latine
 Post Sextum maurus cõmune ait esse tyrannus.
 Comuni generi dat pampinus & paradus
 Supparus addatur: quia sic uoluere priores.
Ccætera uel quartæ prædictæ siue secundæ:
 Esse marina uolunt: metus hic animusq; docebunt.
Hic ficus ficus: uel ficitu uitium dic.
 Hic ficus fici fructum solummodo dicas.
 Hæc ficus ficus fici & pomum sit & arbor.
 Flestendi carmen tibi latius omnia monstrat.
Hic dat acus: quamquam foemello sapius hæret.
 Hoc acus ast aceris tibi sit purgatio grani.
Seruius in quinto docet hic hæc iridis arquis:
 Iride pro hic arquis cicero huius ptulit arg. de. n. d.
 Ennius hæc arquis ponens quartæ associavit. Pr.
Hæc humus hæc alius muliebria rite docemus.
 Hæc domus: hæc colus: sunt qrtæ suntq; secundæ
 Foeminei quartæ generis sunt illa notanda:
 Hæc anus atq; nurus socrus & manus & tribus idus
 Porticus. at pelagus neutrali tradere debes.
 Tam maris & uulgus q neutri comperiemus.
 Virus habet neutrum: plura leq; fugit ubiq;
Vult penus

GENERA XXV

93

Vult penus hoc penoris: penus hic hæc iungito, q̄rtæ
Sic specus hic hæc hoc. Priscianus.

¶ V's breue nomen habens: si tertia forte reflectit
Neutrali iungas: pandit tibi munus opusq̄.
Hic lepus esto maris: uenus hæc muliebri tenebit.
Est cōmune ligus: uetus omne reposcere debet.
Vult pecus hæc pecudis: pec' hoc pecoris generabit

¶ In V's longum.

Quæ dant u's longum: si sint monosyllaba: neutri
Sunt generis: monstrant pus tus. uel cætera cuncta
Tollatur mus hic: grus sus cōmune reposcunt.
Fœminei generis: uerum polysyllaba sunt.
Hæc uirtus incus tellus quoq̄ pandit abunde.

¶ In Aus.

Hæc laus accipietis: fraus hæc assumere debet.
¶ In. S. præcedente consonante.

Consona bina quidem nomen: si terminat: atq̄
Est adiectiuum triplex genus addere debes:
Hic hæc hoc expers prudens simul indicat istud.
Vult cōmune genus bistrors cælebsq̄ parensq̄.
Princeps ac auceps municeps serpens simul effrons
¶ Altera si fuerint monosyllaba: fœminei sunt:
Sed scrobs masculei reperitur: uel muliebris.
Arboris hic hæc stirps: generis tamē hæc retinebit.
Mascula seps pōs fons mōs dens mars dicimus esse
Sic & adeps forceps manceps quoq̄ iunge marino
Iunge triens quadrans dodrās sextās quoq̄ dextās
Varro adipēs illa dixit dum rustica tractat.
¶ Cætera cuncta uolunt: muliebri genus retinere:
Sicut hyems ue cohors.

¶ In Ax.

Ax adiectiuum nomen capiendo: tenebit
Oē genus: fallax hic hæc hoc monstrat & audax.
Cætera fœminei dicas: licet altera sæpe
Interponatur sibi consona: lanx uelut: & falx
Pro pede masculei generis sit calx retinens x.
Calcs pro materia retinēs cs fœmineum dic. Cap.
Hic dat abax: thorax: plerūq̄ abachus reperitur.

¶ In Ex.

Ex duo masculinum capiunt monosyllaba: grex: rex

D

GENERA

Altera cuncta tamen monosyllaba foeminei sunt
Est comune filex: muliebria dicito uibex.

Hæc ramex: forfex: forpex: carexq; supellex.

¶ Cætera (ni fuerint tamen adiectiua) marinum

Dant genus: ut uertex: pollex: codexq; culexq;.

Murex & uerux: cortex hic hæc reperimus.

Hicq; pulex: cimexq; senex: caudex: uel apexq;.

Dixit amica senex: Varro tamen ipse uetustus.

Virgilius pumex hic profert: hæcq; Catullus.

Hic aut hæcq; latex quondam: nunc iunge marino

Imbrex incerti melius muliebri tenebit. S.

Sumit obex hic hæc: melius tamen hic: monet idē,

Exlex communi generi coniungere debes.

¶ Si uero fuerint hæc accidentia: poscunt

Omne genus: simplex: uel duplex pandit abunde.

¶ In Ix.

Quæ dant ix, breuis & penultima sit genitiui,

Mascula sunt: fornixq; uatix exempla teneto,

Sardonix hic hæc muliebri filixq; cicatrix,

Cætera ceu lodix uel ceruix foeminei sunt,

Iunge mari phœnix: lucani sextus habebit

Aut cinis eoa positi phœnicis in ara,

Foemineis etiam uerbalia nomina iunge.

Vt nutrix meretrix natrix quoq;: si tamen istud

Est species anguis generi concede marino.

Fert natrix uiolator aquæ Lucanus in octo.

Adiectiua genus ceu foelix omne tenebunt.

¶ In Yx.

Nomen in yx græcum est: patriumq; gen⁹ retinebit

Hic phryx hic cryx: hæc styx sandyx cape testes.

Et getulus oryx undena fert Iuuenalis.

¶ In ox.

Adiectiua quidem sunt ox retinentia cuncta.

Hic hæc hoc atrox neloxue exempla tenebis.

Foemineo generis nox & uox adde: celoxq;.

Siue secunda docet plauti seu quarta thalia.

Scapha celox proprie phoca tradente uocatur.

¶ In Vx.

Communi generi dux hic hæc iungere debes.

Lux faux at dicas muliebria nux uelut & cryx

PRAETERITA XXVI

94

¶ In ynx & inx.

Incerti generis lynx est: muliebre tenet sphinx.

¶ In unx.

Coniugis at coniunx cōmune genūs retinebit.
Hic retinet quincunx sexcunx septuag: deunx hic.

¶ Finit carmen de generibus.

¶ Carmen de präteritis per Anto.

Mancinellum Libro tertio:

Primæ coniugationis præterita.	Titulo.ii.
Secundæ coniugationis præterita.	Tit.ii.
Tertiæ coniugationis præterita.	Tit.iii.
Quartæ coniugationis præterita.	Tit.iiii.
Carentia præteritis unde accipiunt	Tit.v.
Verba in or quomodo præteritant.	Tit.vi.
Præterita e diuersis instantibus deriuata.	Tit.vii.
Neutropassiuæ.	Tit.viii.
Carentia tpibus: modis: psonis: numeris.	Tit.ix.
Odis noui: memini: cepi: pepigi.	Tit.x.
Impersonalium præterita.	Tit.xi.
De quattuor uerborum formis.	Tit.xii.

¶ Primæ coniugationis præterita. Tit.i.

I Nstantis persona solet formare secunda
Præteritum: uertens S in ui: ducitur ergo

A canto cantas: cantauit. Regula præsens

Actiuis neutrisq: simul primo ordine seruit.

¶ Cœno cœnaui cœnatus sum quoq: reddit,

Potauit poto uel potus sum reperitur.

Iuro iuraui & iuratus sum generabit.

A titubo ueniet titubauit: uel titubatus.

¶ Præteritant in ui diuisas infima quædam:

Nanq: domo domui: crepui crepo sumere debet.]

Discrepui: pauiq: simul fert discrepo rite.

Increpui uerumtamen increpo semper habebit.

Bis tamen a Plauto tantum formatur in aui.

Dimico uult aui: cui Naso fert in amore.

Emicui. micui. fricui. secui. tonui dic.

Et sonui. uetui: quinto Manilius inquit

Aura per extremas resonauit flebile rupes

¶ A plico. stiplicui perfectum sine plicauit

Quod tibi compositis noscet turmam per ui fert

D ii

PRAETERITA

Præteritum:quoties assumit præpositiuas
 Explico uel replico demonstrant applico siue.
 Nomine cum uero compositum format in aui.
 Namq; duplicauit fert duplico:multiplicauit
 Multiplico.triplico perfectum uult triplicauit.
 Prima etiam quandoq; tamen formantur in aui.
 Namq; applicauit Cicero Varroq; tulerunt
 Atque explicauit:raro tenet implico caui.
 Sed supplicauit tantummodo supplico reddit.
 ¶ Præteritum cubuiq; cubo:sic incubo:cuius
 Compositiua solent primam ternam ue tenere.
 De quibus in terna plurima rite docebo.
 Nexo etiam nexas uel nexis nexuit edet.
 Et neco dans necui poterit quoq; ferre necauit.
 ¶ Doq; dedi format:in uo iuuu:uult lauo laui.
 Sic relauo gignit perfectum rite relauit.
 Præteritum circundo quidem circundedit effert.
 Protulit in quarto Manilius ipse iuuauit
 ¶ Stoq; steti generat perfectum:compositiua
 Conduplicant eius:resto nam restitit edet.
 Constitit a consto:prosto fit prostitit usq;
 Abstitit.absto dabit:sic institit afferet insto.

¶ Secundæ coniugationis præterita, Tit.ii.

¶ In Veo.

I ueo formabit uerbis fortasse secundæ
 Tunc eo uertit in i faciēs perfecta notatur
 Das moueo moui:foueo foni:paucoq;
 ¶ Præteritū conuiuo qdē cōuiueo siue
 Conuiui pariter conuixi & flectere possunt.
 Ferueo uel feruo ternæ ferui generabunt.
 Ferbeo præteritum mihi ferbuit edere debet.
 Languit efficiet perfectum languet rite.
 Iure Ciuciuiq; simulicio uel cieo dant.

¶ In Deo.

Longaq; uocalis si naturaliter esset
 Aut & ar ante deo:semper deo uertitur in si.
 Rideo sic risi generat:sic suadeo suasi.
 Ardeo fert arsi. ¶ Sed stantibus e uel i curtis.
 Ante deo:semper eo cedit:ponitur ac i.
 Ut se deo sedi:sic eius compositiua

PRAETERITA XXVII

95

Insedi infideo: subsedi subfideoq.
 Dat uideo uidi: prauidi prauideo dat.
 Strideo uel strido stridi generat: licet i det
 Ante deo longam. ¶ Geminant hæc præteritando
 Pendeo demonstrat cum tondeo: namq; pependi
 Atq; totondi ferunt: uult mordeo ferre mormordi
 Spōdeo præteritū geminat quoq; dando spopōdi.
 Ast in compositis eadem minime geminantur:
 Respondi pandit respondeo: pendeo solum
 Dependi format: præmordeo concipit usq;
 Præmordi tantum detondi tondeo de fert.
 Ennius annales scribens ita protulit ipse:
 Et detorondit agros lætos: atq; oppida cæpit
 ¶ Ante deo quando retinent aut uerba secundæ
 A participio perfecti sumere debent.
 Ausus sum faciet namq; audeo: gaudeo sumq;
 Gausus flectit: ueteres ausi uariarunt
 Sic quoq; gausi. ¶ Nam cætera quæ deo formant
 Præteritant in ui diuisas: candeo sicut
 Canduitat pransus sum prandeo: dat quoq; prædi.

¶ In Geo.

L uel r ante geo positus: geo uertitur in si
 Hoc pacto indul si profert indulgeo fulsi.
 Fulgeo. sic alsi fert algeo: tergo ter si
 Urgeo uult ur si: iungatur mulgeo mul si
 Vel mulxi: quoniam mul si quoq; mulceo reddit.
 ¶ Si tamen ante geo natura syllaba longa
 Donatur: recte geo semper uertitur in si
 Augeo sic auxi: luxi dat lugeo rite.
 ¶ Præteritant in ui diuisas cætera cunctas
 Hinc rigeo rigui uigeo uigui generabunt.

¶ In Leo.

Si leo præcedit fortassis consona quædam,
 Iuncta sibi semper: dabit cui præteritando
 Compleo compleui. Fleo fleui exempla teneto.
 ¶ Ex oleoue leo compositum dat quoq; in eui
 Præteritans oleo: sed fert olui uel oleui
 Fert abolet: redolet: leuit & luit: hinc adoletq;
 Exoleo leui tantum petit: obsoleoq;
 A soleo quoniam solitus sum: quod soluq;

D iij

PRAETERITA

Præteritum non est ex obs tamen ac oleo fit.

Deleo deleui: releo donato releui.

¶ Cætera iamq; leo monstrantia præteritabunt

Diuisas in uisidoleo dolui manifestat.

Exculit excello atq; excello celluit. Exq;

¶ In Queo.

Torqueo nult torfi, distorqueo compositium

Distorfi: formatq; retorqueo rite retorfi.

¶ In Beo. Ceo. Meo. Neo. Peo. Reo. Seo. Teo.

Si beo: siue ceo: meo: uel neo: si peo forte

Verba: eoq; se: teo: uel queo: terminat ulla.

Tunc uertetur eo per ui disyllasia rite.

Hinc habeo uobis habui formare ualebit.

Sic rubui rubeo: docui doceo: iacuiq;

Tum seneo senui: placeo placui & placitus sum.

Fert mereo merui: pateo patui dare debet.

¶ At iubeo iussi perfectum uelle notatur.

Sorbeo uel sorbo dant sorbui: adito sorpsi.

Mulceo fert multum: maneo mansi: neo neui.

Hæreo fert hæsi: luxi dat luceo cuiq;

¶ Tertia conjugationis præterita. Tit. lii.

¶ In Cio.

F Nte cio quoties dat a tertia: pellit a uult e

Oq; mouendo suum perfectum terminat apte

Id facio feci: iacio ieci tibi monstrant.

¶ Ex his compositum quamuis cum præpositiua

A per i præsentis conuertat: regula tandem

Præteriti remanet: quam simplicis esse notaui

Effeci efficio: perfecti perficio dic.

¶ Compositum debet facio cum præpositiuis

A per i præsentis conuerrere: parte alia cum

Sed si coniungas ipsum tenet illud a semper.

Sic cale connexum: uel cum tepeicum treme sine

Cum stupeicum magni aut parui: facio tenet illud

¶ Abicio abieci: proieci proicio uult

Inuenies simplex icio: quod perficit ici.

¶ Ante cio retinent: sed i forsitan altera quæ iam

Illud i conuertunt e per: cio postea per xi.

Aspicio aspexi conspexi conspicio dic:

Illexi illicio: pellexi pellicio dat.

PRAETERITA XXVIII

86

Tollitur elicio: nāq; elici generabit
Pellicui ueteres pro pellexi uariarunt.
Allicuiq; etiam reperitur prisca legenti.

¶ In Dio.

A fodio fodi: perfodi perfodio fit.
Effodi: effodio: confodi confodioq;

¶ In Gio.

In gio praeteritanti extremum si remoues o
Sic suglo fugi: confugi confugio fert.

¶ In Pio.

Si Capio certe praecesserit: illud a semper
Vertit in e longum: post o remouendo: uidebit
Praeteritum: capio capi tibi pandit aperte,
¶ Eius compositum praesentis: pellit a: uult i
Simplicis at remanent perfecta per integra cunctis
In capi incipio: suscipi suscipio dic.

¶ Ante pio retinent u quando uertitur in ui
O semper: cupio cupii poscit ue cupiui.

¶ Fert rapio rapui: eripio eripui generabit.
Praeteritat sapio sapii: sapi ue sapiui.

¶ In Rio.

Dat: peperit pario: quartae simul Ennius ipse
Protulit: enarrans: oua parere solet.

¶ In Tio.

Dic quatio quasi geminato si. concutioq;
Concussi flectit: percussi percutio dati
Incussi incutio: sic caetera compositiua.
Carissus tradit quasi non esse per usum.

¶ In uo diuisas.

Diuisas in uo si consona uerba praebit
O uertunt i per: sic imbair imbuo format.
Inde tamen tollas: struo struxit uel fluo fluxi.
Vnguo unxi: coxi coquo per q: uel coco per ci
Liqui linquo tenet tinguo tinxo quoq; tingo.
Linguo uel lingo fert linxi praeteritando.
Tinguere uelle caper docuit non tingere dici.
¶ In guo tamen uerbum minime finire uidetur
Diuisas in uo: quia littera perdidit u uim.
Qua propter normam dicas in go retinere.
Dicimus iccirco pinguo: & pingo quoq; pinxi.

¶ D iiii

PRAETERITA

Stinguo uel stingo stinxit quocq; nixit
Vngo nec unguentum retinent us Seruius istud.
Protulit in nono.

¶ In uo syllabam.

In uo uerba quidem: quouies penultima fert l.
Tunc o per i uertunt extremum praeteritandus
Id pandit soluo solui uolui quocq; uoluo.
¶ Longaq; uocalis natura si uo praebit
In xi uo uertunt: id uixi uiuo docebit.

¶ In Bo.

In bo finitum (uocalis longa manet si
Ante bo) psi poscitur scribo scripsi quocq; nubo
Fert nupsi: nunq; b uocis principium pra
Sualet esse quidem: quapropter psi damus istis.
Altera in i uertunt o: lambo id uel scabo monstrant
Attamen excipias incumbo incumbis ab illis:
Quod quocq; sit primae: naq; incubo dicitur apte
Incubui sed habent ambo quom praeteritabunt.
¶ A cubo compositum seu primae: sineq; ternae
Fert ui diuisas: accumbo uel accubo sic dant
Accubui iungas incumbo uel incubo nanq;
Incubui generant: sic caetera compositina.
Nunc tamen ipsorum simplex cubo prima refledit.

¶ In Co.

N co praecedens tollatur: & i per o uerso
Praeteritum fiet: ceu uici: sed praeeunte
S co, conuertunt in ui sco: tollimus autem
Inchoatiua: carent perfectis omnia nanq;
Vnde quiesco tenet perfectum rite quiesci.
Sic pasci pauu declinat: Crescone creui.
Abscisco absceui: consueui praeteritabit
Consuesco uel dic consuetus sum generare.
Carissus posuit: sed consueo tamen ipse.
¶ Dat conquinisco conquexi suscipiens x.
Compesco dispesco petunt: compescui disq;
Increbui in crebesco feret: senuiq; senesco.
Disco uolet didici uult tradere posco poposci.
Dedidici dedisco tenet: deposco poposci
¶ Longaq; uocalis natura si co praebit
In xi praeteritatur: duco id duxi manifestat.

PRAETERITA XXIX

Parco pepercit habet:uel parsi,ico dabit ici

¶ In Do.

In do uerba quidem,quis sit penultima longa

In si do uersa perfectum reddere possunt.

Hi ne ludo lusi:trudo & trusi uariabunt.

Sic rado rasi lædo læsi generabit.

Rodo etiam rosi declinat:uadoq; uasi:

Euado euasi,iungantur claudio ue cludo.

¶ Strideo cum strido stridit uel striduit effert.

Dat cedo cessi:cædo uult ferre cecidi.

Pædo pepedit habet:sido fidi generaret:

Pro fidi uero sedi nos utimur usq;

A cudo cudi:uel cusi præteritum fit.

Fisi olim fidosifus sum nunc generabit.

¶ A do compositum ternæ est cum præpositiua.

Ac primitiui perfectum seruat ubiq;

Di duplicans:reddo demonstrat reddidit edens.

Prodidit hinc prodo:credo quoq; credidit effert.

Sic & uænundo uænundedit edere debet.

Vændidit & uændo:condo dat condidit:absq;

Condidit abscondo:sed enim do cuncta sequuntur.

Grāmaticus meminittcaper abscondi docet ipse

¶ Ante do si retinent n pellunt o capiunt i:

Si tamen u retinent:aut i prius n remouent n.

Vt fundo fudi:scindo scidi:adde fidiq;

Attamen asseruant n cætera præteritandos

Defendi ut scandi:sic eius compositium

Ascendo ascendi.¶ Tolluntur quis duplicatur

Syllaba prima:uelut demonstrat pendo pependi

Tendo tetendit itemitundo tutudi atq; tutudi

Grāmaticus docuit.Diomedes dat quoq; tumsi

Cædo cecidit habet:cecidit cado sumere debet.

¶ Compositis nunq; penultima conduplicatur:

Hinc mihi perpendo perpendi præteritabit.

Extendo extendi:pertudi & pertudit aiunt.

Sic etiam uariant concidi:concidit atq;

¶ A do compositum geminat:isto disco ue posco.

Prodidit hinc prodo:resto uel restitit effert.

Dedidici format dedisco:deq; poposci

Deposco.¶ A curro geminant tria præteritādos

PRÆTERITA

Pandit decurro decurri:uel decucurri.
 Excurro:præcurro simul: sed cætera tantum]
 Incurri incurro: discurri dis' quoq; curro.
 Sæpe repunxi habet: pupugiq; re. sæpe repungo

¶ In Go.

R go præcedens per si go uertere debet.
 Aq; regendo tamen compositum tollitur inde.
 Ut mergo mersis: pargo sparsi quoq; tergo.
 Tergeo uel terfi. ¶ Conuertant cætera sed go
 In xi: quod rexi rego monstrat: cingo uel cingi.
 Ango anxio: tingo uel tinxo: pingo ue pinxi.
 Et sugo suxi: fingo finxi: tego texti.
 Affligo afflixo: sic ungo suscipit unxi.
 A lingo est linxi mingo minxi quoq; meio
 Dat minxi & meii: Diomedes testificatur.
 Hæc de præteritis in uo diuisa uideto.
 Mingentis mulæ scito dixisse Catullum.
 Atq; regendo licet composito syncopa deui
 E per præsentis: perfectum seruat id e post.
 Perrexi id pergo: surrexi surgoq; monstrant.
 Dirrigo sed certe: uel porrigo: corrigo: siue
 Arrigo conuertant licet e per i: simplicis usque
 Omnia sectantur. dirrexi ut dirrigo: sicq;
 Porrigo porrexi. ¶ Frango dic tradere fregi:
 Sic ago uult ægi. lego legi: compositum
 Simplex consequitur: confringo flectimus inde
 Confregi: perfringo tenet perfregit ubiq;
 Exigo sic profert exegi: sicq; subægi.
 Vult subigo: cogo perfectum trade coegi.
 Perlego' perlegi: relego dic uelle relegi.
 Ab lego compositum mutando significata
 Præteritum mutat: pandunt tria uerba uelut sunt
 Negligo neglexi: intellexi intelligo: iunge
 Dilligo dilexi. ¶ Pango pegi uariabit.
 Impingo impegi: pepigi quoq; pango ue panxi.
 Proq; paciscor enim dixerant pango uetusti: Prisc.
 Præteritat pepigi: uel pactus sumq; paciscor. S.
 ¶ A tango est tetigi: pango pupugi quoq; punxi:
 Expungo expunxi sed dicimus: a q; repungo
 Duplèter pupugi uel punxi: iungito quis te.

Ex etiam tango ueniens nunquam geminatur.
 Attingit attingo demonstrat: contigit atque
 ¶ Ex ago uel frango lego certe compositiua
 Simplicium seruant perfectum: prodigo sic dat.
 Prodegi: dego uel degi: infringoq; fregi.
 Colligo collegi: praeter tria dicta superna
 Negligo neglexi: dilexi: intelligo iunge.

¶ In Ho.

In xi perficiunt ueho nexi: uel traho traxi.

¶ In Lo.

Saepe lui poscunt in lo finit: uelut sunt
 Consulo consului. colui colo. sic alo nanq;
 Fert alui. molui molos: iungas oculo formans
 Ocului. ¶ Duplicant l quæ nos tollimus inde
 Quæ si principiant a mutis congemnatur
 Syllaba prima quidem: quavis uocalis habetur.
 Non eadem semper: pepuli quod pello docebit.
 Vel tollo tetuli: pro quo iam sustulit affert.
 Ast etiam tetuli tulio quondam praeteritauit.
 Fallo sefellit habet: compositum non geminatur
 Nanque refellit erit: compello compulit edita
 Psallo petit psalli: uello uelli quoque uulsi.
 Exculit excello ue excelleo celluit exque.
 Perculit ostendit percello praeteritando.

¶ In Mo.

Ante mo si lector uocalis longa daretur
 In psi conuertas o: promo dicito prompsi:
 Demo uel dempsi: como cõpsi dic quoque sumpsi.
 ¶ Praeteritant in ui diuisas altera cuncta;
 Sic uomui dicunt: gemui. tremui: fremuique.
 Ast emo fert emi: premo pressi uelle notatur.
 Sic adimo & redimo dat ademi datque redemi.
 Sed redimo redimire creans format redimiui.

¶ In No.

In no praecedant o uel g si tamen ipsa
 Diuisas in ui perfectum reddere debent:
 Ut pono posui: sic eius compositiua
 Suppono posui: compono composui: sup;
 Pono modo posui: ueteres dixere posui.
 Gigno petit genui: geno sed dixere uetusti.

P R A E T E R I T A

¶ **C**A cano compositum Per ui quoq; praeteritabit
Succino, succinui sic occino pandere debet
Occinui Crispus tamen occano protulit ipse
Occanui, diciq; probus simul occinit inquit.
Nam cano dat cecini.

¶ **C**M no praecedens in psi no uertere debet
Ut temno tempfi. ¶ Sed caetera ui retinebunt
Desino desui uel desit indicat istud.
Sterno simul strauisino siui uel siit effert.
Publius & scaurus sino sini praeteritarunt. Dio.
Dat cerno creui: sper no spreui: lino liui
Siue lii & leui: nomen liui ualet esse.
Ab leo quod simplex est quamuis non sit in usu
Fit leui: monstrat deleui deleo nobis
Inde uenit letum: q; uitam deleat omnem.
Aq; lino lini flexit quoq; saepe uetustas.

¶ In po:

Rupi rumpo tenet: corrupe rumpo cor affert.
Abrumpo abrui: sic altera compositiua:
¶ Ante po si uero praesentia corripunt e
O uertunt in ui diuisas. id strepo pandit
Dans strepui. retinent tamen i quum forte uellētq;
Aut e productam praepo: conuertere debent
O per si: repo id repsi: carpsi quoq; carpo
Vel scalpo scalpsi: serpo serpsi quoq; monstrant.
Sic sarpo sarpsi generabit praeteritando.

¶ In Ro.

In ro ui poscunt: triui ut tero: uel sero seni.
Quæro quaesui: sed desero deserui dat.
Inserui flestit sic insero: ponitur id pro
Immito quoties. in seui ast insero poscet
De ramentis arboribus dicens. serui sero seui
Ast pro ordinari ueteres dixisse notantur.
¶ S geminant uro dans ussi: uel gero gessi.
Verro facit uerri uersi quoq; curro cucurri.
Denegat a uerro perfectum sed diomedes.
¶ A curro certe solum tria congeminabunt:
Pandit decurro decurri uel decucurri.
Excurro praecurro simul: sed caetera tantum
Iacurri incurro discucurri disquoc; curro.

¶ In So.

Oq; peti uertunt in so finita latinis:
Ac ui suscipiunt. exemplum sume laceffo
Nanq; laceffui generat: generatq; laceffi.
Arceffuit item arceffo ac arceffuit effert:
¶ Viso uolunt uisi formare: faceffo faceffi.
Inde capeffo dabit perfectum rite capeffi.
Quælo quæsiui quæsi quoq; præteritabit.
Pinfuit a pinso est.

¶ In To.

Pestuit a pesto. pexi seu pexuit effert.
Necto tenet nexi uel nexuit euariando.
Plecto quidem plexi: passiuum plector habetur.
Flecto etiam flexi: petii peto siue petiui.
Verto tenet uerti: meto messuit edere debet.
Steruit a sterto: mitto misi capietur
Sic & omitto suum compositum gignit omisi.
¶ Actiuum sisto perfecti uoce carebit. Prisci.
Compositum fuerit uel simplex: sisto tamen si
Est absolutum designant: sto ueluti fert.
Præteritat ueluti sto semper. resto resisto
Restitit ostendant. sic consto constitit atq;
Consisto. persto persisto & persistit edunt:
Institit insisto uelut insto præteritabit.
Absto uel absisto simul abstinit euariabunt.
Protulit a sisto statui atq; steti Diomedes:
Nam duplici sensu fruitur: uelut is quoq; dixit.
Nullum præteritum sisto uult tradere phocas.

¶ In xo.

Textuit a texo. nexo quoq; nexuit edunt.

¶ Quartæ coniugationis præterita. Tit. liii.

¶ Vari⁹ io actiuis neutro quoq; tradidit ordo
Quæneo præteritas eo uel quæno: compositumq;
In cio si uerbum simplex est: præcio dans n
Id cio fert in xi. demonstrat uincio uinxii
Sancio sancini sanxi quoq; sancit effert.
Sanciuj quondam dixerunt sancit atq;
¶ Ante cio retinent n si non uerba: monendo
Tunc cio per si dant perfectum. ut sarcio sarxi.
Farcio uel farxi. raufi uel raucio. fulsi

PRAETERITA

Fulcio uel fului recte formare ualebit;
 ¶ Cetera tollendos personæ sorte secundæ
 Præteritum iuncta ut reddere posse docemus.
 Nesciui panditi quod syncopa nesciit effert.
 Tollitur u cunctis sed enim ut dantibus ipsis
 Mollio molliui seu molliit edocet istud.
 Sic cio cis:cieoq; cies:ciui & ciit effert.
 Grammatici sæui sæuiui & sæuilit aiunt;
 Amicio amicui perfectum dat Diomedes.
 Iui reddit eo uel iit:quirit & queo quiui.
 Vaneō præteritat ueniui & ueniit apte.
 ¶ Factus sum fio:patefio sum patefactus.
 Suffio generat suffiui & suffiit:& si
 Passio a neutro componitur,at quia uertit
 Significata simul uariatio uertitur ipsa.
 At suffire thymo cerasq; recidere inanes.g.iii.
 Cum fieri faciat simplex:suffire poeta
 Protulit.¶ Excipimus prædictis haurio:nam fert
 Hausi,dixerunt hauriui ac hauriit olim.
 Præteritum sepsi dat sepio:sentio sensi.
 Dat uenio ueni.sed aperio dat ruit usq;
 Sæpe cooperio ruit ac ruit edere debet.
 Versilogus reperit uel repperit indicat ample;
 Comperio dicunt perfectum comperit esse.
 In tribus est salio salii saluiq; salui.
 Cambio fert campsi, sed ait tamen aio notabit.
 ¶ Carentia præteritis unde accipiunt. Tit.v.
 Quidam uerba carent pfectis:utimur autem
 Ex illis uerbis:quæ sunt mage pxima rebus
 Percussi ferio:tollo dat substitulit inde.
 Suffero sic etiam nam sustulo comodat ipsis
 Siueq; sustollo,fero dat tulit.id quoq; quondam
 Formarat tollo.retulit uel rettulit inquam.
 Afferō & atollo dant attulit:ut Diomedes.
 Cerno sed a cresco perfectum sumere creui
 Dicitur,a statuo sisto statui retinebit;
 Vel stetit a sto fert quod latius ante notatur;
 Sistō tamen phocas nil dat:nec polleo glisco
 Nec quatio,mœstus sum mœreo mœreor & danti
 Grammaticus quatio quasi uariare notauit.

PRÆTERITA XXXII

100

Sido caret fidi sed mutuatur ab illo.
 A suo rite sui capiet sum præteritando.
 Ast insaniuit furit accipit ut monuere.
Inceptiua carent perfectis omnia: sicut
 Palesco nigresco docent horresco labasco.
 Ast opus est quoties perfecti sumus illis
 Perfectæ formæ: sic palluit horruit aiunt.
 Sape tamen uates dicunt horrescere coepit.
 Brachia coeperunt nigris horrescere uillis. Nas.
 Brachia coeperunt leuibus nigrescere pennis. Nas.
 At timeor. metuo. reuor. tremor. urgeo. angor
 Et discor. poscor. uescor simul arguor adde
 Liquor uel medeor. reminiscor. nanq̃ carebunt
 Omnia præteritis. uerum pars maxima sumit
 E sociis poscor sum postulat habebit.
 Et uescor passus. medeor medicatus habeto.
 Ast epulatus erit melius coniungere uescor.
 Arguor accipiet conuictus: sed tamen olim
 Argutus dederat. liquor liquefactus adibit.
 Peccato argutus Solinus fert prope finem.
 Dedecorisq̃ arguta tulit plautus quoq̃ uates.
 Atq̃ recordatus capiet reminiscor ubiq̃.
Verba in or. quomodo præteritant. Tit. vi.
 Assiu uerbum: cōmune ue: de quoq̃ ponēs
 In. tus. ctus. sus. xus. perfectū tradere possunt
 Nam participiū iuncto sum sumere debent.
 Celor celatus sum. doctus uel doceor sum.
 Sum parior passus: nitor sum nixus habebunt.
 Alus alor profer alitus quoq̃: quod mage laudant
 Conditus abscondor confus simul abs generabit:
 Conditus abs melius: nam condor conditus effert.
 Ostendor tensus tentus simul edere debet:
 Nam tendor tentus. deletus deleor effert:
 Scito fatigatus non fessus ferre fatigor.
 Fictus sum fingor: pictus sum pingor habebit
 At findor fissus: figor fixus generabit.
 Inferor insertus uel & insitus. arboris autem
 Insit? & pomi est. hoīs tñ ac alicui? Esto rei insert?
Dat nitor nixus uel nixus more uetusto:
 Atque frux fructus uel fructus sum uariabit

PRÆTERITA

Sed fructurus habet: fructurus nemo notauit.
 Ortus sic etiam profert oriturus ubiq.
 Eruturus item dabit erutus ut docuere.
 Fretus confusus: fertur: sic dicito nomen.
 Threicia fretus cithara fidibusq; canoris.
 Defeciscor habet: defessus: concipit autem.
 Nanciscor nactus: pactus pepigiq; paciscor.
 A queror est questus: pascor pastus: cape natus.
 Enascor: complexus habet complector habemus.
 Mortuus a morior: moriturus dico futuri.
 Sed moritum generat sicut monuere supinum.
 Irascor profert iratus sum uariando.
 Expergiscor habet sumq; experrectus ubiq;
 Expergesio sum expergefactus habebit.
 At cōminiscor cōmentus sum generabit.
 Gignit adipiscor: sed adeptus sum bone lector.
 ¶ In cor deponens: in cu quor uertere debet.
 Post tus suscipiens: participium manifestat.
 Inde loquutus erit dicendum: siue secutus.
 Ordior orsus habet: merui mereor retinebit.
 Comperior monuit phocas dare comperit usque.
 Sic & diuertor diuerti præteritabit.
 Seq; tamen uerbis or dantibus: aspice supra.
 ¶ Præterita e diuersis instātibus deriuata: Tit.vii
Rrigeo uel frigo: frixi retinere notamus.
Luceo dat luxi: luxi quoq; lugeo format.
Nexuit a necto uel nexo: fulgeo fulsi.
 Fulgo ue inscipiunt cerno & cresco dato creui.
 Fert pauco paui: pasco simul accipit istud.
 Sto fterit ac sisto: consto uult constitit: atq;
 Consisto pendo: uel pendeo trade pependi.
 Absto uel absisto simul abstinit euaria bunt.
 Affero & attollo dant attulit: ut Diomedes.
 Atq; acui profert aceo: profert acuoq;
 A pateo & patior: pandor quoq; passus habetur.
 Verror cum uerror: uersus sum præteritabit.
 ¶ Neutropassiuæ Tit.viii
Haec neutropassiuæ ferunt solūmodo nostri
 Gaudeo gaudis: factus sum fio tenebit.
 At fido sisus: soleo solitus: soluig.
 Audco

PRAETERITA XXIII

101

Audeo fert ausus: quondam dixere uetusti.

Ausi gausi: fusi: solui quoque fii

¶ Carētia tēpibus: modis: psonis: numeris. *Ti. ix.*

Per sonis numeris ue modis: ac tēpore multa
Deficiunt: ambeſt ſolum dixere priores.

Dico fore atque fores: foret: & fore: ſine fuiſſe
A ſuo ſunt uoces: olim id dixere uetusti.

Induperatiui cedo: uel cedit uoces

Salue ſaluetes: & ſalueto ſal quoque uere.

Sic & aue ſlectas: ſalueto aſinaria plauti:

Faxo pro faciam: primi uox ſola futuri:

Haud ſibi cum danais rem faxo: & pube pēlaſga

Esſe putent: nono maro forte uolumine dixit

Sæpe opratiui quondam iunxere futuro

Faxim uel faxis tantum: faxit quoque faxint.

At ſubiunctiuo datur auſim auſis ſimul auſit

In ſit dum taxat: quæſo ſibi quæſumus addit

Quæſumus in primo de legibus inuenietur:

¶ In quo declinat aut inquam: ac inquis & inquit

Inquit addas perfectio inquit: aut inquit.

Induperatiui uox inquit: uel inquit eſto. *Pr. x.*

¶ Aio uox præſens dat ais: dabit ac ait aiunt.

Aſt imperfectum totum uaria bitur uſque.

Præteritum dat ait: ſed ai pro dic reperitur.

Pro cecinna. ais Ciceronem ferre notaui.

Aias ſiue neges dixit comœdia plauti *Rud.*

¶ Perſona prima caruere ſequentia uerba:

Sicut ouas faris: atque daris: roras quoque ſaris.

¶ Odi noui memini: cœpi: pepigi. *Tit. xi.*

Odi uel noui memini cœpi: pepigi.

O Instantis ſenſum: perfecti & ſumere debent

Odi cum noui: cœpi: pepigi caruere

Induperatiuiſde quo phocas Diomedes.

Vox infiniti ſit noſſe: uelut mimiſſe.

¶ Impersonalium præterita. *Tit. xi.*

Aeduit a tædet perfectum ſumere debes

Pertefum & pertædet habet: prædui atque

Latius id regimen noſtrum uerbale docebit

Eſt ue fuit miſeret debet generare miſertum.

A libet eſt libuit: libitum quoque ducitur inde.

E

PRAETERITA

Sic licitū licitū ue leges: puduit pudet effert
Cernes poenituit: uel oportuit ipse legendo:
Fert piguit: pigitū ue piget: probō rite supinis.

¶ De quattuor uerborū formis. Tit. xii.

Uerborū formæ sunt quattuor: accipe lector
Perfectā: meditatiuā simul: atq; frequentem.
Adde inceptiuā: ueluti lego: lecturioq;
Lectito cum cursu feruesco siue tepesco.

¶ Perfecta forma.

Perfectam poteris formam deflectere cunctis.
Temporibus: cunctisq; modis: ceu prandeo: curro.

¶ Meditatiua.

Sunt meditatiuæ formæ uerba omnia quarti
Ordinis: atq; rō retinentia. Seruius auctor.
Esurio monstrat: talis rō forma supino
Adiicit: hinc lectū mihi lecturio generabit;
Optatiua uocat laurentius in rō uerba:
Aut hæc significant: quantum sua prima notabant.

¶ Frequentatiua.

Forma frequens in so. to. tor. xo. clauditur usq;
V per o conuerso supremi sæpe supini
Descendit, sic a cursu curso solet esse.
A scriptu scripto: nexu nexo capiemus.
¶ Ordinis at primi: uerbum si forte tenebit
A primis u. mutat per i tunc adeque nolatu
Sic uolito ueniet: rogito quoque deque rogatu.
¶ In gi perfectum facient si uerba: secundæ
Persone tollas situnc præsentis: & inde
To iungas: cogo cogis sic cogito format.
Sic fugioq; fugis fugito lego gignit.
Sic etiam quæro: dat quærito: quæsito nempe
A quæso ueniet: scitor dat sciscitor usque
De sequor est sector: cum debeat esse secutor.
A nosco formes: uel noscito: uel noto lector.
¶ Prima frequentatis sit coniugatio semper
Vt curso cursas: sic lectito: cursito siue.
Excipitur uiso ue laceſso: faceſso capeſso:

¶ Inchoatiua.

Præsentis capiens co dat persona secunda
Inceptiuā: uelut ferues: feruesco pauesco:

Hæc in sco finit: dormis dormisco docebit.
 Sentis sentisco scisco; cupisco labasco.
 Inceptiua tamen non omnia uerba tenere
 Primiq; tua ualent: ueluti grandesco putresco.
 Syluesco uilesco simul. brutesco ueiunge
 His iuuenesco: uolunt seneo generare senesco.
 Ex igne ignescit: flâma flammescit habemus.
 Ex herba herbescit: dumescit de quoq; dumis.
 Tertius ordo quidem semper datur inchoatiuis.
 ¶ In sco uerba tamen Laurentius indicat ipse
 Vallengis primo incrementum significare.
 Idq; placet potius: monstrat nam musa Maronis.
 Expleri montem nequit: ardescitq; tuendo.
 De turnoque loquens ait ægrefcitq; medendo.
 Sin in processu cœpit crudescere morbus.
 Fluctus ubi primo cœpit quum albescere ponto.
 Quædam significant quantum sua prima notat.
 Sicut adheresco: dormisco. siue labasco.

¶ Desideratiua.

Grâmaticus posuit formam desideratiuam:
 Ut uiso, arcesso quod ab arceo siue capeffo.
 Ista quidem phocas Diomedes Seruius atque
 Vidimus ut supra formæ iungere frequenti.
 Quod magis affirmo: secteris tu quoque lector
 ¶ De uerbis in So Laurentius edocet illud.
 Visere significat proprie id quod ad ire uidendum
 Sicque faceffe notat: sic arcesso ue capeffo.
 Viso frequens posuit sed Naso uolumine primo
 Vox canet: & longas uisent capitolia pompas.

¶ Finit Carmen de præteritis.

¶ Carmen de Supinis: per Antonium Mancinellum. lib. quar.

Uerba supia tenet uel in um: uel in u uariâdo
 Hinc doceo doctû: doctû quoq; sũere debet.

¶ In Bi.

In bi præteritans: tum sumit dando supinum:
 Inde bibi bibitum: lambi uel itum generabit.

¶ In Ci.

In ci præteritum mouit: tum post sibi iun git.
 Ut uici uictum: sic icum format & icl.

E il

SVPINA

¶ Ac feci factum: quoniam quoties retinent A.
 Ante cio: uertunt io per tum dando supina.
 Ut iacio ieci iactum: facio quoque factum.
¶ Ex iis compositi si praesens i per a sumit.
 Quod facio: inficio: iacio: eiicio bene pandit
 Perfectum certe mouet utum postea sumit.
 Inficio infeci infectum: sic eiicio fert
 Electum. **¶** Vitare docent id parco: pepercit.
 Parco tamen parsi dat parsum. Plinius ipse
 Inueniendi auri titulo sed parcitum inquit.
 Vult phocas disco: posco: carere supinis.

In Di.

In di perfectum dabit in sum cuique supinum
 Ut prandi pransum: cui morsum iunge momordi
 Defendi format defensum. pandoque pandi
 Passum declinat: quod patior: pateoque
 Dant etiam passum: tonsum feret atque totondi.
 A tundo tutudis: ac tunsit: tunsus quoque tusum.
 Respondo generat responsum: rite pependi
 Pendeo dat pensum: uideo uidi quoque uisum.
 Ascendi ascensum. **¶** Sedi sessum geminant s
 Et fodi fosum: dic tendo ferre tetendi
 Tentum uel tensum: sic eius compositium
 Ostendi ostentum dabit ostensum quoque rite
 A comedo uenier ue comesum siue comestum
 Edi fert esum uel & estum: pædo pepedi
 Nulla supina caret. **¶** Do iure datum retinebit
 Ex do composita o per i mutant: & capiunt tum
 Ordinis ad terni fuerint tunc compositiua.
 Hinc dat itum reddo: credo: perdo quoque cendo
 Absconsum uel itum profert abcondo supina.
 Ars Diomedis ait: sed cudo reddere cudi
 Dic cusum: cecidi cado casum uelle docemus.
 Ordinis at primi quoniam est circundo: datū fert.
 De cusum uideas quum i n si perfectum notantur
¶ N do praecedens: perfecto si remouetur
 Fac tollas etiam formando cuique supino.
 S geminans: quando correpta est ante supremam
 Findo fidi fissum: scissum scidit indicat istud.
 Longi perfecti simplex s iunge supino.

SVPINA

XXXV

Vt fundo fudi fusum: compositaq; simplex
Diffudi monstrat diffusum cuncta sequuntur.

¶ In Gi.

In gi præteritum per ætum formare supina
Debeat: instantis mutatur go quia per ætum
Sic pungo pupugi uel punxi iungito punctum
Sic ago dans egi feret actum. ¶ Compositiua
Ex uerbis in go: licet in præsentem mouent A
Tunc per i: suscipiunt illud faciendo supina.
Exemplum sumas ago: cuius compositiuum
Exigo iam profert exactum: frango creabit
Infringo infractum. Tango contingo reducit
Contactum: pango dans pactum uult generare
Impingo impactum: fugio fugi fugitum dic.
¶ Ast euphoniæ causa remouere uolunt N
Quum retinet siue a siue i penultima: pandit
Frango quidē fractū: infringo infractū generando.

¶ In ii.

Quod dat ii cum ui: debet tum ferre supino.
Ordinis aut quartus: uel cuiuscunque sit illud.
Munio muniui seu muniit edere debent
Munitum: scitum scio sciui uel scit edunt.

¶ In Li.

In li sum finit: quoties i congeminitur
Instantis: fallo sic falsum dico fefelli.
A pello: pepuli pulsus: uelli quoque uulsum
Iungis tuli latum: perculsum perculit effert.
Excello excelsum profert excelluit: atq;
Exculit: at psallo uoluere carere supino.
Tollo simul: quamuis sublatum sumere possit.

¶ In Mi.

In mi perfectum solet i conuertere per ptum.
Emi sic emprum: uel ademi format ademptum.
Ante t propterea p ponitur: ante t nanq;
M sine p positum ualde male consonat usque.
Iccirco sumptus: promptus quoq; suscipiunt p.

¶ In Ni.

In ni tum format ueni uentum generabit:
Aduen aduentum: cecini quoq; iungito cantum
Occinit hinc profert occentum uite supinum:

E iii

SVPIN A

De quo præteritum: per ui quoq; perlege lector.

¶ In Pi.

In pi præteritans: per tum uertere debet.
Rupi dic ruptum: sic cœpi dicito cœptum.
Incœpi incœptum: cœpio uult reddere cœptum.

¶ In Qui.

In qui cōmutant qui per stum: sit tibi testis.
Aliqui listum: deliqui de quoque listum.

¶ In Ri.

R prius o geminans præsens: Ro uertere per sum
Debeat: id curro demonstrat rite cucurri
Cursum sic uerro dans uerri dat quoque uersum.
Fert pario peperit partum: paritum fugit: & si
I pariturus habet: duodeno Statur ipse
Protulit atq; hosti ueniat paritura marito.
Eius compositum: certe formabit iu erum.
Comperit ostendit compertum siue repertum.

¶ In Psi.

In psi præteritum: pro si tum sumere debet
Hinc scripsi scriptum. uel nupsi dicito nuptum.
A scalpsi scalptum: compsi cōptum quoque formes
Repsi uel reptum: dempsi demptum simul adde:
Et sepsi septum. Sorbsi nil sorbuit edunt.
Absorptam prædam Lactantius attamen inquit.
Cambio præterea campsi campsum uariabit.

¶ In Si secundæ uel tertiæ cōiugationis

In si fac mutant si per sum: siue secundi.
Ordinis. aut terni fuerint: dat rideo risi.
Risum: sic arsi dabit arsum. fulgeo fulsi
Fulsum declinat: sic tersi tergeo tersum
Et lusi lusum. rasi rasum quoq; iunge.
Hæsi fert hæsum: mansi mansum retinebit.
Et iussi iussum: cessi cessum uariabit.
A quatio quassi quassum quoq; sumitur apte.
A parco parsi parsum & parsurus habetur.
E cudo cudi uel cusi ducito cusum.
Inde frequens cuso est. Accuso incuso recuso
Hinc componuntur. quare cussum caueamus.
¶ Indulsi indulsum siue indultum generabit.
Sic mulsi mulsum uel multum. torqueo torssi

Torsum uel tortum: tamen in tum sapius effert

¶ Duplicat s misinam missum reddere debet,

At gessi gestum dabit, ussi format & ustum.

Ferre capeffitum uoluere capessio capeffi.

¶ In Si quartæ coniugationis

Ordinis at quarti perfectum, si retinendo

In tum formabit: præeuntibus i ue r at si

Farcio dic farsu fatum: farsu quoq; fartum.

Falcio uel fulsi fultum. ¶ Sed cætera debent

Vertere si per sum, dat sensi sentio sensum.

Raucio uel rausu rausum, sic cambio campsi

Câpsum declinat, tamen hausi concipit haustum.

¶ In Ti.

A stetit est statum: nomen status est breuiandum,

Lucanus decimo quorum stata tempora flatus

Ex sto uel sisto duplici composita supino

Iunxerunt ueteres: monstrant absisto: uel absto,

Abstittit ab statû: quoniam uel itum generabunt:

Præstatum uel itû præsto quoq; prestinit effert,

Dat uerti uersum: aduerti aduersum uariabit,

¶ In ui syllabam.

Cunctis ordinibus ui syllaba: ui mouet in tum,

Oraui oratum uel amaui pandit amatum.

Dimico sic aui retinens formabit in atum.

Et iui iutum: cieo cuiq; citum uult,

Atq; situm siui: moui dic poscere motum.

A pluit at plutû penitus tamen esse negabis:

Sanciui format sancitû. Rite plicau

Atum ferre uolet: plicui plicitu generabit,

Delino format itum: deletum deleo reddit,

¶ Dans oleo ast olui uel oleui: format oletum.

Persius id nomen tantû modo perdocet esse.

Scriptit enim carmen: ueio quisq; faxit oletum.

Absoleo leui formans: uult sumere letum.

Ex oleo leui letum quoq; suscipit apte.

Ast abolet leui: atq; luit letumq; litumq;

Iure adolet leui ue lui formabit adultum.

¶ A nosco noui notum deducere debes.

Ignosco ignoui ignotum formabitur inde.

Ast in itum agnouit: cognoui & sapius edunt.

E iiii

SVPINA

Agnitus accipies iuuenalis protulit ipse;
 Lucanus terno dixit mihi cognitus axis.
 Ipse agnitorum quondam Salustius inquit.
 Regula prima quidem pellit quæ uerba sequunt.
 Nam paui pastum: senique satum generabit.
 At sero dans serui sertum uariare docemus.
 In serui sertum: sed itum in serui retinebit.
 ¶ Laui fert lautum ac lotum: quondamque lauatum
 Ast ubi me fessum sol acrior ire lauatum
 Admonuit Venusius ait: quarto quoque fasti
 Sacra lauaturas mane petebat aquas
 In sexta lautum fert Comicus ante lauatum.
 Potatum neteres: potum dixere minores.
 Est potaturus prope me fert comicus ipse.
 Tranquillus sexto potaturus quoque dixit:
 Poture te Nile græues Lucanus at inquit.
 Atque solum effert solui uoluique uolutum
 A caui cautum: faui fautum generabis.
 ¶ In Vi syllabam: & in ii.
 Quod dat ii cum uidebet tum ferre supino;
 Ordinis aut quarti uel cuiuscumque sit illud.
 Atque supinorum longa est penultima semper;
 Hinc bene munitum muniui & muniit edunt.
 ¶ Excipiuntur eo retinentia uerba sed inde;
 Ordinis ac terni dissyllaba siue secundi:
 Namque supinorum breuis est penultima cunctis:
 Sic eo dans iui uel ii: dat itum supinando.
 Sic additum recte profert adii uel adiui.
 Sape situm generat' siui atque si: lino liui
 Iure litum format: rato licet inueniatur
 A Cio quod quartus tenet ordo sumito citum.
 Namque citum cieo ciui atque cli generabit.
 ¶ Væneo dat uænum ueniui & ueniit edens.
 At sepeliuit habet peliit quoque rite sepultum.
 E salio salii ue salui ducito saltum.
 Sallio falliui cum falliit edere debet
 Sallitum, fallo dans falli iungito falsum.
 Sallio fallitus falliturus generabit.
 Sallo tamen falsus falsurus & edere debet.
 Ambio præteritans ambiui ac ambiit effert

SVPINA

XXXVII

Ambitum: nomen tamen ambitus est breuiandum

¶ In Vi diuisas.

Diuisas in ui perfecta cadentia: si Co

Verba tenent: tollatur uisum postea sumunt.

Id necui nectum: secui sectum manifestant.

Sed mico dans micui uoluere carere supino.

Aplicui plicitum descendere diximus ante.

¶ Cetera diuisas in ui: per itum supinabunt.

Sic domui domitum: cubui cubitum uariabit.

A uetui uetitum: crepui crepitum retinemus.

Vult pono posui positum: dixere repostum

Ennius atq; Maro. simplex tamen effuge postum

Alera diuisas in uisi: neutra secundi

Ordinis existunt: caruerunt illa supinis.

Id pandit. calui: tepui: rubui: maduig.

Actium per ui: sublato utum sibi iungit.

Sic habui profert habitum: monui monitum dat

Vult gigno genui genitum: strepui strepitumq;

¶ Ast alui profert alitum generabit & altum:

Elicui recte uolet elicium generare.

Virus & elicium nono Lucanus habebit.

A metui & timui debes remouere supina:

¶ In tum uertit ui: docui doctum supinando.

Sic tenui tentum: rapui raptum uel apertum.

Inferui insertum: desertum deserui dic.

Attipui arreptum: exerui exertum uariabit.

Occalui occultum. Consultum consuluiq;

¶ Fert colui cultum: censum sed censuit effert.

Messui habet messum: Excelsumq; excelluit edet;

Pinsuit at pistum. sorpsi nil sorbuit edunt.

Ab sorptam prædam Lactantius attamen inquit.

Octauo in libro finis pinsita legetur. Colum.

Tortuita tostum statui generare statutum;

¶ Hac i præteriti per tum conuerrere debent;

Imbuit hinc profert imbutum format acutum

Certe acui. indutum dic induo ferre supino

Annuit annutum innutum simul innui: effert

Arguit argutum: argutus simul inde creatur:

Hinc arguturus siue arguiturus habetur.

Arguor ab phocas perfectum denegat esse;

SVPINA

Conuictus sed enim conuincor cōmodat isti.
 Peccato argutus Solinus dat prope finem.
 Stupri ait argutam Plauti comœdia prima:
 Ab ruo flecte rutum ruiturus & edere debes
 Nosce uolo sterto spo sisto carere supinis.
 A cano compositum formam sectabitur usq;
 Simplicis: a cantum succentum dicimus inde.
 Occinui occentum siue occinit euariabunt.

¶ In xui: uel xi.

In xui aut in xi: recte formare supina
 Iu xum narrantur: sic nexum nexuit effert.
 Pexuit & pexi pexum: flexi quoq; flexum.
 Texuit a texo textum generare ualemus.

¶ In xi.

Præteritum per xi cuiuslibet ordinis in dum
 Xi uertit: luxi formabit lugeo luctum.
 Frigeo uel frixi frictum: sic auxit & auctum.
 A rexi rectum: capies duxi quoq; ductum.
 At pinxi pictum: generat: finxi quoq; fictum.
 Strinxi dat strictum. minxi mictum uariabit.
 A ringo rinxi rictum quoq; ducere debes.
 Hæc euphoniæ causa n mouere supino
 Quamuis retineant istud iunctū quoq; tinctum
 Extinxi extinctum: punctū cinctum simul unctum.
 Anxi anctum: quidam dixerunt anxus ab angō.
 Dat sanxi sanctum: fanciui tradito citum.
 A flexi flexum uariant: fluxi quoq; fluxum.
 Luxi & polluxi docuere carere supinis.

¶ Carentia supinis: & participiis.

U Erba carent quoties lector iucunde supinis
 Tum participiis perfecti siue futuri
 In rus deficient oriuntur nanq; supino.
 Sic timeo timui refugit timi: us timiturus.

¶ Grammaticus docuit nullum formare supinum
 Urgeo cum renuo. metuo. timeo. tremo. posco.
 Cōpesco. sugo. disco. spuit. arceo. lingo.
 Caluoq; cum tollo: quāuis sublatns ei dant.

Ango anctum profert: anxus quoq; rus fugit autē

¶ In meditatiuis inceptiuis quoq; uerbis
 Talia deficient: tibi parturio esurio do

SVPINA

XXXVIII

Exemplum horresco feruesco siue tepeasco.

CIn neutris etiam desunt: quæ sorte secundæ

Ac per ui faciunt perfectum. calleo monstrant

Ferbeo. cum tepeo. stupeo. lateo. niteo ue.

Ex his tolluntur septem solūmodo uerba:

Nam doleo doliturus habet: careo cariturus.

Sic ualeo. placeo. noceo. pateo. caleoq.

Pelignus dixit Caliturasq; ignibus aras

In decimo terno. pateo passurus habebit.

Ab iaceo iacui iaciturus Stadius effert. lib. vii.

Dixit enim: Aut uetito nudus iaciture sepulchro:

Hæc quoq; deficiunt in rus: propriisq; supinis.

Ambigo. scando. luo. sterto. uel strideo strido.

Psallo. mico. rudo. pædo tum parco peperi.

Et conquinisco. uel obedio. dego. pauetq.

Luceo cum sisto. fatago. scabo. malo. uolo ue

Ac nolo. & glisco. cresco. pluit. æstuo. uergo.

Mando simul. sorbo cum sorbeo. Plinius ipse

Inueniendi auri titulo sed parcitum inquit.

CVult participio phocas caruisse futuri

Sæuio uel sitio fluit & serit algeo. quidam Pli.

Sæpe faturus ait. mando mansus retinebit

Namq; cibos mansos Fabium dixisse notauimus. in. x.

In plauto meminens legitur tamen effuge lector

Acccepi coeptus coepturus & ipse relegi

Tranquilli quarto decimo quoq; Quintiliani.

Osus Cicero fatur dum lælius inquit:

Exosus ue perosus ai: Plautus tulit osus. in. i.

A noui est notus

CLiquor. uel medeor. liceor. uescor. reminiscor:

Fert liquens ue medēs ue licens. uescēs. reminiscēs.

Dat reor ipse ratus Diomedes: non tamen ultra.

Atq; fruor fruitus uel fructus sum uariabit

Sed fruiturus habet: fructurus nemo notauit.

Fretus confusus fertur sic dicito nomen.

Threicia fretus cithara fidibusq; canoris. Virg.

Inueniet quicumq; fruens Ciceronia querit in. n. d.

Nascor dat nascens: natum quoq; dicoriturus.

Ac oriens ortus: moriens tuus & moriturus.

A nascor phocas rus scribit non reperiri.

SVPINA

Sed nasciturus profert Hieronymus almus
 ¶ A participium neutris generato futuri.
 Præsentisque etiam: staturus stans quoque pandit.
 Inuenies quæ tu neutralia præteritorum
 Dant participium ueluti pransus: placitusque
 Nupta ue cœnatus: pateo passus: simul adde
 Assuesco assuetus: nomen tamen esse putarunt
 A titubo titubatus etitipoto quoque potus.
 Actiue potus: passive & sumitur apte.
 Sic etiam formant neutropassiuu docebit
 Gaudeo gaudis: soleo solitus: simul ausus
 Audeo sic fido: nam fisis præteritabit.
 Fio quidem factus solum retinere docemus
 Quod tibi demonstrat melior donatus abunde.
 ¶ Prædictis careant impersonalia cuncta:
 Ut pudet atque piget: ædet: licet: ac libet: & si
 Fert puditum plantus: pigitum quoque Silius inquit
 Nec pigitum paruosque lares: humil esque subire: in. vii
 Pertesus pertædet habet Suetonius ipse
 Ignauiam pertesus ait de cæsare narrans
 Poenig tens regimen nostrum uerbale docebit:
 Naso ait & uultus sine rusticitate pudentes:
 Nec gener est nobis ille pudendus ait.
 poscis ab inuita uerba pigenda lyra. pp.
 Hæc tamen aduertat: potius tu nomina dici:
 ¶ Supinorum finis.
 ¶ Ant. Macinellus iclyto adolescēti Ioāni Michaeli
 de bonis auguriis: clarissimi uiri Dominici filio
 Romæ quidē Gymnasii doctoris sumi .S.P.D.
 Angur romulidas inter celebrande Michael
 Laudibus innumeris: spes decus aura meis.
 Calliope te nostra petit: chorus ipse sororum
 Consequitur phœbo percutiente lyram.
 Has tu suscipiens: laure redimitus ad altam
 Parnassi cyrphin illico ductus eris.
 hic sacrum nectar libans dicere poeta.
 A scra calamos calliopea dabit.
 His igitur poteris clari memoranda parentis
 Plurima uicturis tradere carminibus
 At quia permagna est genitori copia laudum.

VERSILOGVS XXXIX

Deficient uires promere cuncta tibi.
 Quid refert? Iacobus adest: Marcellus & alter
 Est Bernardinus gloria romulidum.
 Cantabunt igitur uersu quæcunq; decoro
 Promere noluerit calliopea tibi.

Hexame-
trum

¶ Mancinelli Veliterni Versilogus.

Hexametrum pedibus senis deducere carmen
 Thespiades monuere deæ pia numina uatum
 Heronum quintus: spondæum sextus habeto
 Cōmunes reliquis debent utriq; reponi.

Dactylus

¶ Dactylus e longa fiet: breuibusque duabus.
 Martius offendit: uel carmina rite latinis.

Spondæus

Spondæum faciet: dissyllaba dictio longa
 Multi uel currunt: amens uet exempla teneto.

Pentame-
ter

¶ Pentametri debetur primis romane duobus
 Spondæus duplex: duplex uel dactylus aut sint
 Alterni: post hos bene syllaba longa sequetur.

Syllabæ
tempus

Inuenies quandoque breuem tu plura legendos
 Dactylus inde duplex: post unica syllaba detur.
 Temporis unius correpta est syllaba semper:
 Longa duum in ono fabii præcepta notarunt:
 In pede sic quinto spondæus saepe locatur:
 Dactylus æqualis spondæo in tempore nam fiet
 Cornuæ uelatarum obuertimus antennarum
 Tertius æneidos meminit.

I

¶ Inter uocales i: duplex consona fiet.

ei hei
cui huic

Maiores meo uel maii pandit abunde.

Syllaba detur ei duplex: hei syllaba sola.

Vniusque etiam cui dicas: huic quoque iunge.

Ille cui: patuere cui: albinus tamen inquit, Pril. vii.

Lætus huic dono uideas dare tuta nepotes:

Falsus huic pennas: siluarum protulit auctor.

Pompei
cai

Accipe pompeii quarto nasonis habetur.

uultei

Ast aliqui pompeii dicunt: uultei quoque: caique.

Durus ait uultei nimis attētusque uideris ho. vii. ep

Cuius a prima tremebundus luce salutat. Mar. ix.

Quod debes cai redde inqt phœb? & illic. mar. ix.

I V

¶ I simul u iunctæ uocalis consonæ habentur:

Continuo uerum tamen unica syllaba fiet.

VERSILOGVS

Vt ianus iuno uinum uacinia uellus:
V post q ¶ V post g seu quocali forte sequent e
Vim perditiam lingua docetiam pandit iniquus:
suetus Euanesce item dicendo suesco ue suetus:
suauis Dicendo & suauis per suadeo siue ferendo:
maluisti Quod tu id maluisti lucilius edidit ipse. Tul. de fin.
suasit Staius at dixit: quas uox inopina suasit. Th. i.
suetus Flaccus item scribit: suesq; feræq; suetæ. Ho. i. serz
psoluēda Consona uocalis facta est in per soluenda:
Nūc quoq; te saluo psoluenda mihi. Nas. ep. vi.
iisdem ¶ Ex iisdem ac iisdem uocalis tollitur una.
iisdem Seu potius binas uocales uertis in unam.
ii iis Ii simul atq; iis tu monosyllaba dicere debes.
dii diis Dii quoq; diisq; simul: tollitur littera prima.
semiaius Semianimus lectori semiuultus: semihominis ue
I perdunt: quoties scandendo diuido carmen.
dehinc E dehinc amittit: sic deinceps. eæ quoq; perdunt.
proinde O q; proinde suum dimittere debet ubique.
deerat E deerat perdit: deest perdere uult simul illud.
dehinc Cogitat: ut speciosa dehinc miracula promat
Flaccus in arte tulit: sumus fert ipse poeta.
Vix ea dicta: dehinc pgressus monstrat & arā in. viii.
Fracta dehinc cūctis auersosq; pectora bello. Th. viii
E ¶ E quoque sæpe fugit uocali post subeunte:
aluearia Virgilius profert: aluearia uimine texta. in. liii. g.
orphea Nec tantū rhodope mirat & ismarus orphea. in. b.
ferrei Ferrei q; eumēidū thalami & discordia demēs. in. vi
ilionei Iam ualidā ilionei nauem iā fortis achata. Virg. i.
pmethei, Caucaasque refert uolucres: furtūq; pmethei. i. b.
Ilioni quidam uerūtamen atq; promethi
Scribendum monuere synæresin efficiendo.
E & liphs ¶ E & liphs ne cat m: uocalem aufert synalœpha!
synalœ Multum ille & terris fuerat iactatus & alto.
pha Terminat m nomen: quoties: uocalis & illud
Consequit: prima est uocalis & m remouenda.
Dictio præcedens uocalem post retinendo
Illam dimittit uocali forte sequente.
¶ Id tamen haud semper possunt seruare poetæ.
Insulæ Insulæ ionio in magno fert musa. Maronis in. liii.
Victor apud rapidum simoenta sub ilio alto.

VERSILOGVS XL

108

Et uera incessu patuit dea: ille ubi matrē. in. i. æn.
 Ter sunt conati imponere pelio ossam. I. g.
 Et longum formosē uale uale inquit iolla. in. b.
 Clamarent ut littus hyla hyla omne sonaret. in. b.
 Credimus an q̄ amāt ipsi sibi somnia fingūt. in. b.
 Egerat a stabulis o erithæ tuis. Proper. iiii.
 Rumpe moras oēs: turbataque arripe castra. Vir. ix.
 Nomen & arma locum seruant: te amice nequiu.
 Saltem laudemus dummodo ipse egeat. Cat.
 Bellog̃ pompa animā exhalasset opimā. in. sat. xi.
 Insignita forent tum milia militum octo. En.
 Et formam contra positarum imagine coni. pris.
 Viuendū est recte: tū ppter plurima: tū his. i. sat. ix.
 Ast aliqui tum iis scripseren consona quo fit.
 S CScum uocali sibi iuncta aliquando mouetur.
 Aut onū fœtus: aut urentes culta capellæ. Vir. ii. g.
 Inter se coisse uiros & decernere ferro in. xii.
 At Seneca octauo uult esse & cernere ferro.
 Dispositis p̄diues hamis uigilare cohortē. i. sat. xiiii.
 S Herculeā suus alcides ioniamque cohortem. Clau.
 CSc quoq̃ sola perit. te multa exempla docebunt.
 Arboribus ueteres decidere falcib⁹ ramos. Lucre. v.
 Affixus nostris tu dabis supplicium. Cat.
 Smarag⁹. Sudor ibi arcano florentes igne smaragdos. Th. iiii.
 dos Interea sol albus recessit in infera noctis. En.
 Linquimus insani ridētes præmia scribæ. Hor. i. sera.
 Hyperme CExuperat uersus cui syllaba: Hypermeter esto:
 ter Ecce furens animis aderat tyntinthus: omnemq̃
 Accessum lustrans: huc ora ferebat & illuc. Vir. viii.
 Finem principio uersus adiunge sequentis
 Quaccessum dicens: de cunctis sic quoq̃ fiet
 H C Vm quādam in uersu aspiratio habere uidetur:
 Haud tamen id uerum est: illa sine nāq̃ relegi
 Carmina multa: quibus synalœphe nulla tenetur.
 Exempla ostendi uideas illa subeunte.
 Post habita coluisse samo: hic illius arma. Vir. i.
 Pontice cū licino: hic quoq̃ magnus hō est. Mar. ii.
 Si fur displiceat uerri. homicida miloni. Iu. Sat. ii.
 Atq̃ catullus: ait iam dicetur hymenæus.
 Virgilius: manibus hominum periisse iuuabit.

VERSILOGVS

Quid mirum? plura inuenies non hac subeunte
 Longa quidem prolata: licet correpta locanda
 Dum, sanguis inerat ilucani continet alter
 Nā tibi tymbre caput Eudrias abstulit ensis. Vir. x.
 Luct' ubiq; pauor, & plurima mortis imago. Vir. ii.
 Et furis agitat amor: & conscia uirtus. Vir. xii.
 Pectoribus inhians, spirantia consulit exta. Vir. iiii.
 Nō obruimur, moriturq; miserrima cædes. Vir. ii.
 Liminaq; laurusq; deintotusq; moueri. Vir. iiii.
 Sideraq; uentiq; nocentia uidæq; uolucres. Nas. v.
 Peleusq; comitesq; rogāt quibus ille profas. Nas. xi.
 Tergaq; pectoraq; galeis inclusa relinqui. Stat. x.
 Mittit hypermestra de tot modo fratribus uni. Nas.

Sanguis
 Caput
 Pauor
 Amor
 bus
 mur
 q

¶ Prima syllaba.

O Cto rite modis noscetur syllaba prima:
 Seu positi seu diphthongo: seu præpositiua
 Deductu: exemplo uel norma: compositu ue
 Vocali ante aliam. Positus tamen esse feretur
 Quum post uocalem ponetur consona bina
 Vel plures, aut x duplex: aut z uel i sit.

positus

Vt tempus lustrum dixerunt azimus aio.
 Hinc semper longa est uocalis quælibet ante.
 Dictio præcedens positu quandoq; potitur:
 Vindicta grauior q̄ iniuria fert Iuuenalis. sat. xvi.
 Occulta spolia: & plures de pace triūphos. sat. viii.
 Cur hedera cicta ē: hedera gratissima baccho. iiii. fas.
 ¶ L tamen r que simul post mutam forte sequentes
 Vocalem efficiunt cōmunem si breuis esset.

L. R.

Id cyclades pandunt uel cyclades: atque dorichus.
 Sic patris ac tenebræ: patris uel siue tenebræ
 ¶ M simul n græcis liquida quoq; uocibus insunt.
 Ecce inter prios therāneo a sanguine clausi. Syl. viii.
 M tanquam posuit mutam Marcus tamen inquit
 Delectat marium si perniciosus ichneumon. in. viii.
 Euterpe cohibet nec polymneia. Hor.

M

Cōmunem mediam græcis seruabit arithmos.
 ¶ Diphthongus græce producitur atque latine
 Euterpe præd co docent. breuia to præustus:
 Gorripies etiam romanæ præire præesse.

diphthongus

de. præ. ¶ Compositæ de pre se di quoque præpositiua:
 Sunt

- se. di. Sunt producendæ. Dirimo breuiare memento.
- A E. CA simul e longa est: uocali non subeunte.
Amitto euado uobis exempla dabuntur.
- ab ad ob CA uel ad obq; breue est: uocali forte sequente.
R. refert Ipsa re corripitur. Refert producitur esse.
Vtile significat quoties: distat ue notabit.
- redduco Producit redduco quidem breuiatq; reduco.
reduco Dii tibi dent capta classem reducere troia, hor. ii. ser.
Palma negata macrū donata reducit opimū h. ii. ep.
- pro CPro longam doceo: uocali non subeunte.
Nam proauus prohibet soliti breuiare poetæ:
Corripiunt etiam profugus ue procella: profanus:
Tum pronepos propero proficiscor siue proteruus
- propheta Sicq; professus erit ue propheta pfecto profundus
Adde sime dictis ue profusus siue protestus,
A prope siue procul dixerunt talia duci.
- prologus Corripit & prologus. Tu cætera nosse labora;
deriuata CDeductæ uoces primatia rite sequuntur.
Hinc donum a dono ueniens producitur usq;
CA breuib; deducta quidem producimus illa:
Iunior. & casus. staturus. tegula. remus.
Vitupero humanus. laternaq; sæcula rapum.
Legem. iucundus. binus. totus quoque. regem.
Regula. uel denus. nonus. uocem quoque. trinus.
- deriuata Viginti. italia. uel macero. uenaq; uomer.
Iumentum. petus. iungatur secius. humor.
Sicilis. ac fomes. ceritus. iugera. sedes.
Cætera marte tuo poteris dignoscere lector;
CHæc nata ab longis correpta reponere debes;
Sume dicax. stabilis. manus: & titulus: uel arista.
Iunge lucerna: sopor: quater: atq; farina: disertus.
Sic fragor: aut fragilis: ducis: atq; tigillus: osella.
Adde uadum atq; sagax prædictis: adde sigillum;
Iunge uirum: uel aqua: in oro uerbū: iuge quaternus
Inde mamilla: fides: siquidem: noto: siue bubulcus:
Hinc odium: locum: fatuus ue curulis: acerbus.
Er femur: ac ligula: lam: uel oma sum: sic & aceruus
- Exemplū Cætera marte tuo poteris dignoscere cuncta.
CExemplo utemur ratio quum deficit ulla.
Inde siler breuior sectans exempla Maronis,

E

VERSILOGVS

Penultima	Curua tenentiut molle siler lentæq; genistæ.in.ii.g. Hinc rufine sequar te quum penultima dices; Tullius hunc laudat cui sit penultima longa;Ruf.
Tubera	Tubera sunt fungi.tuberes at poma uocantur.
obiice	Obiice producas obice atq; correpta locetur.
subicit	Correptum subicit;productum subiicit esto.
Cômuni	¶Cômunem retinent primam quæcunq; sequunt Gradius.pelon.palatia.sive diana. Hymen.fidenæ.rubigo.liquor ue pachynus. Sychæus.tineæ.nitrum.liquidusq;.ficanus. Britanni.acitalus.bitynus;sive profectus. Profundo.uerbum.cacus quoq; iunge propino Procuro.orion.cosira est insula quædam. Hinulus.& crathis.silenus.criticus atq; Rutilius.rudo.uel lycas.atque pyrene. Dolon curetes.uerum tu plura notabis.
Regula præterita	¶Regula iam uenientqua syllaba prima patebit Præteritum quoties disyllabon inuenietur; Producit primam ceu legi. Tolle sidique Tolle dedi atque tuli stetit & bibit ac scidit ipset
Abscidi	Abscido abscidi;abscindo tamen abscidit effert. ¶Præteritum geminans primam sibi corripit usq;
pependi	Pendo demonstrat solitum formare pependi. ¶Cætera presentis naturam iure reseruanti
posui	His tamen exceptis:genui;posui;potuique Nam gigno & pono possum longa notantur. Inuenies reperis;repulis;retuliq; legendo.
reperi	Reperit inuenies & reppulit illud idem sic.
retuli	¶Producunt primam disyllaba cuncta supina.
supina	Vt lusum uisum; Tolluntur itumq; quintumque. Alcioque citum;coniuge datumque;situmq;
citum	Adde litum atq; satum ue rutum;stata iungere debes
côposita	¶Composita accentu monstrat syllaba quanta est Perlego;præpono;prædico;præparo dices;
uocalis	¶Vocalis tamen ante aliam correpta manebit
dius	Nominibus nostris;præter dius;simul aers
aer	Nomina græca tamen sunt ista ferenda latinis
fierem	Dic si fiebat item.Sed sæpe sequenti R post e ut fierem fieres;correpta docemus; Ibi illa multa tum iocosa fiebant.Cat.

Græca quidem producta leges correptaq; multa
Aonides: iclio demonstratiuius iolla.

¶ Media syllaba.

Syllaba quinque modis mesa noscitur ipsa latiss
Diphthongo: positus ex eplo accetu quoque bio
Vocali ante aliam: diuitem cuncta patebunt

diphthon,
gos
fiducia

¶ Diphthongus longa est: positus quoque longus hetur
Pandit lenæustomœdia: siue repostus:

Bacchius

¶ Noscitur exemplo fiducia quanta locetur.
Omnis spes danaum: & coepta fiducia belli. Vir. iiii
Bacchius rufinus ait: non bacchius autem.
Principium bacchius erit: concludet iambus.

Cōmunia

¶ Cōmunis medias quædam seruare notabo.
Contudit: syphacem: pharsalia: siue bathani.

Lecythus

Cyane: cyane: lecythus lecythus atque
Connubium: cybele: bebricis siue cybelle
Orion dices orionis: ac orionis.

Porfenna

Aegæona ferunt: ægæona sæpe poetæ.
Porfenna. ficedula: & porfenna & iunge siccantis.

eodem

Plura quoque inuenies istis relegendo poetas
Cōmunem retinet mediam ablatius eodem.
Ne placeat: curru seruus portatur eodem. Iu. sat. x.
Non eodem cursu respondent ultima primis.
Hoc eodem ferro stillat uterque cruor. prop. i.
Vno eodemque tulit partus: Maro protulit ipse. in. xii.

Eadem

¶ Sic etiam dices in eadem posse notari.
Vna eademque uia sanguisq; animusque sequunt. V. x.
Hac eadem rursus lygdame curre uia. prop. iiii.

Accentus

¶ Accentus lex est: qua syllaba tollitur ipsa
Deprimitur uel tibi quicque romane ferendo.
¶ Est grauis accentus: circūflexus: uel acutus.
Deprimat ipse grauis uocem: tollit sed acutus.
Aft circūflexus uocem leuat & premit ipsam.

Accentus!

¶ Noscitur accentu solum penultima quanta est.
Sidera: latratus: fortuna uel indicat ample.

ubiq;

Semper ubique feras: uel ibidem: corripe nunquam.

uocalis aff

¶ Ante aliam semper uocalis corripitur
Vocibus in nostris: ut gloria. filius. At dic

Vnius

Vnius: unius: uel sic cognata repones
Alterius tantum: uel alius dicere debes.

F II

VER SILO GVS

¶ Consona præcedens es quinta: res tibi monstrat
Tradit e corruptum genitiuo siue datiuo
rei Nang rei format: fideiq; fides generabit.
faciei At si præcedet uocalis: longa sit e tunc.
Ostendit facies faciei siue diei.
aulai Fert ei ac rei lucretius atq; fidel.
chorea Aulai pro aulæ recte producite debes.
platea ¶ Dic choream: plateam uel choream siue plateam.
malea Sic maleam dices uel maleam. Nomina græca
Corripiunt partim: partim producta uidebis.
Oceanus: simois docet idis: pondaus: oreas.

¶ Ultima syllaba.

Ultima noscetur triplici ratione latinis: (rēt
Diphthōgo: ut musæ: positu quoq; sicut ama
Regula prædictis quæ plurima iungit apte.

¶ In A.

ita quia Omnia lector in a debes producere: sicut
Intereat contra. Tolles ita uel qui a tantum
Induperatium primæ producito semper
anea ¶ Casus in a breuis est: præterq; sextus: ut aula.
Quintus item græcus: quem rectus in as generabit
Opalla: æneæ: diana: bitia: peliaq;
in ginta In rectoq; etiam muliebria sæpe pela sgum
in ginta Produxere: uel ut tegea: nemea: q; thea uel.
¶ In ginta inuenio cōmunia. Corripe genta:
Quadringenta docet uel quinquaginta michael:
Quinquaginta uiros: prologo dixere secūdo in. th.
Mutua q; nobis ter quinquaginta dedisti. Mar. lii. iii.
Sexaginta teras cū limina mane senator. Mar. li. xii.
Triginta magnos uoluendis mensibus orbes. Virg.

¶ In E.

q; quæ Producentur in e monosyllaba: me ceute: se.
ne Ipsa: quæ pro & breuiat: quæ lōga est semper ubiq;
na Rite ne pro an breuis est: prohibēs ne lōga manebit
ua Na quoq; pro certe uel pro ut non: longa docetur.
penelope Væ populo dicens: producas: corripe pro uel.
fame ¶ Fæmineū nomen græcorum sit tibi longum:
tabe Penelope libye nerine pandit abunde.
diphthon ¶ Quintæ ablatiuum producit: na breuiabis.
gus Excipiturq; fame: tabe cōmunis habetur.

Anchorise ¶ Diphthongo primæ genitiui siue datiu
 Recti uel dicti plurales sunt bene longi:
 Exemplum musæ demonstrant siue poetæ.
 ¶ Ipse uocatiuus primæ sextus ue pelægum
 Prodocunt semper: docet anchorise uel achate.
 ¶ A dandi casus deducta aduerbia produc
 Esunt quories mutato or: pandere possunt
docte Docte uel stulte breuia male uel bene semper
quare Illa fere ferme quare & producere debes.
 ¶ Induperatiui longi quoq; sunt 'secundæ.
uale' Dic uale siue uale: quoniam reperitur utrunque
 Idq; quod ignoti faciunt uale dicere saltem. in. i. t. ff.
repe Tu tepe cōmunem lector: cale uel lique pones.
 Alta tepe faciet permixta sanguine pæde. Cat.
 Tura liquefaciunt: peligni septimus inquit.
 Sanguine q̄ largo græcos calefecerit amnes. Claud.
lique Interior glacies quo liquefacta noto. Claud.
 ¶ Omne aliud iam iam polysyllabon est breuiādū.
scribere Scribere demonstrat: prope gausape: cape cubile,
 ¶ In i.
 I finita uelut studui: producito cuncta.
thebai Græcorum quintus ceu thebai corripitur
phyllidi Sicq; datiuus aget d iunctio: id phyllidi monstrat:
di Tyndar idi ueram: paridiq; prope inquit: li. iij.
 Staius at thetidi: quare sic plurima cernes.
 Præcipue quories is nomina græca tenebunt.
ubi. ibi ¶ Ast ubi siue mihi: tibi uel sibi: lector ibi ue
nisi. quasi Cōmunes legi: nisi uel quasi corripuntur:
 Sæpe quasi rufus uertens produxit aratum.
 ¶ In o.
do. sto. Omnia (ceu do sto) monosyllaba: longa feruntur.
 Producent: breuiantq; simul polysyllaba uerba.
 Nomen item uelut curro currendo catone.
curro ¶ Ablatiuus enim producit: atque datiuus:
domino A domino monstrat: duo semper corripitur
duo Sæpe ego cōmunem sacri posuere poetæ
ego Frater ego tibi sim: filius unus ego. Prop. ii.
dido Cræcula ceu dido uel sappho longa tenebis.
tanto ¶ Tanto uel quanto: sic cuncta aduerbia produc
illico Illico corripies: modo: mutuo: uel cito semper
ergo

F iii

VERSILOGVS

Commune est ergo crebro:sero atq; profecto.

¶ In V.

V longum pones:ueluti cornu uel amatu.

¶ In C.

In c producas:ceu fac:dic:duc:simul halec.

Excipitur donec:lac nec quia corripuntur.

hic

Hic pronomen erit cōmune:alias bene longum

¶ In B.D.M.T.

B d corripuntur:sic.m.t.ni positus sit.

Vel sit diphthongus uel syncopa facta poetis.

um

Sub uel ob ostendunt ad:sed caput occiput:umq;

Insignita forent tum milia militum octo.En.

o: t

Magnus ciuis obit & formidatus othoni.Iu.sat.vi.

Quis nescit:aut quis nō uidit uulnera pali.Iu.sat.vi.

¶ In H. Ah uah pducūr.

¶ In L.

I breues semper ceu sal.sem el annibal:& mel:

Michael

Sol nil produces:Gabriel pol sine Michael.

¶ In N.

N producatu:ceu titan:quin helicon splen.

Excipe tu forsan uel forsitan:attamen ex in:

In uel an atq; uiden:sic crescens per genitium

Vt nomen:producit hymen syten quoq; semper

an

An ulla præferre preces Balbus tamen inquit.li.v.

in

¶ Rectus in in delphin demonstrat:longus habetur.

on

Ilion ac pelion:breues:sic plura pelasgum.

in

Quartus in in breuis est:ceu tigrin:thyrin & isin

an. en

¶ Quartus in an primæ uel in en:producitur usq;

Indicat ænean.anchorisen:penelopen ue

¶ Fœminei quartus dans an breuiatur ubiq;

maian

Maian ut æginanised Naso in tristibus inquit

Qui legis electr an:& egentē mētis Oresten.lib.ii.

¶ In R.

¶ Omnia lector in r correpta:ut cæsar & imber.

Producas æter craterq; stater character.

iber

Sic & iber:æther:cur:sur:panther quoq; lar:sar:

Vernar:par:dispar uel compar.compositina.

cor

Cor cōmune leges.amor atq; dolor pauor atq;

amor

Plurima sic etiamini sorte figura notetur:

¶ In As.

VERSILOGVS XLIII

112

As finita uelut pietas: productio cuncta.
Corripe græca tamen si dis genitiuus habebit
Palladis ut pallas: plurales corripe quattos
Græcoꝝ ternæ uelut arcadas ac elephantas:

¶ In es.

Es retinens producti species ostendit & hæres
Corripe multa tñ penes inquires: es quoq; uerbum
Compositiua simul: breuis & penultima crescens
In quibus est breuiatere ut miles simul hospes.

patie Hæc tamen excipimus: paries aries abies spes,
pes Resq; ceres & pestiungantur compositiua.

¶ Plurales casus græcorum corripe semper:
Lampades accipiam: uel troades: aut garamantes.

¶ In Is.

pyrois Is correpta manet: tum græcis: tumq; latinis:
tethyos Ut patis ac ignis: produc simois pyroisq;
Tethyos ac tethis. Thetis ac thetidis breuianda.
Sic micat: aut rutilus pyrois: aut ore corrusco. colū.

Et formidantem patrios pyroenta dolores
Balbus ait qnto: recto ei diphthongus habet. pr. vii.

delphis ¶ Delphis delphinis: ficaricis: sic & eleusis:
delphin Vel delphin: iatin & eleusini: longa manebunt.

¶ Producti recti: quibus a penultima crescens
famnis Longa datur patrio. famnis famnicis id offert.

¶ Casus in is numeri longus pluralis habetur.
Ut quis: uel nobis: dominis: uis sis quoq; longæ
Sic nolis: quis ad sis & compositiua.

is Is uero: quis: bis: mis: tis: sunt corripienda.
Verborum quartæ. uelut audis ultima longa.

Nescis uel dormis cōmunia legimus esse.
Producunt fueris: dederis: legerisq; poetæ.

fueris Longa uelis: mauis: is uerbum & compositiua,
uelis Ut transis uel adis uel obis. sic cætera cuncta

transis ¶ In Os.

os Os longum fiet: uelut os oris ue sacerdos
Os tamen ossis habens breuiandū cōpos. & impos

¶ Corripe græca uelut chaos ilios: ac genitiuos
heros Thethyos iliados: longa heros tros quoq; minos

Androgeos & athos: uel rhinoceros: phileros ue.

¶ In Vs.

F iiii

VERSILOGVS

tus Vs breue:ceu marius:monosyllaba lōga uelut tus.
tellus Sic etiam tellus:quibus & penultima crescit
pallus Longa quidē semperipalus est cōmunis habenda
didus ¶ Qua rta aut patrium producit.tris quoq plures.
pus Longi græcorum patrii didus ue calypsus.
Lōga manēt hydus:pāthus amathus ue melāpus
Pus retinens breue fitiquoties iunxere secundæ
Oedipus ostendit græce oedipos atq melampus.
Finis elegi metri:quod binis uersibus cōstat:he-
xametro heroico:subiuncto quinario.
Sapphicū ¶ Carmen Sapphicum hendecasyllabum.
¶ Ondere constituā sapphus a nomine carmē
Ante trochæus erit:spondeus dactylus inde
Primus item binus:tribus autē uersibus actis
Versiculum herous spondæus & edere debent.
¶ Ad lo.Michaelem augurem.
Te deus summo titulo decoret.
Tradat & mundi regimen superbis
Regiā post hæc teneas olympi Chare Michael.
Asclepia deum ¶ Metrum dactylicum Asclepiadeum.
¶ Etra Asclæpiadis spondæus dactylus infit.
Hinc cæsura datur:duplex sit dactylus inde.
¶ Ad Hieronymū Maseriū Foroliuiēse.
Iam tempus redeas:dulcior omnibus
O mi diuitiis culte Hieronymes
Magnam cui tribnit iuppiter optimus
Rerum notitiam:cui loca siderum
Cui cœli ratio:cunstaue climata
Noscuntur penitus Carmine dulcior
Nato calliope:cultus in omnibus.
Quare iam repetas arria principum.
¶ Metrum phæletium hendecasyllabum.
phaletium ¶ Vinq pedes uersus capit hēdecasyllb⁹ aptē
Spōdæum heroū:capiet tris inde trochæos.
¶ Ad lectorem.
Paruo percipies labore nostris
Attem carminibus benigne lectori
Non paruo mihi constitit docere
Nam legi uarios diu libellos
Quo posset mea tutior uagari

Clotiam ualeas amice felix.

De pedibus metrorū fm Fabiū & Diomedem.

Disyllabi quattuor.

spondæus
pirrichius
trochæus
iambus
choræus

Spondæū faciet disyllaba dictio lōgatut ferrēt
Cōtra ē pirrichi⁹periāb⁹ dibrachus atq; ut p⁹
Lōga breuisq; dabūt ue coreū siue trocheū: ut dix: t
P rima breuis tū lōga seqns formabit iābū. ut amāt
Ipse choræus erit tribrachus ue trochæus habēdus
Quod nono Fabius meminit Romane Michael.

Octo trisyllabi.

dactylus
herous
anapestus
antidacty-
lus
tribrachus
molossus
āphimacr⁹
creticus
amphibra-
chus
bacchius
palimbac-
chius
ptōceleu-
maticus
dispōdæ⁹
ditrochæ⁹
diiambus
choriābus
antipastus
Ionicus
pæon]

Dactylus e lōga fieri breuib⁹q; duab⁹: ut martius
Dactylus herous quoq; diciturur Fabius uult.
Binis & breuib⁹: lōga simul est anapæstus: ut spēs
Hic etiam fertur græce Antidactylus idem
Tresq; breues Tribrachū faciūt: referet bñ mōstrat
Tris lōgasq; molossus hēt cōtrarius illi: ut cātabāt
lūge duas lōgas mediāte breui āphīacr⁹ fūcharitas
Pes tamen a Fabio uocitatur Creticus idem
Inter longa breues Amphibrachus est: ut amantur
Eq; breui bacchius erit: lōgisq; duabus: ut egestas
Si binis longis correpta est syllaba iuncta
Antibacchius ue palimbacchius habetur: ut natūra.

Sedecim Tetrasyllabi.

epitritus

At pcelematico correpta qtuor ifunt: ut ariete
Est dispondæus semper contrarius illi: ut oratores.
Longa breuis: uel longa breuis: iungantur in unū
Ditrochæus erit: uel dichoreus hñdus: ut uīdicator
Est breuis & lōga: breuis & lōga diiāb⁹: amœnitas
Lōga duæq; breues & lōga sif choriābū ut ūsificās
Antipastus erit breuis & bis longa breuisq; uideref
Tuq; duas lōgas breuib⁹ ppone duab⁹: ut d pōite
Ionicus maior: minor est cōtrarius illi: ut diomedes
Prim⁹ erit pæon: lōga breuib⁹ tribus adde. lætitia
Lōga scda: breues aliæ tres sifq; secūdus: ut amabilis
Tertia lōga: breues aliæ tres: tertius extat: ut alienus
Quartaq; lōga: breues aliæ tres qtr⁹ hētur: celeritas
Pria breuis lōga tres primū dāt epitritū sacerdotes
Sifq; secūda breuis: lōga tres: sifq; scds: ut cōditōis
Tertia sifq; breuis: tres lōga tertius esto: hereditas
Syllaba qtra breuis. lōga tres qtus habet: oratoris

VERSILOGVS

Hippius	Hippius hic etiam fertur pes ab Diomede.
repperit	C omunium syllabarum testimonia.
reperit	A T qui cōdiderat postq̄ nō repperit aurum
reppulit	Aptauit collo quē reperit laqueū. Ausonius.
repuli	Reppulit a libycis imensum syrtibus æquor. Luc. i.
retulit	Quæq; feros repuli doctis medicarib; ignes. Med.
Retulit	Rettulit & ferro rhœsum. dolonæq; calos. Penel.
gradius	Si reditū retulisset is aut in tempore longo. Cat.
	Gradius q̄tas populis spoliauerit urbes. Th. iiii.
	Gradiūq; patrē gericis qui præsidet aruis. V. iiii.
	Incluta amazonidū magnosq; exorta gradino. b. iiii.
	Et genus a magno ducentē forte gradino. met. vi.
Pelion	Pelion æmonia mons est obuersus i austros. fast. 7.
	Ossa; cū pelio cūq; hæmo cesserit othrys. Sil. iii.
Palatia	Haud timeam magni dixisse palatia cœli. met. i.
	Quā tanti fuerit cadere ut palatia cernas. Sil. xii.
Diana	An noua contēptis surgant palatia flāmis. St. i. Syl.
	Exercet diana choros: quam mille secuta. V. i.
Hymen	Tergemināq; hecaten tria uirgis ora dianæ. V. iiii.
	Hymen o hymenæe hymenades o himenæe. Cat.
Fidenæ	Affuit & fertis tempora uinctus himen. Nas. ep. vi.
	Viuat fidenis: & agello cedo paterno. Iun. sat. vi.
Rubigo	Hi tibi nōmentū: & gabios urbēq; fidenā. Vir. yi.
	Exesa inuenies scabra rubigine pila. Vir. i. g.
Liquor	Vteris ore aliter: nimiaq; rubigine captus. Mar. ii.
	Pondus uti saxi: calor ignis: liquor aqua; Lucre. i.
Pachynus	Fiet uti cibus omnis & aridus & liquor ipse. Lucr. i.
	Præstat trinactii metas lustrare pachini. Vir. iiii.
Sychæus	Egb; ibriferos uersus pachinus ad austros. met. xiii.
Tinea	Huic coniunx sichæus erat ditissimus agri. Vir. i.
	Anna fatebor enim miseri post fata sichæi. Vir. iiii.
Vitrum	Natura interno cum uiscere tinea serpens. Serenus
	Agrestes tinea; res obseruata colonis. met. xv.
Liquidus	Condantur parco fusca phalerna uitro. Mar. ii.
	Candida sic puro numerantur lilia uitro. Mar. iiii.
	Crassa; cōueniunt liqdis & liqda crassis. Luc. iiii.
Sicani	Fida reor fraterna ericis portusque sicanos. Vir. v.
	Sicano prætenta sinu iacet insula contra. Vir. iiii.
	Sicanio prætenta legunt aliqui tamen istud.
	Sicanium dedit usque fretum balbus canit ipse.

Et penitus toto diuisos orbe britannos in. b. Britannus
 Nam quid britannis cœlū differre putamus? Iu. vi.
 Hinc augustus agens italōs in prœlia cæsar. Vir. viii Italus
 Coniecto sternit iaculo. uolat itala cornus. Vir. ix.
 Bythino phrigiœ satum. sed quē sua noto. Bal. iiii. Bythinus
 Quāq̃ & cappadoces faciāt egēsque bithini. Iu. vii.
 Hæc quoque p̃fecto ludebat ialone Varro. Prop. ii Profectus
 Arcades his oris genus a pallante p̃fectum. Vir. viii
 Has postq̃ mœsto profudit pectore uoces. Cat. Profundo
 Impia dementis uulgi & uix tota profudit. Sil. xi.
 Cacus auentinae timor atque infamia filuæ. Fast. i. Cacus
 His cacus horrēdū tiberino gurgite mōstrū. met. ix
 Hiscere tanq̃ habeas tria nō aiq̃ ppinat. Iu. sat. y. Propino
 Cœnat. ppinat poscit negat innuit una. Mar. i.
 Risi: & his inquit facito mea tela pcures. Fast. iiii. Procuro
 Procurate uiri: & pugnam sperate parari. Vir. ix.
 Quā subito. assurgens fluctu nimbofus orion. V. ii Orion
 Ensis fer orion æquore mersus erit. Fas. iiii.
 Fertilis est melite sterili uicina cosiræ. Fast. iiii Cosira
 Et bellare tabas docilis cosiraque parua. Syl. xiiii.
 Atque hinuli pellis totos operibat amātes. prop. iiii Hinulus
 Vitas hinuleo me similis cloe. hor. ode. xxiii
 Huc lic' huc sagaris. peneusq̃ hispāisq̃ cratisq̃. depō Crathis
 Crathis & hic sybaris uis cōterminus oris. met. xy
 Silenum pueri somno uidere iacentem in b. Silenus
 Quantū omnis mundus gaudet cātante sileno. i b.
 Ut critici dicunt leniter curare uidetur. hor. ii. ep. Criticus
 Aequalis liber est critice qui malus est. mar. vii.
 Et graue magnanimi robur mirare rutili. de pon. i. Rutilius
 Hanc tibi prap̃posito memorāt dixisse rutili. fast. vi.
 Famæ rutilium suæ relinquo. mar. v.
 Vincla recusantū & sera sub nocte rudētum. V. vii Rudens
 Fidor ut arcadiae pecuaria rudere credas. pers. sat. iiii. Rudo
 Inde lycā ferit exectum iam matre pempta. V. x. Lyeas
 Protinus antæū & lycam prima agmina turni. V. x.
 Nō sine me est tibi part' honos tua bella pyrene. ti. i Pitene
 Pyrene misit populos qui nomē ab amne. Syl. xiiii
 Antiqui proles bello praeclara dolonis. Vir. xii Dolon
 Rettulit & ferro rhœsum dolonaq̃ cœsos. penel.
 Illic bellaci confisus gente curetum. Lucre. iiii. Curetes

ODARVM GENERA

Celme ioui largoque sator curetes ab imbri. met. iiii.

¶ Mediae communes.

- Contudit** Viroscque ualeres. Cōtudit crudelis hyems. En. in an.
Speratū meritis dirā qui cōtudit hydrā. hor. ii. ep.
- Syphacē** Tolle tuū p̄cor ānibalē: uictūq; syphacē. lu. sat. vii.
Cōpulimus dirū syphacē fractūq; metello. clau. iii.
- Pharsalia** Pharsaliā coeunt; pharsalia recta frequentant Cat.
- Bathau** Vagiones bathauicque truces: quos ære recutuo. Lu. i.
Hic petite uphratē iuuenis domitiqu; bathau. iu. vi.
- Ciane** Inter scelidas cyane celeberrima nymphas. met. v.
Cognita cyane præstanti corpore, nympha. met. ix.
- Lecithus** Lecithus. de hoc uide græcum uocabularium.
- Cōnubiū** Connubio iungā stabili: propriāq; dicabo. Vir. i.
Experiar numidūque petā cōnubia supplex. V. iiii.
- Cibelle** Occurrit comitū nimphæ quas alma cibelle. V. x.
Vel tu quæ tardā mouisti fane cibellen. prop. ul.
Hinc uiduæ cibeles: illinc sacra raria ueste. m. ar. vii.
- Bebryces** Bebrycis & scithyci procul clāmētia facti. bal. ii.
Possessus baccho sæua bebrycis in aula. Syl. iii.
- Orionis** Ensisferi nimiū fulget laus orionis. Lucre. i.
Aut elicen iubeo strictūq; orionis ensē. met. viii.
Atq; auro iude fulmen orionis alti. th. vii.
Aegæona suis immania terga lacertis met. ii.
- Aegæona** Hæc centū gemini strictos ægæonis enses. clau. iiii.
Nec nō tarquinū eiectū porsenna iubebat. V. viii.
- Porsenna** Hanc spectare manum porsenna non potuit. mar. i.
- Porsena** Cæreæ quæ patulo lucet ficedula lumbo. mar. xiii.
Mergere ficedulas didicit nebulæ parēte. iu. sa. xiii.
- Ficedula** Fida reor fraterna erycis portusque ficanos. Vir. v.
- Sicani** Sicana nunc tellus nūc littora ibera cruore. syl. xvi.
Ionioque mari: maleæque sequacibus undis. Vir. v.
- Malea** Destinet & raucae circumsonat ira maleæ. Th. vii.

¶ Odarum genera.

- Ode** ¶ Odae genera. xviii. Venusini Vatis Anto. Mancini iā pridē loco suo explicita: nūc uero in unū (quo facilius noscerentur) ab eodem redacta.
- Odicos** Ode est modulatus: ὁδικοί odi enim cantus dicitur.
- Monocolos** ὁδίκος odicos canorus. Ode est monocolos. i.
- Ios** unimēbris: quoties uno metro sine alterius admixtione scribitur.
- Dicolos** Dicolos ode dicitur bimēbris: id est duo

Tricolos bus metris uariis cōpactis: Tricolos trimēbris: quū;
Tetraco- ex tribus carminis generib⁹ cōstat ode. Tetracolos
los quadrimēbris: quoties quatuor generib⁹ carminū;
Distro- ode conficit. Distrophos dī a δις dis: qđ est bis: &
phos Trōm tropi mutatio uel cōuersiō: nā in secūdo uer
Tetrastro- su uarietas inuenit. Tetrastraphos uero: qđ in q̄to
phos uersu fit uarietas. ¶ Ode prima libri primi.

Mœcenas atauis edite regibus
 O & præsidium & dulce decus meum:

Asclapia- Merrū est Asclapiadū ab inuētoꝛe nōiatum. Con
dæum me stat aut spondæo dactylo cæsura: & duob⁹ dacty-
trum lis. Vt mœce. nasata uis. edite regibus. Alii uero
Choriāb⁹ etiā sic scandūt Diomede testem mœce. nasata uis.
 editere. gib⁹ est n. spōdæus. Choriābi duo. inde
Pirrhichi⁹ pirrhichi⁹. Cōstat aut choriābus ex prima longa:
 duabus breuibus: & ultima longa. ut uersificans.
 Pirrhichius uero ex duabus breuibus: ut pius.

¶ Ode secunda li. i.

Iam satis terris nixis atq; diræ
 Grandinis misit pater: & rubente
 Dextera sacras iaculatus arces
 Terruit urbem.

Sapphicū

Hæc ode dicolos tetrastraphos est: cōstat enim me-
 tro Sapphico hēdecasyllabo: cui pedes trochæus
 spondæus: dactylus: & duo Trochæi. Tres primi
Adonius uersus æquales sunt: quartus uero Adonius. Di-
uersus meter est: ex dactylo & spondæo: ab inuētoꝛe sic
 dictus. Potest etiam Tetracolos appellari. ut uult
 Diomedes.

¶ Ode tertia lib. i

Sic te diua potens Cypri
 Sic fratres helenæ lucida sydera
 Ventorumq; regat pater
 Obstrictis aliis præter iapyga.

Gliconic⁹
uersus

Ode est dicolos distrophos: primus enī uersus Glic-
 conicus est: ex spondæo & duob⁹ dactylis. Secūdus
 uero Asclapiadæus: de quo diximus iam supi⁹.

¶ Ode quarta lib. i.

Phaletius
uersus

Soluitur acris hyems grata uice ueris & fauoni
 Trahuntq; siccas machinæ carinas.
 Ode est dicolos distrophos: cōstat. n. uersu phaletio

ODARVM GENERA

Archilochus sine archilochio: sit primus ex quatuor pedibus heroici & tribus trochæis. quartus autem pes dactylus est. **Hendecasyllabus** finies patet oronis more bucolici uersus. Secundus uero hendecasyllabus est: constans ex duobus iambis sed spondaeo frequentius: & iambo: pentimetricus & tribus trochæis. ¶ Ode quinta li. i.

Quis multa gracilis te puer in rosa

Perfusus liquidis urget odoribus

Grato pyrrha sub antro. Cui statim religas comam

Ode est tricolos seu maior tetracolos: tetrastrophos per quatuor. n. uersus scādis: nam constat duobus metris

Phereciatium
Glyconicum

Asclapiadæis Tertio phereciatio. quarto glyconico de Asclapiadæis prius ode diximus. phereciatium uero est trimetrum heroicum ex spondaeo dactylo spondaeo. Glyconicum item trimetrum heroicum ex spondaeo: & duobus dactylis. ¶ Ode sexta li. i.

Scriberis uario fortis: & hostium

Victor Meonii carminis alite

Quam rem cumq; ferox nauibus: aut equis

Miles te duce gesserit.

Ode est dicolos seu nauis tetracolos tetrastrophos constat. n. ex tribus uersibus Asclapiadæis: de quibus ode prima ex quarto autem Glyconico: de quo ode superius quinta ¶ Ode Septima. li. i.

Laudabunt alii claram rhodon aut mytilenen:

Aut ephesum: bimarise corinthe.

Archilochium h
Phaliscum t

Ode est dicolos distrophos ex metro Archilochio heroico: primus. n. uersus hexameter est: secundus tetrameter: & phaliscus appellatur. quod constat quatuor pedibus uersus heroici: ultimus tamen semper spondaeus erit. ¶ Ode octaua. li. i.

Lydia dic per omnes

Te deos oro: sybarim cur properes amando.

Anacreontium
Alcaicum
Choriambus
Bacchius
Epitritus s.

Ode est dicolos distrophos: metrum habet Anacreontium & Alcaicum. Anacreontium ex Choriambis & bacchiis constat Alcaicum uero epitrito secundo: choriambis duobus: & bacchio. Choriambus constat prima longa: duabus breuibus: ultima longa: bacchi prius breuis: duabus longis, epitritus secundus. secunda breuis: tribus aliis longis. ¶ Ode Nona. li. i.

Vides ut'altra flet niue candidū Soracte: nec iā sustineāt on'
 Syluæ laborantes:geluqꝫ Flamina cōstiterint acuto?
 Ode est tricolos tetraſtrophos:est.n.metrum ex duob' uerſib'
 iābicū alchaicū:cōſtās duob' iābis:uſ ſpōdæo:& iābo:cæſura
 ra:duobuſqꝫ dactylis.Tertius Archilochius hypcataleſticus
 eſt:ex ſpōdæo iābo:ſpōdæo:iābo cæſura qꝫtus pīdaticus ex
 duob' dactylis:& duob' trochæis:hypcataleſticus aut uerſu
 ſus dē exhuberās unica ſylla.ab vñep hyp:qꝫ eſt ſup:&κατα
 ΑΕΚΤΙΚΟΝ Cataleſticō terminatū:qꝫ ſupflua terminatio.

¶ Ode.xi.li.i.

Tu ne quæſieris ſcite nefas quem mihi:quem tibi
 Finem dii dederint leucothoemec babylonios
 Ode eſt monocolos hñs metꝫ phaleriū cōſtās ſpōdæo dacty.
 lo cæſura:dactylo itegꝫ cæſura:ide duob' dactylis: poterit
 etiā eſſe choriābicū metꝫ ex ſpōdæo trib' choriābus & pyrrhichio ſiue iābo.
 ¶ Ode.xviii.libri ſecundi.

Non ebur.neqꝫ aureum
 Mea renidet in domo lacunar.

Metrum eſt primum trochaicum dimetrū cataleſticū.i.cui una
 de eſt ſyllaba:ut ſit perfectū dimetrū.Secundū uero iambicū
 dimetrum:cui etiam una de eſt ſyllaba.

¶ Ode.xii.Libri tertii.

Miferarum eſt neqꝫ Amori dare ludum.
 Neqꝫ dulci mala uino lauare:aut ex
 Animari metuentis patriæ uerbera linguæ.
 Metrum eſt conſtans ionico minore.Duo primi uerſus trime
 tri ſunt.tertius uero tetrameter.Ionicus maior.ut Diomedes
 ait:conſtat ex ſpōdæo & pyrrichio:ut demetrius.Ionicus ue
 ro minor ex pirrhichio:& ſpondæo.ut Diomedes.Id autem
 metrum Sotadicum dicitur:quia Sotades eo plurimū uſus
 fuerit.ſtrabo ſterea li.xiiii.ſcri.Sotadē fuiſſe auctorem cyne
 dicæ ofonis.
 ¶ Ode ſeptima.li.iiii.

Diffugere niues redeunt iam gramina campis
 Arboribuſque comæ

Ode eſt dicolos diſtrophos:in qua duo dactylicū pētimetri he
 roica ſubdiatur hexametro.

¶ Ode.i.epodon.

Ibis liburnis inter alta nauum. Amice propugnacula.

Ode eſt dicolos diſtrophos:hētqꝫ metrū iābicū:qꝫ binis uerſi
 buſ ſcā diſ. Primus.n.iābicus hexameter eſt:uſ trimeter ſi mī
 ſceant ſpōdæi.Secūduſ tetrameter uel dimeter ſpōdæis iſer

ODARVM GENERA

tis. Meminisse tñ debemus: ut scribit Diomedes iutiū nō eē in eiusmodi uersib⁹: si primus pes. terti⁹ & quintus spōdæi iter ceteros iābos occurrēt. aliqñ aliq ex trib⁹ aliqñ nullus. eritq; sincerus iābicus sine alienis pedib⁹: hoc & in tetrametro obf uabimus: ut primū pedē. & tertiū spōdæū si qñ occurrit reci piamus. Secūdū & quartū iābos refuemus. Tu aut lector ad uerte Horatiū in illo uersu hui⁹ odes. Roges tuū laborē qđ iuue meo: posuisse spōdæū in quarto loco. Nā imitat⁹ est ue teres comicos: qui qđ spōdæū in secūdo uel quarto loco posuerūt: qđ inuenerūt etiā apud gracos comites uetustissi mos: quis raro fieri hoc idē. de quo late Pris. Manlius autem Theodorus metrū iābicū senariū scribit recipe spōdæū: da ctylū: & anapestū locis iparib⁹: pyrrhichiū ultio tñ loco. In secūda uero epodo hos pedes Horati⁹ posuit: ut dictū est. Pri scianus qđ scribit: ueteres comicos ac tragicos latinos in iā bico oib⁹ in locis indifferēter posuisse qñq; pedes. s. iābum. Tribachū. Anapæstū. dactylū: uel spōdæū: sed ultimo loco iābū uel pyrrhichiū solū. Iābicū deniq; carmē est maledicū ab i. a. u. B. i. z. e. n. iābizin qđ est maledicere: ut scri. Diomedes. Et iuētor Archilochus fuit. hic Hora. in arte ingt. Archilo chū pprio rabies armauit iābo: scripsit. n. cōtra lycābē socege suū abnegatā ei⁹ filia illi antea spōsa: i. a. u. B. i. z. i. o iambizo: ut scribunt alii est iniurior uituperor uiolocafigo.

¶ Peſti nihil me ſicut antea iuuat ¶ Ode. xi. Epodon.

Scribere uerſiculos amore percuffum grauiſ

Primus uerſus hexameter iābicus eſt: ſecūdus uero duos h3 da ctilos cū cāſurati de. iiii. pedes de iābico uerſu ¶ Ode. 13. epodō

Horrida tempeſtas cōelum contraxit & imbres.

Niueſq; deducūt iouē: nūc mare: nūc ſylue. Primus uerſus hexa meter eſt: ſecūdus uero. iiii. pedes hēt ex iābico uerſu & duos dactylos cum cāſura. ¶ Ode. xiii. Epodon.

Mollis inertia cur tantā diffuderit imis. Oblinonē ſenſib⁹.

Primus uerſus hexameter eſt dactylicus. ſecundus uero iābicus tetrameter. ¶ Ode. xvi. Epodon.

Altera iāterit bellis ciuilib⁹ atas: Suis & ipſa roma uirib⁹ruit Primū carmē hexametru Dactylicū eſt: ſequēs uero hexametꝛe iambicū.

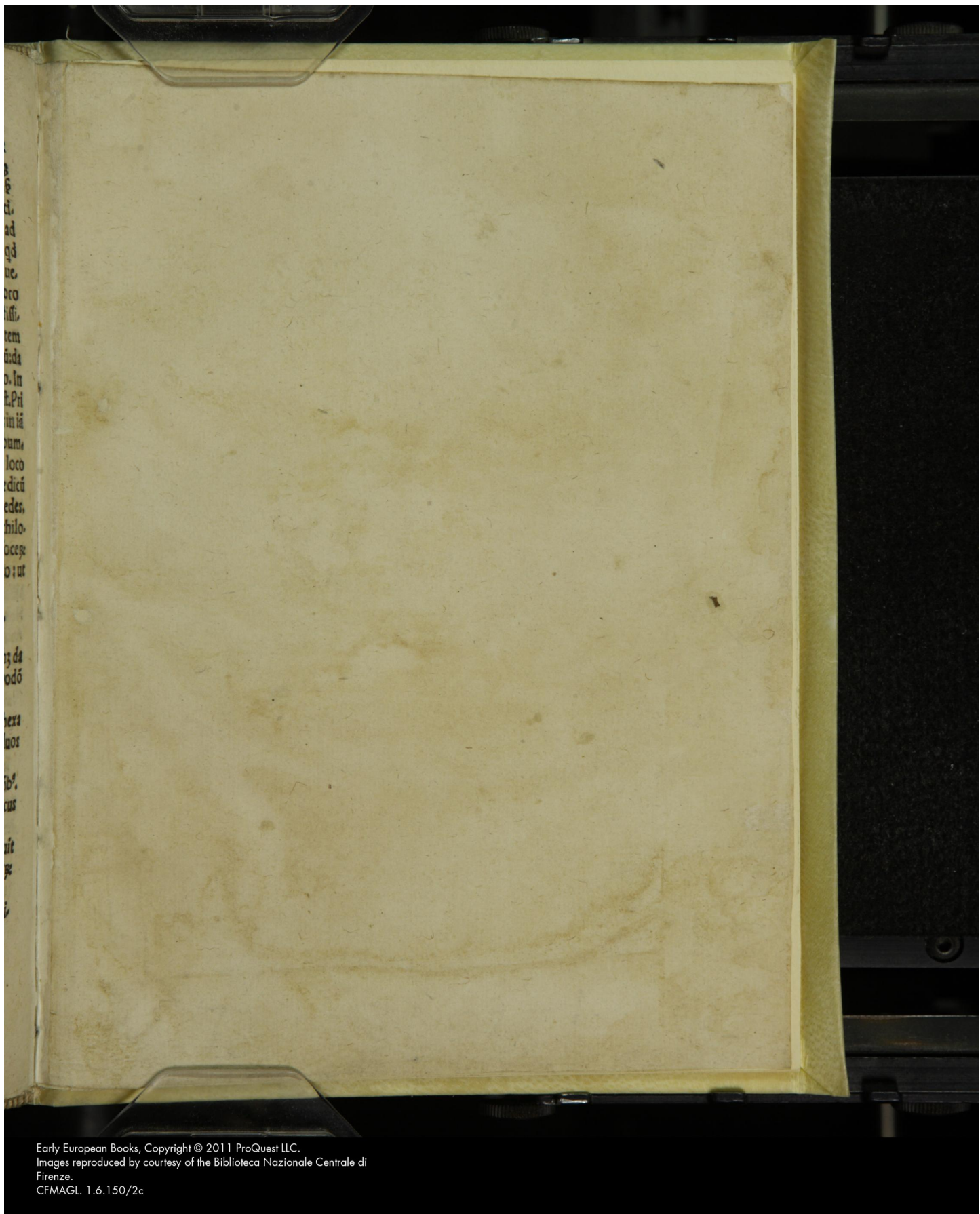
Finis

¶ Impreſſum Venetiis impenſa Ioānis de Tridino Tacuini ali as āno dñi. 1508. die. 9. Iunii. Regiſtrum.

A B C D E F

Oēs ſunt quaterni.

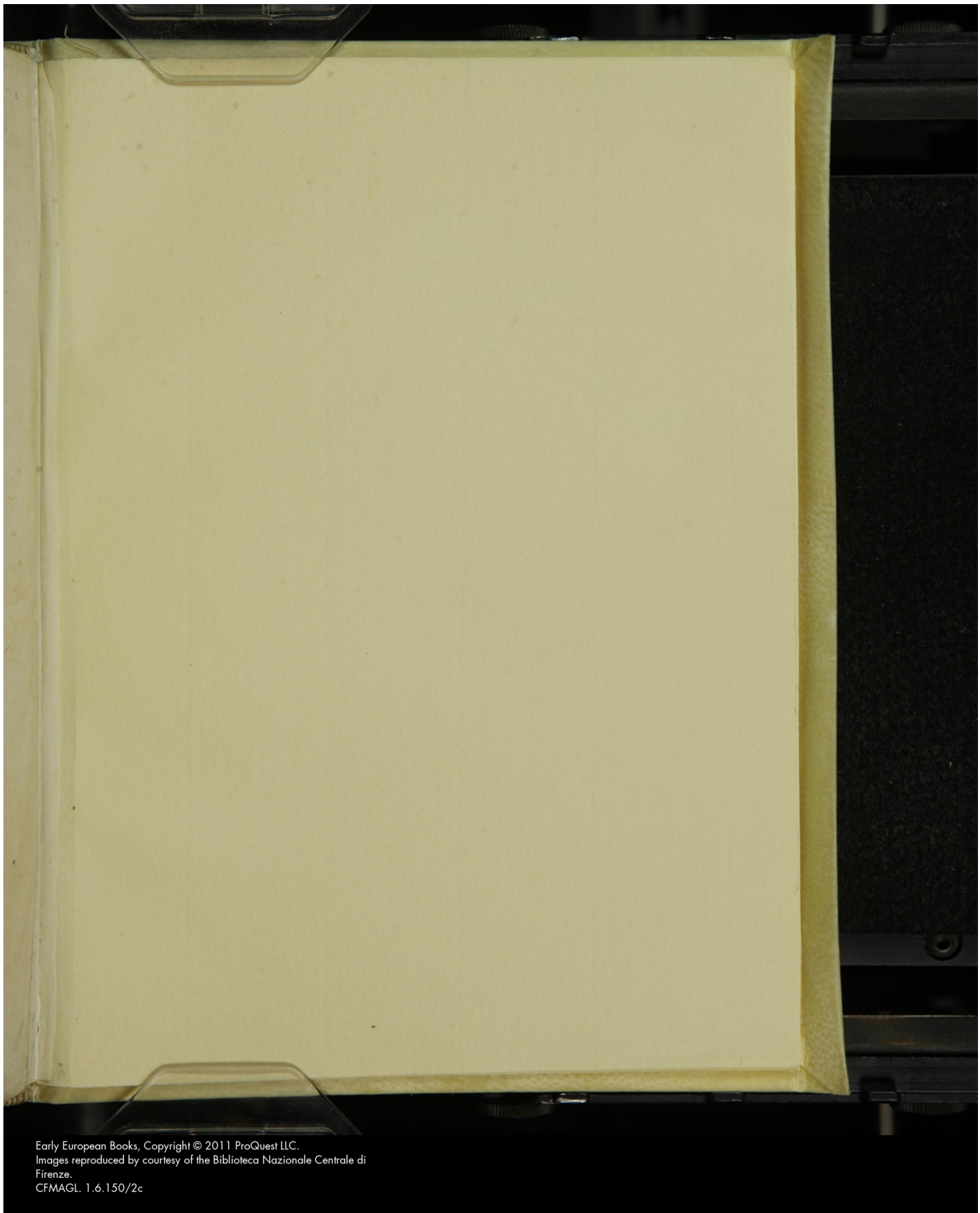

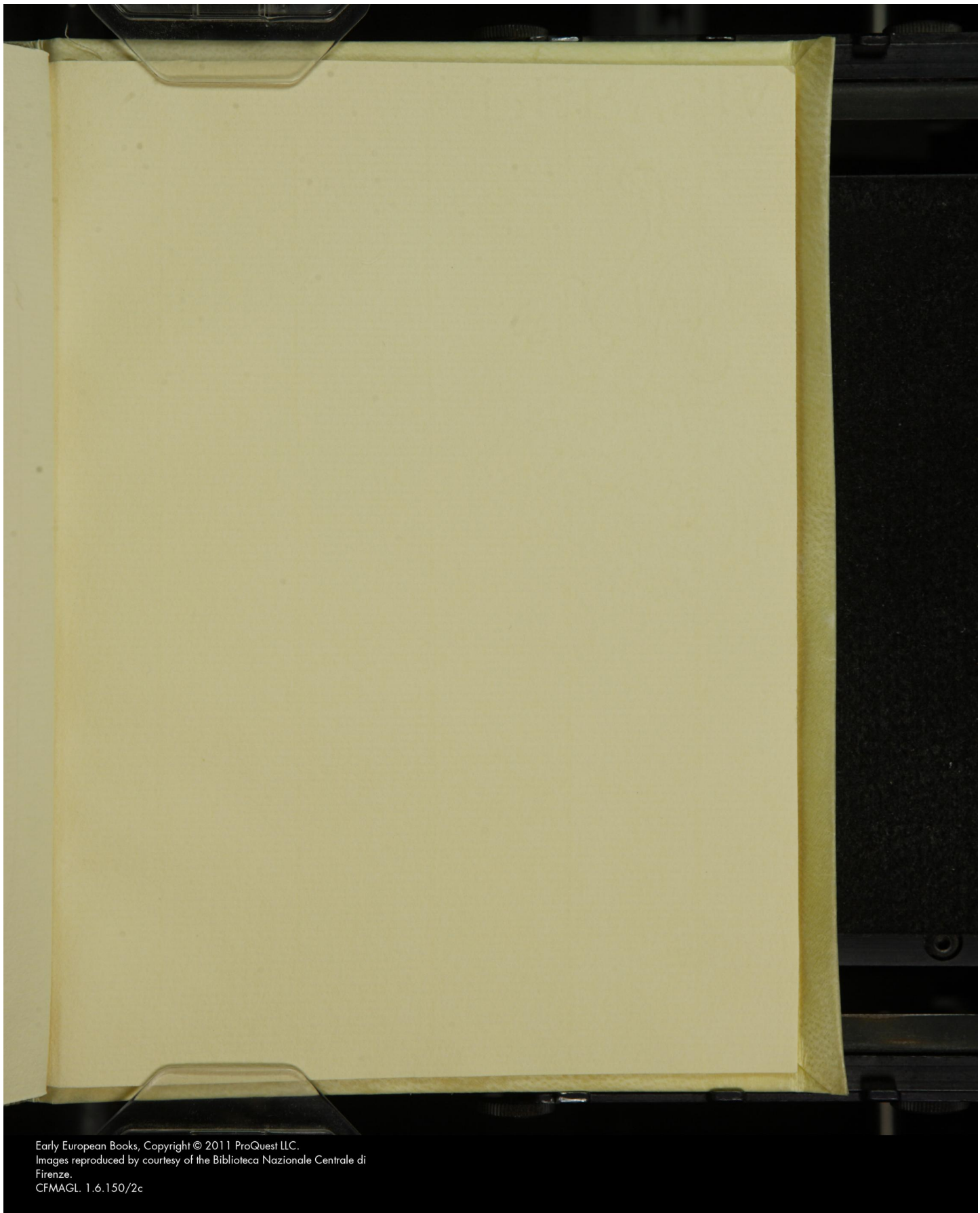

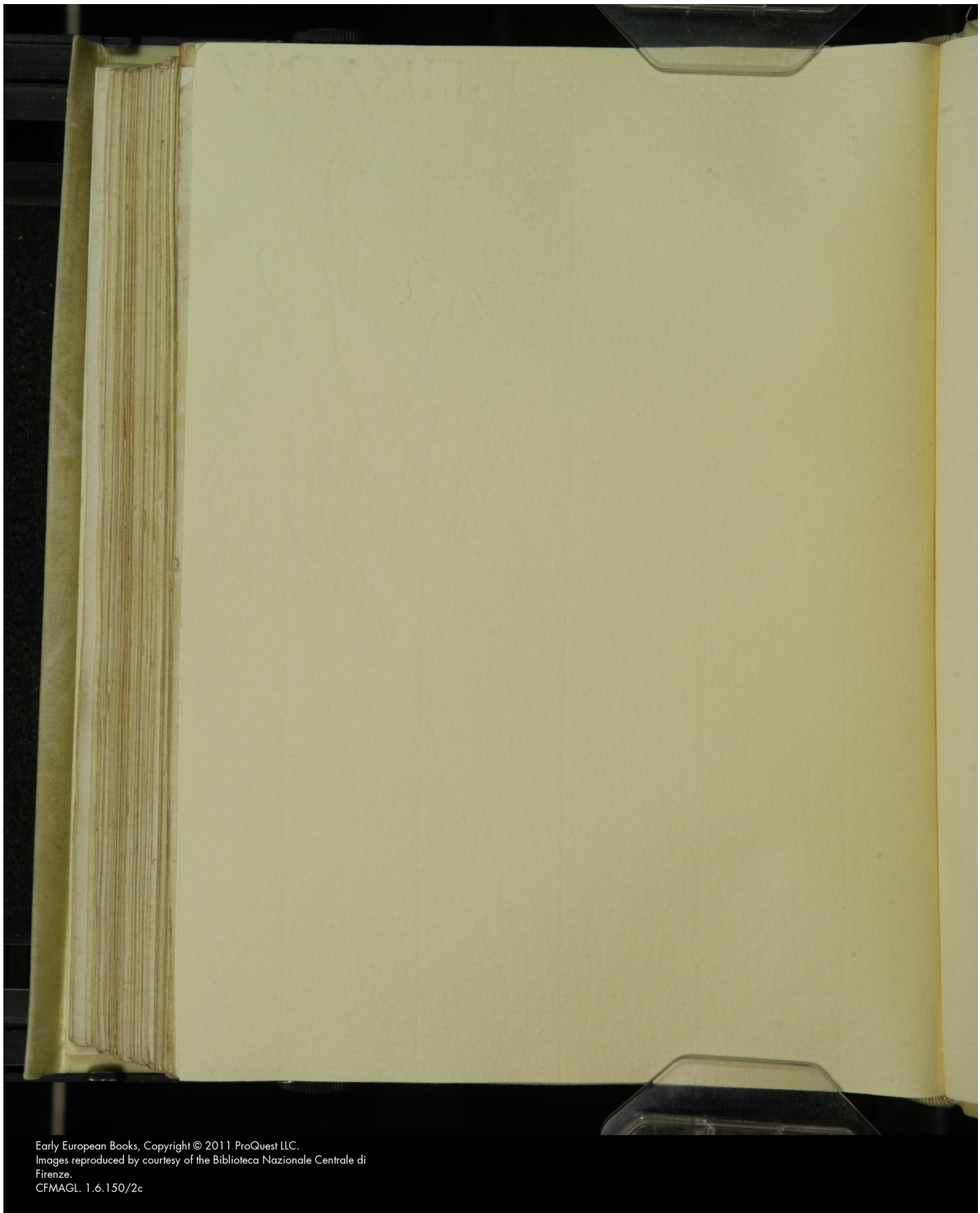

005643900

005643589

005643588

005643587

16